

KASIM

78

Sayı: 11

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

**EKİM DEVRİMİ MÜCADELE YOLUMUZU
AYDINLATIYOR / yılmaz güney**

**“FAŞİST DİKTATÖRLÜK,” ve “FAŞİZM TIRMANIYOR,”
TESPİTLERİ ÜZERİNE / nihat behram**

KÜLTÜR CEPHESİNDE SINIF MÜCADELESİNİN DERİNLEŞMESİ / H.BEÇO

BU SAYIDA

* 61. Yıldönümünde Bolşevik Devrim'i Anıyoruz ...	1
* Güney'in Gerçek Sahibi, Onun Yazarları Değil Ona Herzaman Uyarma, Denetleme, Eleştirme Duygusuyla Sahip Çıkan Devrimciler ve Devrimci Mücadeledir ...	2
* Marksizm-Leninizm'in Yüce Bir Zafer Simgesi Olan Ekim Devrimi'nden Öğreniyoruz / YILMAZ GÜNEY ...	5
* Karikatür / Ümit KARTOĞLU ...	15
* HUN ÇI ZANIN ŞER ÇIYE / CİĞERHUN (SİZ NE BİLİRSİNİZ SAVAŞIN NE OLDUĞUNU) ...	16
* «Faşist Diktatörlük» ve «Faşizm Tırmanıyor» Tespitleri Üzerine / Nihat BEHRAM ...	18
* Omuzlarında Ölüm Meleği / Emil Galip Sandalcı ...	27
* Oğluma Hikâyeler / Yılmaz GÜNEY ...	28
* Karikatür / TONGUÇ ...	32
* İDEOLOJİK VE KÜLTÜREL CEPHEDE SINIF MÜCADELESİNİN DERİNLEŞMESİ / H. BEQJA ...	33
* Şiirler / Ömer Faruk TOPRAK - Orhan KOTAN - Ahmet ADA - Metin GÜVEN - Fatma ORAN ...	40
* Toplumbilimsel Deneyevi (6) / H. ZEYBEK ...	42
* HK, HB ve Aydınlık, GÜNEY'i «Devrime Zararlı» Olmakla Suçluyor ...	46
* YÜZ GÜN SAVAŞI ...	47
* BİR YÜK SANKİ SIRTIMDA YÜZYILLARDIR BOYA SANDIĞI / ALİ KÜÇÜKTOP ...	55

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

Aylık Dergi

Kurucusu : YILMAZ GÜNEY

Sahibi

Yazışleri Müdürü

Teknik Yönetmen

Abone Şartları

Yazışma ve Yönetim

Adresi

Dizgi - Baskı

: FATMA BÜTÜN

: EROL GÖZMEN

: YUSUF HAYALOĞLU

: Yurt içi; Yıllık 180, Altı aylık 90 TL.
Yurt dışı; Yıllık 300, Altı aylık 180 TL.

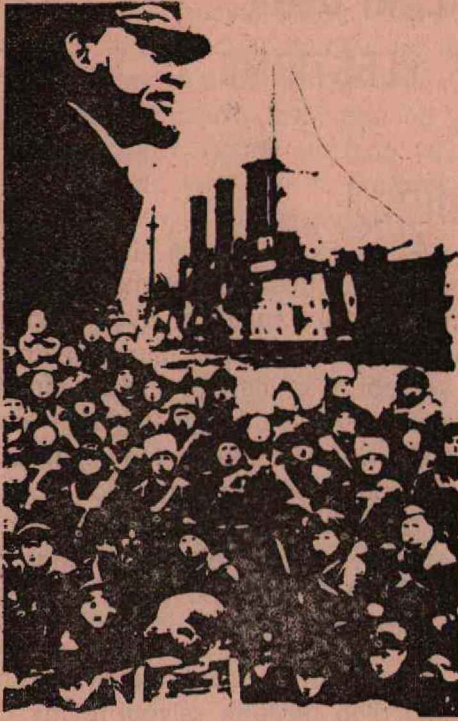
: Sakızağacı Caddesi, Güney Han

: No: 2, Kat: 1, Beyoğlu/İSTANBUL

Tel: 49 52 63 - 49 80 74

: Osmanlı Matbaası

«Parti,
milyonlarca parmaklı
bir eldir.
Korkunç bir
yumruk
olur
sıkıldı mı.
Birey!
Ne saçma şey!
Yalnız adam
ne kadar hünerli
olursa olsun

yirmi beş otuz santimlik
bir kütüğü bile
yerinden oynatamaz,
beş katlı bir ev
şurda dursun

Parti
milyonlarca
omuz demektir,
birbirine
sıkıca kenetlenmiş.

Dayanarak
ve güç vererek birbirimize
geliriz üstesinden
en olmayacak şeylerin.

Parti
bel kemiğidir işçi sınıfının.
Parti
dâvamızın ölümsüzlüğü demektir.

Partidir
bana
ihanet etmeyecek olan tek şey.
Beynimiz
gücümüz
şanımız,

Parti budur işte.

Parti ve Lenin
ikiz kardeşler.

Acaba hangisine
daha çok değer verir
tarih ana?

Biz Lenin diyorsak
parti demektir bu,
Parti diyorsak
bu, Lenin demektir

aynı zamanda.»

MAYAKOVSKI

61. Yıldönümü 7 Kasım'a Rastlayan
1917 Büyük Bolşevik Devrim'i Anıyor;
Ve O'ndan Öğreniyoruz...

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE
güney

GÜNEY'İN GERÇEK SAHİBİ ONUN YAZARLARI DEĞİL, ONA HER ZAMAN UYARMA, DENETLEME, ELEŞTİRME DUYGUSUYLA SAHİP ÇIKAN DEVRİMCİLER VE DEVRİMCİ MÜCADELEDİR...

Geçen sayımız büyük bir okur kitlesine ulaşmış ve dergimiz kısa bir süre içerisinde tükennmiştir. Hedefimiz daha kapsamlı sayılarla, daha büyük bir okur kitlesine ulaşmak ve proleter devrimci kültür mücadelesini devrim mücadelesinin güçlü bir silahı ve güçlü bir mevzisi kılmaktır.

Gerek bizden gerekse bizim dışımızdan kaynaklanan bazı nedenlerden ötürü dergimizin taşıdığı teknik aksaklıkları aşmaya, içeriğini yetkinleştirme amacımızı, biçimiyle yetkinleştirme amacımızla bütünleştirmeye çalışıyoruz..

Bu sayımızda yer alan Yılmaz Güney ve Nihat Behram'ın yazıları, bu iki yazarımızın geçen sayımızda yayınladığımız ortak yazılarıyla bütünlük içinde değerlendirilmelidir. O yazıda da belirtildiği gibi, çeşitli konulardaki «genel nitelemeler» ayrı yazılara konu edilecektir.

7 Kasım 1917 Sovyet devriminin yıldönümüdür. Yılmaz Güney'in bu yazısıyla «Marksizm - Leninizm'in yüce bir zafer simgesi olan» Sovyet Bolşevik devriminin içinde bulunduğumuz aya denk gelen 61. yıldönümünü kutluyoruz. «Dünya proletaryası ve dünya halklarının ölümsüz ışığı» olan Sovyet Bolşevik Devrimi «devrim mücadelelerine sonsuz bir eğitim kaynağıdır». Yılmaz Güney'in yazısı, Türkiye devrimi sorunlarının bilinciyle, Sovyet Bolşevik devriminden öğrenmeye çalışan bir insanın yazısıdır. Bu yazıyla, Sovyet Bolşevik Devrimi'nin derslerini, Türkiye'deki devrim mücadelesinin pratiği içinde öğreniyor ve devrim mücadelemizin sorunlarına ilişkin görüşlerimizi getiriyoruz.

Nihat Behram'ın yazısı, geçen sayımızdaki ana yazıda yer alan görüşlerden, «faşizm»e ilişkin genel nitelemelerin bir değerlendirmesidir. Geçen sayımızda Yılmaz Güney ve Nihat Behram'ın imzalarıyla yayınladığımız ana yazıdaki «giderek çözülmekte olan feodal kalıntıların yerini faşistleştirilen sömürü ilişkileri almaktadır».

«Değişik dönemlerde toplumun çeşitli katmanlarında çeşitli oranlarda uygulanan faşizm...» «Yurdumuzda emperyalizmin işbirlikçisi patronlar ve toprak ağalarının ittifakı temelinde şekillenen hakimiyet, doğası gereği faşizmin de kaynağıdır.» «Ülkemizde toplumun bütün katmanlarında birden ve aynı anda koyu bir baskıyı arzulayan Mussolini tipi faşist dikta yanlısı güçler...» gibi nitelemeler, Nihat Behram'ın bu sayımızdaki yazısıyla genel boyutlarıyla değerlendirilmektedir.

Bir yandan sınıfsal temelli burjuva diktatörlüğü olan devletin «siyasi rejim» olarak şekillenen «siyasi gericiliğinin» giderek koyulaşması; öte yandan yerli gericiliğin, siyasi rejimi «açık faşist diktatörlük» olarak özleyen kesiminin yaygın örgütlenmesi ve açık eyleme geçmesi karşısında devrimcilerin tutumu ne olmalıdır? Gerek yerli gericiliğin kanatları arasındaki çelişkide, gerekse yerli gericiliğin bütününe karşı mücadelede Marksist-Leninist tutum ne olmalıdır? Nihat Behram faşizmin değerlendirmesini yaptığı yazısında bu sorulara ilişkin olarak görüşlerimizi açıklamaktadır.

Yılmaz Güney ve Nihat Behram'ın yazıları 10. sayımızda yer alan genel değerlendirmenin birer parçasıdır. Önümüzdeki sayılarda bu yazılara yenileri eklenecektir.

Bu yazıların dergimizin görüşleri olmaktan öte bir iddiası yoktur. Amacımız devrimci mücadele içinde bu görüşlerin tartışılmasını sağlamaktır. Bunlar dergimizin iddiasız ve içtenlikli görüşleridir. Bütün grupçu tutum, bağnazlık, devrim tekkeçiliği ve tekelciliği aşılmasızın; devrimimize ilişkin çeşitli görüşlerin —bizzat sıcak pratik içinde ve ortak düşmana karşı olabildiğince eylemde birlik ilkesine bağlı olarak— tartışılması olmaksızın hastalıkların alt edilmesi ve merkezileşme mümkün değildir. Bu gerçeği görmeyen yada görmek istemeyenler, konuları ne olursa olsun, mücadele hedeflerimiz arasındadır...

Geçen sayımızda yayınladığımız İsmail Kadare'nin son derece önemli kültür yazısına bu sayımızda yine bir Arnavut kültür uzmanının, Hamit Beqjo'nun yazısı ekleniyor. Proleter Devrimci Kültür Mücadelesi'nin uzmanlarınca yazılmış ve sürekli olarak sıcaklığı sıcaklığına yayınlıyacağımız bu yazılar, yurdumuzda proleter devrimci kültür anlayışının derinleşmesi ve mücadelenin gelişmesine kan taşıyacaktır.

Kürt kültürüyle ilgili çalışmalarımızdaki sınırlı olanaklarımızı genişletmeye çalışıyoruz. Devrimci hareketlerin bu sorun karşısında da grupçu tutumu aşmaları gereklidir. Bu sorun bütün devrimcilerin ortak mücadele sorunu edilmelidir. Okurlarımızın bölgelerinden, Kürt kültürüyle ilgili derleme çalışmalarıyla, desteğini bekliyoruz. Bu sayımızda yine büyük Kürt şairi Cîğêrhun'un, anadilinde ve Türkçe çevirisiyle bir şiirini yayınlıyoruz.

Hergün okurlarımızdan gelen çok sayıdaki mektuba ve ürüne sıcaklığı sıcaklığına yanıt vermek olanağımız bulunmamaktadır. Kültüre ilişkin ve sanatın hemen her dalında sorular ileten, ürün ileten, yurdun her yanından Güney'i desteklediğini bildiren mektuplar alıyoruz. Güney'in amacı, bütün olanaklarıyla devrimci mücadelenin hizmetinde olmaktır. Bu doğrultuda hiç bir sakinme, hiç bir karşılık gözetmeksizin, bir sıra neferi duygusuyla ve gücümüz ne kadarsa o kadar çalışacağız... Devrim Mücadelesinin merkezileşmesi birçok sorun gibi, en temel sorunlardan olan «Kültür sorunu»nu da bir üst düzeyde çözüme kavuşturacaktır. Devrim mücadelesinin merkezileşmesine paralel olarak gelişecek olan kültür merkezileşmesi sorunu son derece önemli bir sorun olarak karşımızda durmaktadır. Bir sorunu sorun olarak kavramak yetmemekte; onun çözümü için önündeki bütün engellerle mücadele etmek gereklidir. Bizce birçok sorunun olduğu gibi bu sorunun önünde de en yakın engel «grupçu yapı»dır. Bölgelerden arkadaşların, kültür mücadelelerine ilişkin çabalarını, bu mücadelenin önündeki engellere karşı mücadeleyle bütünleştirmeleri gerekmektedir.

Sınırlı boyutlarıyla da olsa «Okurlardan Güney'e ürün, uyarı, eleştiri» bölümünde mektuplardan seçmeler yayınlıyacağız. Kültür mücadelesinin önemini kavraması, onun bilincini taşıması ve içten olması temelinde, bu bölümde en açık destekten en acımasız eleştiriye kadar

görüşler yer alacaktır. Devrim mücadelesindeki birlik, o doğrultudaki bilinçli ve içtenlikli çabaların toplamı ve sonucu olacaktır. Okurlarımızın sadece destekle değil bizi eleştirerek te bize güç katmaları gereklidir.

Üzerinde durmamız gereken ve kısaca da olsa açıklamamız gereken bir sorun da Güney'in yapısına ilişkindir.

Güney'i salt bir «sanat» dergisi olarak görme eğilimlerinden, salt bir «siyaset» dergisi olarak görmek isteme eğilimlerine dek çeşitli dar anlayışlarla da karşılaşırız. Kimine göre Güney «haddini bilmeli» ve «siyasetle uğraşmamalıdır.» O siyaset olarak ülkemizin tek doğru siyasetine (herkes bu noktayı «kendisi» olarak gösteriyor) katılmalı, ve sadece «sanatla» uğraşmalıdır. Aksi taktirde vay haline Güney'in. O artık «devrimin önünde bir engel» olur; «anti-Marksist» olur; «sınıf mücadelesinin dışına kaçanların tekkesi» olur; «tipik bir aydın sapması» olur .....v.s.

Kimine göre ise Güney, salt bir «siyaset» dergisi olmalıdır. Bunca önemli «siyasi sorunların» olduğu bir dönemde «sanata yer ayırmının ne gereği vardır.» «Güney, en temel siyasi sorunlarımıza en doğru çözümleri getirmektedir.» «Gücünü buna yoğunlaştırmalıdır.» «Ondan beklenen budur.» Sanata ayırdığı yeri «kısıtlamalıdır.» .....v.s.

Bizce ilk görüşün sahipleri «grupçu» tutum ve anlayışın, devrim tekkecililiği ve tekelciliğinin en yoğunlaşmış şeklini simgeliyorlar. Onlar devrimin tek merkezi ve biricik temsilcisi olarak **bugün** kendilerini görüyorlar. Bu konuda en ufak bir eleştiriye dahi «tahammülleri» yoktur. Onlar devrim güçleri arasındaki düşmanlığın hastalık kaynağıdır. Onlar sınırlarından Güney dergisini «yırtacak» kadar «grupçu saralar» geçiriyor; hayatları, acıları, sevinçleri, yazdıkları, yaptıkları ve her şeyleriyle herkes tarafından bilinen Güney yazarlarına «küfürbazlık» temelinde düşmanlık yaygınlaştırıyorlar. Körkütük cahil oldukları konularda, Güney'in devrim mücadelesine getirdiği ufka, tek satırlık eleştirileri olamayan onlar; Güney'in grupçu yapıya karşı sürdürdüğü mücadelenin «çok etkili olabileceği ihtimali»ne karşı, telaşa kapılıyor ve yazarlarına «kara çalacak» kadar basitleştiriyorlar. Onlar, hangi siyasi devrim anlayışında olursa olsun proletaryanın devrim gücünü zenginleştiren,

proleter devrimci kültürün mücadelesini veren, düşmanı zayıflatan, devrimci değerleri savunan, karşı devrimci duygu ve düşüncelere karşı, devrimci duygu ve düşünceleri yaygınlaştıran... yazar, kültür emekçisi, bilim adamı ve felsefecileri; devrimci aydınları ve uzmanları devrimin en kopmaz parçası sayan Leninist anlayış karşısında körkütük cahildirler ve devrim düşmanı bir davranış sergilemektedirler.. Onlar, yazdıkları yazılardan ötürü haklarında yüzlerce yıl ceza istenen ve hatta «idam» talep eden maddelerden soruşturma açılan Güney yazarlarının üstündeki bu baskılara karşı «sağır ve dilsiz» olabilecek kadar grupçu; devrimin çıkarından başka hiç bir çıkar gözetmeyen, baskının ve tehdidin hiç bir türüsüne boyun eğmeyen ve eğmeyecek olan yazarlarımıza «devrimin acıları ve zorlukları karşısında kolaya kaçıyorlar» diyebilecek kadar devrim miyobudurlar. Onlar devrimciler arasında diyalogun tek biçimi olarak «saldırıyı» şiar alan özelliklerini, devrime ilişkin düşüncelerini açıklayan yazarlara, sanatçılara bile yaygınlaştıracak kadar tekkeci ve tekelcidirler.

Onların bütün bu «nöbet»leri, Güney'in bugünkü ortama ilişkin teşhislerini doğruluyor. Böyle bir manzara karşısında bize düşen, mücadele azmimizi daha da bilemek ve devrime düşman her türlü mihrak ve anlayışa karşı dostlarımızla birleşmektir..

Diğer görüşün sahibi olan arkadaşlar (Güney'i salt «siyasi» dergi olarak görmek isteyen arkadaşlar) ise bizce, halâ, devrimci mücadele saflarındaki yaygın bir hastalığın etkilerini taşıyorlar. Onlar Güney'in «siyasi» tesbitlerine katılabirler. Fakat bu Güney'in mücadelesindeki bütünselliği ve genelinde bir «kültür» dergisi olduğu gerçeğini zedelememelidir. Devrimci mücadelenin bütününün bir sorunu ve malı olan «proleter devrimci kültür mücadelesi» Güney'in temel mücadele hattıdır.

Defalarca belirttiğimiz gibi Güney bir proleter devrimci kültür dergisidir. Biz «kültür» derken, salt «sanatı» yada salt «siyaseti» değil, proletaryanın kültürü olan Marksizm-Leninizm'in bütünlüklü kavranışından söz ediyoruz. Evet, temel ağırlık noktamız özelde sanat ve edebiyatın genelde kültürün proleter ideoloji'ye dayalı gelişimi için mücadele olacaktır. Bu yolda, dev-

rimi geriletici, devrime engel, gerici, karşı-devrimci, yoz..... ideolojilerle ve onların sonuçlarıyla mücadele edecek, bu anlamdan olarak proleter devrimci ideolojinin bütünlüklü kavranmasına ve böyle bir kavrayış temelinde siyasi olarak merkezileşmeye gitmesine çalışacağız. Bu, dergi yazarlarımızın ve genel anlamıyla da dergimizin Türkiye devrimine ilişkin siyasi değerlendirmelerini açıklamasıyla çelişmemekte, aksine bütünlük göstermektedir. Biz siyasi değerlendirmelerimizde bağnaz ve «devrimcilikte tek olma» duygusu taşımıyoruz. Her eleştiriye açık ve ikna olduğumuz yerde bunu kabul edebilecek kadar içteniz. Özlemimiz «grupçuluk» değil grupçu yapıyla mücadeledir. Hattımızı yeni bölünmeler değil, olumlu ve devrimci olan herşeyle birleşmeler belirleyecektir...

Bugünkü sığ anlayışlar bütün devrimci güçlerin ve özel anlamıyla proleter devrimci güçlerin, ortak düşmanlara karşı «olabildiğince eylemde birlik» kurmaları ve birliklerini sıcak pratik içinde ve tam demokratik ölçülerde bir tartışmayla pekiştirmeleri temelinde kırılacak ve alt edilecektir.

En içten dileğimiz budur ve çabamız bu dileğin hayatiyet kazanması uğrunda yoğunlaşacaktır.

Güney, Demokratik Halk Devrimi mücadelesinin sıra neferidir. Onun bu niteliğini hiçbirşey karartamayacak, hiçbirşey onun çabasını engelleyemeyecektir. Her şart ve durumda, o şart ve durumun gerektirdiği silahlarla yaşamını sürdürecektir ve mücadelesini yaygınlaştıracaktır.

Ne hayalciliğin ve nede bozulmuş hayallerin sonucuyuz. Sadece gerçeği kavramaya ve kavradığı oranda kavratmaya çalışan içtenlikli devrimcileriz.

Güney'in gerçek sahibi onun yazarları değil, ona her zaman uyurma, destekleme, eleştirme duygusuyla sahip çıkan devrimciler ve devrimci mücadeledir.

PROLETER DEVRİMCI KÜLTÜR MÜCADELESİNİN
güney

YILMAZ GÜNEY

MARKSİZM-LENİNİZM'İN YÜCE BİR ZAFER SİMGESİ OLAN

1917 EKİM DEVRİMİ

DÜNYA PROLETARYASI VE DÜNYA HALKLARINA

ÖLÜMSÜZ BİR IŞIK VE DEVRİM MÜCADELELERİNE

SONSUZ BİR EĞİTİM KAYNAĞIDIR

1917 Büyük Ekim Devrimi, Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisi'nce yönlendirilen Rusya'nın işçileri, yoksul köylüleri ve ezilen ulus ve halklarının, sadece Rus burjuvazisi ve burjuvalaşmış toprak beyliğine karşı kazandıkları bir zaferin değil; sadece işçi sınıfı hareketi içindeki küçük burjuva partilerine karşı ve özellikle parti içinde yuvalanmış menşevik ve oportünist akımlara, anti-Leninistlere karşı zaferin değil, aynı zamanda, «emperyalizmin dünya egemenliği»ne karşı kazandıkları zaferin de simgesidir. Marks ve Engels'in öğretileri ve Diyalektik Materyalist felsefenin yol gösterdiği ekonomik, siyasi ve askeri mücadelenin bir ürünü olan Ekim Devrimi, yeni bir dönemi, «emperyalizmin ülkeleri»nde proleter devrimleri; sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde de ulusal kurtuluş ve demokratik halk devrimleri dönemini başlatmıştır. Bu nedenle, bütün dünyanın uyanık ve sınıf bilincine sahip işçileri, yoksul köylüleri, emekçi kitleleri, ilerici aydınları ve demokratları ve ezilen ulus ve halkları, uluslararası kapitalizmin yenilmezliği efsanesini ilk kez Rusya'da yerlebir eden ve insanlığın önünde yeni ufuklar açan Ekim Devrimi'ne ve onun getirdiği devrimci kazanımlara ve derslere coşkun ve içten bir bağlılıkla sahip çıktılar. Artık, sömürge ve yarı-sömürgelerde, emperyalizme, feodalizme ve her cinsten yerli gericiliğe karşı verilen bütün ulusal kurtuluş ve demokratik halk devrimleri, dünya proleter sosyalist devriminin birer parçası olmuştur. Ekim Devrimiyle birlikte, insanlık tarihinde ezilen ve sömürülenler yararına köklü değişimlere gebe yeni bir çağ başlamıştır... eski kapitalist dünya, en zayıf olduğu noktada

ölümcül bir yara almıştır ve sosyalist proletarya burjuvazinin siyasi iktidarını her tipten karşı-devrimci müdahaleye karşı zor yoluyla ele geçirmiştir. «İktidarın bir sınıftan ötekine geçişi kelimenin salt biçimsel anlamıyla olduğu kadar, politik ve pratik anlamıyla da bir devrimin birinci, başlıca ve en esas belirtisidir.»(1)

Stalin, Ekim Devrimini daha önceki devrimlerden ayırdeden özellikleri anlatırken şöyle der:

«Eskiden devrimler genellikle devlet yönetimine bir sömürücüler kümesinin yerine, bir başka sömürücüler kümesinin getirilmesiyle sonuçlanırdı. Sömürücüler değişirdi, sömürü kalırdı. Kölelerin kurtuluş hareketleri sırasında da böyle oldu. İngiltere'de, Fransa'da, Almanya'da bilinen «büyük» devrimler döneminde böyle oldu. Ama proletaryanın, tarihi, kapitalizme karşı yürütmek amacını taşıyan, ilk kez zafere erişen, kahraman, ama buna karşı sonuçsuz kalan ilk girişimi olan Paris Komünü'nden söz etmiyorum.

Ekim Devrimi, bu devrimlerden ilkesinde ayrılmaktadır. O, kendine amaç olarak, bir sömürü biçiminin yerine bir başka sömürü biçimini, bir sömürücüler grubunun yerine bir başka sömürücüler grubunu getirmeyi değil, insanın insan tarafından her türlü sömürülmesini ortadan kaldırmayı, kim olursa olsun bütün sömürücü grupları ortadan kaldırmayı, proletaryanın diktatörlüğünü kurmayı, bugüne dek varolan bütün ezilen sınıflar arasında en devrimci sınıfın iktidarını kurmayı, yeni bir toplum, sınıfsız sosyalist toplumu örgütlemeyi almaktadır.

İşte bu yüzden Ekim Devrimi'nin zaferi insanlık tarihinde köklü bir dönemeci, dünya kapitalizminin tarihsel kaderinde köklü bir döne-

meci, dünya proletaryasının kurtuluş hareketinde köklü bir dönemeci, bütün dünyanın sömürülen yığınlarının mücadele yöntemlerinde ve örgütlenme biçimlerinde, yaşama tarzı ve geleneklerinde, kültür ve ideolojilerinde köklü bir dönemeci kaydetmektedir.» (2)

Ekim Devrimi, büyük toprak sahiplerinin ve kapitalistlerin mülklerine el koyarak burjuva mülkiyetine köklü bir darbe indirdi ve bunun yerine sosyalist mülkiyetin temellerini attı. Böylece, sosyalizmin inşası için gerekli ekonomik ve siyasi koşulları sağladı. Ekonomik temelin yeniden biçimlenmesi üst yapı kurumlarını da değişikliğe uğrattı. O güne dek egemenliğini sürdürmüş bulunan feodal ve burjuva ideoloji ve kültür anlayışları, devrimci mücadele süreci içinde yaratılmış devrimci birikimler temelinde parçalandı. «Kitlelerin ideolojik ve kültürel gelişimi, sosyalizmin maddi temelinin kurulmasıyla elele yürüyordu. Eski, gerici burjuva ideoloji ve kültürü, burjuva toplumunun değerli kültürel kazançları yokedilmeksizin, radikal bir şekilde parçalandı. Proletaryaya yararlı olduğunca, eski kültürde ilerici olan ne varsa değerlendirildi. Sosyalist topluma uyan daha yüksek bir kültür doğdu. Emeğin yaratıcı niteliği, proleter kültürün yaratıcı gelişmesinde yansıdı, proleter kültür, işçi sınıfının maddi-pratik ve manevi çalışmasıyla sıkı bir bağ içindeydi.» (3)

Büyük Ekim Devrimi dünyadaki ilk proleter devrimidir ve daha önce gerçekleştirilmiş bulunan burjuva devrimlerinden başlıca şu noktalarda farklılık gösterir.

«1. Burjuva devrim(...), feodal toplumun bağrında büyümüş ve olgunlaşmış kapitalist düzen biçimleri, devrim açıkça patlak vermeden önce, az çok hazır olduğu zaman başlar; proleter devrim ise, sosyalist düzenin hazır biçimleri, ya hiç yokken ya da hemen hemen yokken başlar.

2. Burjuva devrimin ana görevi iktidarı almak ve onu varolan burjuva ekonomisiyle birleştirmekten ibarettir; proleter devrimin ana görevi ise, iktidarı aldıktan sonra, yeni bir sosyalist ekonomi kurmaktan ibarettir.

3. Burjuva devrim(...) iktidarın ele geçirilmesiyle sona erer, proleter devrim için ise iktidarın ele geçirilmesi, bu iktidar eski ekonomiyi yeni bir kalıba sokmak ve yenisini örgütlemek için bir kaldıraç olarak kullanılacağına göre, ancak bir başlangıçtır.

4. Burjuva devrim, elinde iktidarı tutan bir

sömürücü grubun yerine bir başka sömürücü grubunu koymakla yetinir; bu bakımdan eski devlet makinesini parçalamaya gereksinme duymaz; proleter devrim ise, iktidardan, kim olursa olsun, bütün sömürücü grupları uzaklaştırır ve iktidara, emekçilerin ve sömürülenlerin önderi olan proleterler sınıfını getirir; bundan dolayı, eski devlet makinesini parçalamaktan ve onun yerine bir yenisini koymaktan vazgeçemez.

5. Burjuva devrim, emekçilerin ve sömürülenlerin milyonluk kitlelerini bir dereceye kadar uzun bir dönem için burjuvazinin çevresinde birleştiremez; ve bu, onlar özellikle emekçiler ve sömürülenler olduğu için böyledir; proleter devrim ise, proletarya iktidarını güçlendirmek ve yeni bir sosyalist ekonomi kurmak olan temel görevini yerine getirmek istiyorsa, özellikle emekçi ve sömürülenler oldukları için, onları sürekli bir ittifak ile proletaryaya bağlayabilir ve bağlamalıdır.» (4)

Ekim Devrimini, Lenin'in önderliğindeki Bolşevik Partisinin, Marksizmin evrensel tezlerini Rusya'nın somut devrimci durumuna doğru biçimde uygulamasının sonucu doğdu. Bu tezlerin en önemlilerinden ve devrimin tayin edici özelliklerinden biri, emperyalizme ve toplumsal hayatın her alanında her türden gericiliğe karşı mücadelede, çağımızın en devrimci sınıfı olan proletaryanın, ideolojik, politik ve örgütsel önderliğinin hayata geçirilmesi ve proletarya ile yoksul köylülüğün ittifakı temelinde emekçi bütün sınıf ve tabakaların bir cephe içinde toplanmasıdır. Proletaryanın ideolojik, politik ve örgütsel önderliği, Marksist-Leninist teoriyle silahlanmış partisinde ifadesini bulur. Başta Lenin olmak üzere, Rusya'nın gerçek Marksistleri, proletaryanın devrimdeki hegemonyası ve proletaryanın devrimci partisi için yoğun bir mücadele yürüttüler. Ülkemizde bu evrensel gerçeği reddeden, proletaryanın sadece ideolojik öncülüğünün sözünü eden ve modern revizyonist tezlerle sahip çıkarak «öncü savaş» görüşünü savunan küçük burjuva siyasi akımların varlığı, proletarya devrimi ve proletarya diktatörlüğü için mücadele eden Marksist-Leninistlerin önünde, modern revizyonizme, yeni oportünizme ve her türden dar görüşlülüğe, grupçuluğa, amatörlüğe ve sağ hastalıklara karşı mücadelenin yanında, ciddi bir sorun olarak durmaktadır. Özellikle toplumsal dayanaklarını öğrenci gençlik kesimlerinde ve küçük burjuva

çevrelerde bulan bu siyasi ve toplumsal anlayışın Marksizm-Leninizmle, Marksizm-Leninizmden kabaca etkilenmesinin ve esinlenmesinin ve bazı tezlerine yüzeysel sarılmasının dışında hiçbir ilgisi yoktur. Proletaryanın devrimci mücadeleye ve devrimde hegemonyası karşısındaki tutum, Marksist-Leninistlerle her türden oportünistler ve küçük burjuva devrimcileri arasındaki ayrımın en önemli ölçütlerinden biridir. Ama tek ölçütü değildir. Örneğin T«K»P'de, TIKP'de proletaryanın «hegemonyası» sözünü ederler. Onlar bunu revizyonist ve oportünist yüzlerini gizleyebilmek için bir maske olarak kullanırlar.

Proletaryanın devrimdeki önder rolünün gerçek boyutunu göremeyen küçük burjuva «sol» çizgiler, teoride ne söylerse söylesinler, pratikte bir avuç aydının öncülüğünü hayata geçirmeye çalışanlar, bireysel terörü tek ve kendi başına yeterli temel bir mücadele biçimi olarak savunanlar, Çarlık Rusyasındaki Narodnikleri anımsatmaktadırlar. Narodnikler de proletaryayı, devrimde öncü bir sınıf olarak görmüyorlardı. Esas devrimci gücün aydınların öncülüğündeki köylüler olduğunu söylüyorlardı. Bugün ülkemizde de köylülüğü temel güç olarak proletaryanın önder rolünü bir avuç aydına yüklemeye çalışanlar, özünde, ülkemizdeki toplumsal, ekonomik ve siyasi gelişmeleri ve çağımızın niteliğini doğru kavrayamamaktadırlar. «Narodniklerin insanlık tarihinin bütününe ilişkin görüşleri yanlış ve zararlıydı. Toplumun iktisadi ve siyasi gelişiminin kanunlarını ne biliyor, ne de anlıyorlardı. Bu konuda bir hayli geriydiler. Onlara göre tarih, sınıflar ve sınıf mücadeleleri tarafından değil, fakat kitlelerin, «sürü»nün, halkın, sınıfların körü körüne izlediği olağanüstü bireyler —«kahramanlar»— tarafından yaratılmıştı.» (5)

Bu idealist anlayışın benzer biçimlerine ve doğurduğu acılara, devrimci birikimlerin çarçur edilmesine 1971'lerde en açık biçimiyle THKO - THKP-C hareketleri ile tanık olduk ve 1971'in derslerinden doğru dersler çıkartamayan ve yenilgiyi taktik nedenlere bağlayanların sürdürdükleri «sol» eylemlerle halâ da olmaktayız. Yine büyük bir tarihi benzerlik, Çarlık Rusyasında olduğu gibi, bu anlayışın doğruya en yakın ve inandırıcı eleştirileri, bu hareketlerin bizzat içinden gelen ve mücadele süreci içerisinde Marksizmi inceleyen ve kavramaya başlayan arkadaşlar tarafından yapıldı. (Tabi ki maceracı-

lık kendisinin tam karşısı olan dönecliği de körüklemiştir..)

Narodniklere karşı kesin ideolojik darbeyi Lenin vurdu; fakat ilk marksist muhalefeti, eski bir Narodnik olan Plehanov ve onun «Emeğin Kurtuluşu» grubu yürüttü. Plehanov, Çarlık hükümetinin baskıları sonucu Rusya'dan kaçıp Cenevre'ye sığınmıştı. Dışarıda Marksizmi inceledikten sonra, Narodnizmden kopmuş ve «Marksizmin önde gelen bir propagandacısı olmuştu.»

Ekim Devrimi sürecinde açıkça burjuvazinin saflarında yeralan, Lenin tarafından döneç olarak nitelenen Plehanov, 1883'lerde «Marksizmin öğretilerini savunarak, bu öğretilerin Rusya'da tam olarak uygulanabileceğini ve köylülerin sayıca üstünlüğüne ve proletaryanın nisbi zayıflığına rağmen, devrimcilerin başlıca umutlarını proletaryaya ve onun gelişmesine bağlamaları gerektiğini gösteriyordu.

Niçin özellikle proletarya?

Çünkü proletarya, halâ sayıca az olmasına rağmen, ekonominin en ileri biçimine, büyük çapta üretime bağlı bir emekçi sınıftı ve dolayısıyla önünde büyük bir gelecek duruyordu.

Çünkü bir sınıf olarak proletarya her geçen yıl büyüyordu, siyasi bakımdan geliyordu, büyük çapta üretimde hakim olan çalışma şartlarından dolayı kolayca örgütlenebiliyordu ve proleter durumundan dolayı en devrimci sınıftı, çünkü devrimde zincirlerinden başka kaybedecek birşeyi yoktu.» (6)

Bütün dünya devrimleri, ancak işçi sınıfının emeğin nihai kurtuluşu mücadelesine önderlik edebileceğini, siyasal ve toplumsal devrimi zafere ulaştırabileceğini, bu zaferde önderliği devrimci partisi aracılığıyla gerçekleştirebileceğini bize öğretir. Yalnız dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta şudur: Tekbaşına «... Öncüyle hasmı yenmek mümkün değildir. Bütün sınıf, büyük yığınlar, öncüyü doğrudan doğruya destekleme durumuna gelmedikçe ya da öncüye karşı hayırhah bir tarafsızlık tutumunu benimseyerek karşı tarafı desteklemeleri olasılığı kesin olarak ortadan kalkmadıkça, öncüyü kesin savaşa sürmek sadece ahmaklık olmakla kalmaz, bir cinayet olur. Oysa bütün sınıfın, sermayenin ezdiği geniş emekçi yığınların, gerçekten böyle bir tutumu benimseyebilmeleri için sadece propaganda, sadece ajitas-

yon yetmez. Bunun için bu yığınların kendi öz siyasi deneyimleri gereklidir.» (7)

Bu Leninist ilkenin ışığında Bolşevik Partisi, bütün mücadele boyunca yaptığı gibi, Şubat burjuva demokratik devrimi ile Ekim arasındaki süreçte, işçi sınıfının ve milyonlarca köylünün desteğini kazanmak, askerlerin desteğini kazanmak ve birer burjuva partisi haline gelmiş olan ve kapitalist sistemi koruyan Sosyalist-Devrimcilerin, Menşeviklerin ve Anarşistlerin kitleler üzerindeki siyasi etkilerini kırmak için sıcak savaşın sürdüğü cephelerde ve cephe gerilerinde, çok yoğun siyasi kitle çalışmaları yürüttü ve çeşitli mücadele biçimleriyle kitlelere önderlik ederek, onları Bolşeviklerin siyasetlerinin doğruluğuna inandırdılar.

Bir Partiye önderlik niteliği veren şey nedir? Önder olabilmek neyi gerektirir?

«Kapitalizme karşı zafer kazanmak, öncü (Komünist) parti, devrimci sınıf (proletarya) ve kitleler, yani emekçilerin ve sömürülenlerin tümü arasında doğru ilişkilerin bulunmasını gerektirir. Sadece Komünist Parti, eğer devrimci sınıfın gerçekten öncüsü ise, eğer bu sınıfın, seçkin temsilcilerinin tümünü içine alıyorsa, eğer sebatlı devrimci mücadelenin tecrübesi ile eğitilmiş ve çelikleşmiş, tamamiyle bilinçli ve sadık komünistlerden meydana geliyorsa ve eğer kendisini sınıfının bütün hayatıyla ve bu yoldan sömürülen kitlenin tümüyle ayrılmaz bir şekilde bağlamayı ve bu sınıfın ve bu kitlenin güvenini tamamen kazanmayı başarmışsa — ancak böyle bir parti, kapitalizmin bütün güçlerine karşı girişilecek nihai, en amansız ve tayin edici mücadelede proletaryaya liderlik etme yeteneğine sahiptir.» (8)

Ekim Devrimine önderlik eden Bolşevikler, işçi sınıfı hareketi içinde, devrime zararlı olabilecek bütün anlayış ve siyasetlere karşı amansız bir mücadele yürüttüler. «Herşeyden önce ve özellikle 1914'te belirgin bir biçimde sosyalşovenezm biçimine bürünen ve kesin olarak proletaryaya karşı burjuvazinin saflarına geçen oportünizme karşı savaşarak» (9) çelikleşen Bolşevizm, oportünizmi, işçi sınıfı hareketi içinde ve uluslararası planda başdüşman olarak görüyordu. Öte yanda «marksizmi yadsıyarak herhangi bir siyasal eyleme girişmeden önce, sınıf güçlerini ve bu güçler arasındaki ilişkiyi kesin bir nesnellikle hesaba katmanın gereğini

anlamamakta» direnen «bireysel terörizmi, suikatleri doğru bir eylem olarak tanımayı, kendi devrimci ruhunun, ya da «solculuğunun» özel bir belirtisi» (10) sayan küçük burjuva devrimcilerine karşı amansız bir mücadele sürdürülüyordu. Marksizm-Leninizm, kendi zıtlarına ve sapmalarına karşı mücadele içinde gelişir ve kitleleri kucaklayarak onları devrim hedefleri doğrultusunda eğitir ve önünde durulmaz bir sel haline gelir. Tarih, Demokratik Halk Devrimi süreci içinde bulunan ve bütün Marksist-Leninist grup ve kişileri bir parti çatısı altında toplamak göreviyle yükümlü ülkemiz proleter devrimcilerinin önüne de, farklı koşullarda benzer görevleri koyarken, dünya devrimci hareketinin paha biçilmez derslerini de birlikte sunmaktadır.

Bugün ülkemizde, sınıf mücadelesi, Marksist-Leninist merkezi bir önderlikten, yani, başta işçi sınıfı olmak üzere, yoksul köylülüğü, şehir küçük burjuvazisini kucaklayan ve onların mücadelesini örgütleyebilen bir proletarya partisinden yoksundur. Hiçbir «parti» ve grup, kitlelere önderlik edecek teorik ve siyasi olgunluğa sahip olmadığı halde, kitlelerin ihtiyaçlarına cevap veremedikleri halde, kendilerini «önder» ilan etmekte ve bu konuda eleştiri dahi kabul etmemektedirler. Üstelik, rekabetçi tutumlar temelinde, gruplar arası düşmanlık duygularını körükleyen bazı gruplar, bu tutumlarının bir sonucu olarak halk içindeki çelişmelerle, düşmanlarla halk arasındaki çelişmeleri de birbirine karıştırmaktadırlar. Ve bu yanlış anlayış kimi zaman silahlı çatışmalar biçimine dönüşmekte bu da devrim düşmanlarının işine yaramaktadır.

Somut durumların zorunlu kılmasıyla, yer yer kısmi ve mahalli önderlikleride içeren kendiliğinden halk hareketleri, faşizm ve burjuva gericiliğinin çeşitli biçimlerine karşı, silahlı ya da silahsız türleriyle sürmekte ve gelişmektedir. Mücadele, bir yanıla çıplak burjuvaziye (yani kendisini şu ya da bu biçimde marksizmle örtünmemiş, açıkça anti-komünist burjuvaziye (gerici, reformist, faşist)) karşı, ekonomik, siyasi, kültürel ve askeri alanlarda verilirken; bir yanda da, kendisini değişik oranlarda «marksizm»le boyamış (ve sahtekâr tabiatından dolayı daha tehlikeli olan) burjuvaziye karşı verilmektedir. (Bu noktada burjuvazinin değişik kesimlerine karşı, mücadelenin değişik biçimler taşıyacağı gözden kaçırıl-

mamalıdır.) Birinci tip mücadelenin odağını anti - faşist mücadele oluştururken, ikinci tip mücadelenin odağını anti-revizyonist (anti-oportunist) mücadele oluşturmaktadır. Birinci tip mücadelenin karşı-devrimci odağında, silahlı örgütlenmesini artan bir şiddetle olgunlaştıran, AP destekli MHP vardır. İkinci tip mücadelenin karşı-devrimci odağında ise, T«K»P ve TİKP vardır. Birinci tip mücadelenin karşı-devrimci odağının arkasında ABD emperyalizmi durmaktadır. İkinci tip mücadelenin karşı-devrimci odağının arkasında T«K»P açısından Sovyet Sosyal Emperyalizmi, TİKP açısından ise hegemonyacılığın yeni bir heveslisi; başta ABD olmak üzere emperyalizmin yeni işbirlikçisi Çin durmaktadır. İşte ülkemizdeki sağcılığın uluslararası kaynakları bunlardır. Görünüşte ne denli «sol» olursa olsun, uluslararası temellerinde emperyalizm ve hegemonyacılığın yattığı bütün hareketler özünde sağcıdırlar, devrim düşmanındırlar.

Sağcılığın bir biçimi de, uluslararası proleter sosyalist hareketin tezlerine sahip çıkan, ideolojik ve teorik alanlarda revizyonizme, oportünizme ve reformizme karşı mücadele veren Marksist-Leninist eğilimli hareketlerin yapılarında, anti-faşist mücadelede hantallık biçiminde kendini göstermektedir. Faşist çetelerin gelişigüzel adam öldürdükleri, kaçırap işkence yaptıkları, evleri bastıkları, intikam çıgıllıkları atarak onlarca insanı kurşuna dizdikleri bir dönemi yaşıyoruz. Koşullar, halkın düzene karşı mücadelesi yanısıra, «açık faşist diktatörlük» özlemi içindeki mihraklara karşı aktif mücadeleye hayati derecede önem kazandırmıştır. Görünen kadarıyla, sözünü ettiğimiz bu arkadaşlar, sadece propaganda, ajitasyon ve faşistleri teşhir etmenin yeterli olduğunu sanmaktadırlar. «...hareket geliştikçe, yığınların sınıf bilinci artıkça, iktisadi ve siyasi bunalımlar keskinleştikçe, savunma ve saldırının yeni ve daha değişik yöntemlerinin sürekli biçimde doğmasını sağlayan ilerleme içindeki kitle mücadelesine karşı dikkatli bir tutum takınılmasını gerektirir. Bu nedenle, marksizm, kesin olarak herhangi bir mücadele biçimini reddetmez. Marksizm, mevcut toplumsal durum değiştikçe, kaçınılmaz olarak, bu döneme katılanlarca bilinmeyen yeni mücadele biçimlerinin doğacağını kabul ederek, yalnızca o anda mümkün ve varolan mücadele biçimleriyle kendini hiç bir koşul altında sınırlamaz.»(11) Silahlı eylem de siyasi mücadele-

nin bir biçimidir ve düşmana karşı en etkili yöntemidir.

Her düşüncenin ve eylemin olduğu gibi, terörün de bir sınıf karakteri vardır. Biz, kitlelerin devrimci atılımını geliştiren, şu an güçsüz de olsa, zamanla gelişebilecek ve geniş şehirli ve köylü emekçi kitlelerin güvenip başvurabileceği ve sahip çıkacağı zorunlu ve doğal terörün yanındayız ve gerekliliğine inanıyoruz. Özellikle devrimci kitle çalışmalarının, örgütlenmenin ve kitle hareketlerinin önüne dikilen faşist ve gerici engellerin silahlı hareketlerle aşılması gereken noktalara vardığı an, bu konuda gösterilecek en küçük tereddüt, gericilere hizmet edecektir. Yalnız böyle zamanlarda, «1. Yığınların duyguları hesaba katılmalıdır; 2. O yöredeki işçi sınıfı hareketinin koşulları hesaba katılmalıdır; ve 3. Proletaryanın kuvvetlerinin ziyan olmaması konusuna dikkat gösterilmelidir.»(13)

Devrimci içerikli bu şiddet, ilerde halk hareketlerinin önderlerini bizzat halkın kendi mücadelesi içinden çıkartacak bir okuldur. Halkı, emekçi kitleleri ve devrimcileri, hiçbir siyasi görüş ayrılığı gözetmeksizin gelişigüzel hedef alan sivil faşist terör ve gerici burjuva terörü, devletin resmi güçlerinin izleyiciliği ve tanıklığı önünde sürerse ve halkın can güvenliği sağlanamazsa, devrimcilerin, emekçi kitlelerin ve geniş halk yığınlarının başlangıçta zorunlu savunma gereksinimi, giderek de muhtemel saldırı odaklarını baskı altında tutmak istemesinden doğal birşey olamaz. Çünkü, emekçi kitleler, ezen ve sömüren sınıfların diktatörlüğünden kendilerini korumasını bekleyemezler. Onların yasalarına kendilerini teslim edemezler. Bu nedenle, halkın savunmasını, bizzat kendi güçleriyle yapmak ve örgütlemek zorunluğu vardır. Bu görev, bizzat devrimcilere düşmektedir.

Siyasal bunalımın silahlı mücadele boyutlarına ulaştığı günümüzde hayat pahalılığı, açlık, işsizlik, güvensizlik de alabildiğine yoğunlaşmaktadır. Bu koşullarda, Türkiye'nin Marksist-Leninistleri, Türkiye için özel ve yeni olanı bulmak zorundadır. Bunun için de, bilinçlerini koşullandıran dogmalardan kaba etkilenmelerden, ezberciliikten ve bağnazlıktan kendilerini kurtarmak ve ülkemizin somut gerçeğinin özünü kavrayarak, devrimin kapısını aralayacak «püf» noktasını bulmak görevi ve sorumluluğunu yerine getirmelidirler.

Devrimin objektif koşullarının varolduğu ülkemizde devrimin yolunu bulamamamızın temel nedenlerinden biri «korkaklığımız»dır. Bu korkaklık, devrimin yolunu bir reçete berraklığıyla devrim ustalarının yapıtlarında aramamızdan kaynaklanmaktadır. İyi bilmemiz gereken, Marks ve Engels de içinde olmak üzere, bütün ustaların yapıtlarında, kendi ülkelerini devrime götüren tahlil ve teorilerinde, eğer o yaratıcı ve bütünlüklü bir tarzda kavranırsa devrimin; eğer o bir dogma olarak ve bütünselliğinden parçalanmış ve sığ bir tarzda ele alınırsa revizyonizm, oportünizm ve karşı-devrimin silahları vardır. Sovyetler Birliğinin revizyonist yönetici ve ideologları karşı-devrimci teorilerine dayanak olarak, Çin revizyonizminin teorisyenleri sınıf uzlaşmacısı, emperyalist yardakçısı tezlerine dayanak olarak, ustaların yapıtlarından bölümler göstermiyorlar mı? Ayrıca belli tarihi dönemler için doğru olan, değişik tarihi koşullarda yanlış olabilir. Marksizmin özü, yaşayan hayatın diyalektiğidir. Bugün, devrim ve revizyonist karşı-devrim, ideolojik ve teorik dayanaklarını aynı kaynaklardan aramaktadır. Çünkü, Marksizm-Leninizm, bütün ezilen dünya halklarının gözünde büyük bir güven kaynağıdır. Bu nedenle Marksizm-Leninizmin safliğini koruması ve geliştirilmesinde, tayin edici mücadele; dünya devriminin yolunu aydınlatacak olan ideolojilerin korunmasındaki esas mücadele, öncelikle, başını sovyet revizyonistlerinin çektiği modern revizyonizmle, başını Çin'in çektiği yeni oportünizmle, dünyanın çeşitli ülkelerindeki gerçek Marksist-Leninistler arasındaki mücadele haline gelmiştir. Ve özellikle de bu nedenle, Çin'in başını çektiği oportünizm daha tehlikeli ve birinci plana alınması gereken bir engeldir. Bu engel doğru bir mücadele ile aşılmadan, Sovyet Sosyal Emperyalizmine karşı doğru bir mücadele verilemez; başını ABD'nin çektiği emperyalizme karşı doğru bir mücadele verilemez. Yeni oportünizm, Sosyal Emperyalizme ve emperyalizme karşı verilen mücadeleye, dünya çapında, dünya komünist hareketinin birliğine büyük bir darbe indirerek çelmelemiş, su katmıştır. Çin'li oportünistler, «bir emperyaliste karşı mücadelede diğerleriyle bütünleşme» anlamı taşıyan siyasetlerinin bir sonucu olarak, başını ABD'nin çektiği emperyalizmle uzlaşmış, sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki halk hareketlerine büyük zararlar vermiştir.

Ekim Devriminin şanlı mirasına sahip çıkan proleter devrimcilerin günümüzdeki en önemli görevleri arasında şunlar bulunmaktadır:

1. Dünya gericiiliğinin en köklü ve en deneyli emperyalistlerine, başta ABD olmak üzere, Avrupalı ve Asyalı emperyalistlere karşı savaşmak.

2. 950 sonlarında, Lenin'in ve Stalin'in proleter Rusya'sını, adım adım değiştirerek sosyal-emperyalist bir ülke haline getiren modern revizyonizme ve onun hegemonyacı ve sosyal emperyalist emellerine karşı savaşmak.

3. Marksizm-Leninizmin en temel tezlerini, çağın değiştiği gerekçesiyle reddeden yeni oportünizmin temsilcisi Çin yöneticilerinin emellerine ve onun uluslararası uzantılarına karşı savaşmak.

4. ABD ve Rus Sosyal Emperyalistlerinin ve diğer emperyalistlerin yerli işbirlikçilerine karşı savaşmak.

5. Proletarya hareketinin içinde varlığını sürdüren çeşitli revizyonist, oportünist ve reformist etkilere karşı savaşmak. Bütün mücadeleleri belirleyecek olan da budur. Yani devrimci hareket kendi iç sorunlarını çözmeden düşmanlarla arasındaki sorunları çözecek mücadeleyi başarıya ulaştıramaz. Gerek, «devrimciler birbirlerini yiyorlar» diye sevinen devrimin düşmanları, ve gerekse onlara bu «sevinç» zeminini hazırlayanlar bilmelidir ki, er yada gec ama sonucunda mutlaka, yenilen proleter saf-lara sızmış olan devrim düşmanı etkiler ve onların temsilcileri olacaktır. Marksizm-Leninizmin arılığını ve devrimci ilkelerini korumak göreviyle yükümlü bulunan ülkemiz devrimcileri de, Ekim Devriminin 61. yıl dönümünde bu görevlerin bilincindedirler.

Tarihi dersler bize «Üç Dünya» oportünizmini ve onların siyasi temsilcilerini ulusal ve uluslararası planda işçi sınıfı hareketi içinde, modern revizyonistlerin hemen yanında, en tehlikeli düşmanlardan biri olarak ele almayı emrediyor. Onlar, «iki süper devletin, özellikle Sovyetler Birliği'nin kışkırttığı gerici bir iç savaşını önlemek ve ülkemizin bağımsızlığını savunmak için CHP'yi, AP'yi, MSP'yi ve bütün devrimci ve demokratik örgütleri güç birliği yapmağa çağırıyoruz» (14) diyecek kadar «cesaret» sahibidirler. «Bir marksist, kendini sınıf mü-

cadelesine dayandırır, toplumsal barışa değil. Belirli keskin siyasal ve iktisadi bunalım dönemlerinde, sınıf mücadelesi doğrudan bir iç savaş, yani toplumun iki kesiti arasında silahlı mücadeleye doğru gelişme gösterir. Böyle dönemde marksistler, iç savaştan yana yerlerini almak zorundadırlar. İçsavaşın herhangi bir moral suçlaması, marksist açıdan kesenkes benimsenemez.» (15)

Onların anlayışına göre gelişen sınıf mücadelesi, sadece sosyal-emperyalistler ve işbirlikçilerinin isteğine göre biçimlenmektedir. Oysa sınıf mücadelesi, şu ya da bu partinin, şu ya da bu sınıfın isteğine göre değil, toplumun objektif toplumsal ve ekonomik yasalarına göre biçimlenir. «Üç Dünyacı» Aydınlik oportünizmine göre, faşist bir parti, ABD emperyalizminin yeminli savunucusu olan bir parti, yani MHP'nin hamisi AP, ülkemizin bağımsızlığının «korunmasında» rol oynayacaktır. Çünkü onlar için ülkemiz «bağımsız» bir ülkedir. Ve bu nedenle, bağımsızlığımızı kazanmak için mücadele etmek yerine, ülkemizdeki her tipten emperyalistleri ve onların uşaklarını yerlebir etmek yerine, «ülkemizin bağımsızlığını savunmak» gereklidir. Bu, ülkemizdeki gerici burjuva diktatörlüğünün devamı, yarı-sömürge yapının devamı, emekçi kitlelerin sömürülmesinin devamı, kitle katliamlarının devamı için, halk düşmanı gericilerle işbirliğinden başka hiçbir anlama gelmez. Ülkemizin ve halkımızın bugünkü noktaya gelmesinin baş sorumlularından biri işbirlikçi tekkelci burjuvazi ve toprakağalarının partisi AP değil midir? AP'dir... fakat, dünya halklarının baş düşmanlarını, iki süper devleti tek süper devlete indirersen, onların işbirlikçileriyle bir diğer süper devlete karşı ittifak çağrılarını yapmaktan doğal ne olabilir? Bugün, her türden emperyalizme karşı teslimiyetçi bir siyaset izleyen; faşist kutupların üstüne yürürken denge politikası izlemek için bütün sola ağır darbeler indirme hazırlığında olan CHP, ülkemizin bağımsızlığının önündeki engellerden biri olarak kendini her geçen gün biraz daha belirginleştirirken, onlara çağrı yapmak, ÇKP'nin, ABD, Japon ve Alman emperyalistleriyle işbirliğini yoğunlaştırdığı, dünya barışını bunlarla birlikte «korumaya» hazırlandığı bir döneme rastlarsa buna şaşmamak gerekir.

Doğası gereği muhalefetteki CHP ile iktidardaki CHP arasında büyük farklar vardır.

Muhalefetteki CHP (değişik zamanlarda defalarca belirttiğimiz nedenlerden ötürü) ilericisi, demokrat görünümünü idi.

İktidardaki CHP gericidir, işbirlikçi tekkelci burjuvazi ve toprakağalarının temsilcisi olma yolunda büyük adımlar atmıştır ve «umut»un anlamını halka göre değil, burjuvaziye göre şekillendirmektedir. Bu «siyasi rejim» anlayışları ne olursa olsun, sınıfsal temelini burjuvazide bulan partiler için kaçınılmaz bir sonuçtur.

Bugün, TİKP - Aydınlik oportünizmi de bu anlamdan olarak kendisini burjuvaziye kabul ettirmek için çaba harcıyor.

Soruyoruz:

Ezilen ve sömürülen sınıf ve tabakaları, ezen ve sömürenlerle aynı cepheye çağırarak ne anlama gelir?

Bu, «sınıf uzlaşmacılığı» siyaseti, son çözümde sınıf mücadelesini burjuvazinin safında ve onun yararına sürdürmeyi getirmiyor mu?

Bu, Sosyal Emperyalistlere karşı mücadele adı altında, başta ABD olmak üzere, diğer emperyalistlerle aynı saflarda yer almak ve halkların devrim davasına ihanet anlamına gelmez mi?

Bu, ezilen Kürt Ulusunu, ulusal ve demokratik haklarını aramaktan vazgeçmeye, ezen ulusun burjuvazisinin bayrağı altında toplanmaya çağırarak, değil midir?

Çin'li revizyonistler Kürt Ulusunun mücadelesine «engel olun» diye talimat verirken kim hizmet ediyor ve kendi uzantılarını kimlerin yanına yerleştiriyor?

Bir zamanlar HK ve HY gazetelerini «Faşist Diktatörlük» tanımını kullanmadıkları için en ağır dille yayılım ateşine tutan, onları kendi görüşleri karşısında kolayca boyun eğdiren; bugün ise günlük gazetelerinde «Faşist Diktatörlük» heveslilerinin yeni tertibi» (16) diyen Aydınlik oportünizmi, bir zamanlar etkilediği kesimlere baskıyla kabul ettirdiği «Faşist Diktatörlük» tanımından bugün kendisi vazgeçmiştir ve devletin faşistleştirilmesi süreci içinde kurumlaştırılan 1971 temelli Kontr-Gerilla için, «Devlet içindeki kanunsuz kontr-gerilla» demekle yetinmekte ve fakat öte yandan çeşitli devlet kurumları içindeki faşist güçleri ve bizzat faşist-

leşmenin odağı olan burjuva diktatörlüğünü «meşru» saymaktadır.

Ekim Devrimi bize uzlaştırmacı partilere karşı mücadeleyi ve onların her alanda tecrit edilmesi gerektiğini öğretiyor. Çünkü bu tip mihraklar yenilmeden, kitlelerin önünde bunların maskeleri düşürülmeden devrimi başarıya ulaştırmak mümkün değildir.

Bolşevikler, devrimin bütün aşamalarında oklarının hedefini, işçi sınıfı hareketi içindeki düşmanlara, halkın sahte dostlarına yöneltmişlerdir. Bu, genel bir kuraldır ve Marksizm-Leninizmin evrensel doğrularından biridir. Bolşevikler de «...devrimin harekete geçirilmesi döneminde en tehlikeli gruplaşmalar olarak uzlaştırmacı partilerin tecrit edilmesi yolunu izledi.

Leninizmin temel stratejik kurallarını oluşturan nedir?

Bu kural şunları kabul etmeye dayanır:

1. Pek yakında olacak olan devrimin harekete geçirilmesi döneminde, devrim düşmanlarının en tehlikeli toplumsal dayanağını uzlaştırmacı partiler oluşturur.

2. Bu partileri tecrit etmeden, düşmanı (çarlığı ya da burjuvaziyi) devirmek olanaksızdır.

3. Dolayısıyla, devrimin hazırlanması döneminde okların en önemli hedefi, bu partileri tecrit etmek, büyük emekçi kitleleri bu partilerden koparmaktır.

Çarlığa karşı mücadele döneminde, burjuva demokratik devrimin hazırlanması döneminde (1905-1916), çarlığın en tehlikeli toplumsal dayanağı liberal-monarşist parti, Kadet partisi olmuştu. Neden? Çünkü bu parti uzlaştırmacı bir partiydi. Partinin o zaman başlıca darbelerini kadetlere yöneltmesi doğaldı, çünkü kadetleri tecrit etmeden, köylülükle çarlık arasında bir kopmaya güvenilemezdi; ve bu kopmayı sağlamadan da devrimin zaferine güvenilemezdi. Birçok kimse o zaman bolşevik stratejinin bu özelliğini anlamıyor, ve bolşevikler için, kadetlere karşı mücadelenin, baş düşmana, çarlığa karşı mücadeleden «önce geldiği»ni söyleyerek, bolşevikleri aşırı bir «kadet düşmanlığıyla» suçluyorlardı. Ama temelden yoksun bu suçlamalar, baş düşmana karşı zaferi kolaylaştırmak,

yakınlaştırmak amacıyla uzlaştırmacı partinin tecrit edilmesini gerektiren bolşevik stratejinin açık olarak anlaşılması gerektiğini açığa vuruyordu.» (17)

5 Haziran 1977 genel seçimlerinde, «Seçimlerde CHP Neden Desteklenmelidir?» adlı broşürümüzde gerekçelerini koyarak, CHP'nin desteklenmesi gerektiğini savunduk. Bazı siyasi akımlar da, CHP'ye karşı, AP, MHP, MSP'ye «kayıtsız» bir tutum içinde «mücadele» yürüttüler. Yerli gericiliği bir bütün olarak ele aldılar ve yerli gericiliğin kanatları arasındaki çelişki karşısında «kayıtsız» kaldılar. Adını açıkça koymamakla birlikte seçimleri boykot ettiler. **Taktik farklılıklara** karşın, temelde birleştiğimiz nokta aynıydı; uzlaştırmacı ve uzlaştırmacı bir parti olan CHP'nin kitlelerden tecridi. Biz, Marksizm-Leninizmin temel yasalarından biri olan, kitlelerin kendi deneyleriyle öğrenmeleri gerektiğinden hareket ederek, bir CHP iktidarının, kitleleri daha çabuk uyandıracağını, CHP'ye ve onun önderlerine olan bağlılığın zayıflayacağını, aynı zamanda AP ve özellikle MHP tarafından temsil edilen faşist güçlerin iktidar ihtimaline karşı, devletin olanaklarını en hayasızca halka karşı kullanmalarına, faşist örgütlerini kuvvetlendirmelerine karşı, CHP'nin desteklenmesinin daha doğru olacağını düşündük. Çünkü «biz anarşist değiliz ve belli bir ülkede nasıl bir siyasi rejimin mevcut olduğu meselesi karşısında yani demokratik hak ve hürriyetler çok büyük bir ölçüde kısıtlanmış da olsa, burjuva demokrasisi şeklinde görülen bir burjuva diktatörlüğü mü, yoksa açık faşist biçimiyle bir burjuva diktatörlüğü mü meselesi karşısında kayıtsız kalamayız. Sovyet demokrasisinin savunucuları olarak uzun yıllar inatçı mücadelelerle işçi sınıfının elde ettiği demokratik kazançların her katresini sonuna kadar savunacağız, ve bunların genişletilmesi için kararlılıkla mücadele edeceğiz.» (18)

Hayat bizim düşüncelerimizi bir iki biçimselliğin dışında öz itibarıyla doğruladı. Kısa bir zaman içinde bile olsa, kitleler CHP'den umduklarını bulamadılar. Milyonlarca insan düş kırıklığına uğradı. CHP'nin nasıl bir düzen değişikliğinden yana olduğunu kendi acı deneyleriyle gördüler. Hayat pahalılığı, artan işsizlik, emperyalizme bağımlılığın yoğunlaştırılması, demokratik hakların kısıtlanması, devrimciler ve yurtseverler üzerinde yoğunlaştırılan baskılar,

kısa zamanda geniş bir halk kitlesinin gözünü açtı. Öte yanda, bir CHP hükümetine bile hayat hakkı tanımak istemeyen açık faşist diktatörlük yanlısı güçler, kitle katliamları, sabotajlar, mezhep çatışmalarını körüklemek, milliyet farklılıklarını kışkırtmak gibi hile ve tertiplerden tutun da, bölgesel ayaklanmalara varıncaya dek çeşitli yolları denemekten geri durmadılar. Halk kitleleri, bizzat kendi deneyleriyle gördüler ki, sadece reform vaatleri yapan bir CHP'ye bile hayat hakkı tanımayan güçler, gerçek bir halk iktidarının parlamenter yollarla kurulmasına, kapitalistlerin ve toprakağalarının mallarına el konulmasına kendi gönül rızalarıyla evet demiyeceklerdir. Egemen sınıfların, kendi çıkarlarına zarar verecek en küçük değişikliğe bile tahammülleri yoktur. Özellikle bu dönemde barışçı yol hayalleri, seçimle iktidar hayalleri, oldukça ağır darbeler yedi.

Yurdumuzda, CHP'nin kitlelerce kavranan uzlaşıcılığının yanısıra, daha tehlikeli olan bir parti ortaya çıktı. Bu, burjuva özünü «marksizm» le boyamış olan TİKP'dir. Çin revizyonizmi ve büyük devlet hegemonyacılığının ülkemizdeki temsilcisi olan bu parti, en az, Rus Sosyal-Emperyalizmi yardakçısı ve savunucuları olan partiler kadar tehlikelidir ve kitlelere gerçek yüzlerini açıklamak ve kitleleri bu akımın siyasi ikiyüzlülüğüne karşı uyanık tutmak en temel görevlerimizdendir.

Aydınlık oportünizmine ve onun «proleter devrimcilik» boyası altındaki devrim düşmanı özüne en iyi cevabı Ekim Devriminin dersleri vermektedir.

«Ekimin hazırlanması döneminde, mücadele halindeki güçlerin ağırlık merkezi, yeni bir plan üstüne kaymıştı. Artık çar yoktu. Kadet partisi, uzlaştırıcı güç halinden, emperyalizmin yönetici bir gücü, egemen bir gücü haline gelmişti. Mücadele, artık çarlık ile halk arasında değil, burjuvazi ile proletarya arasındaydı. Bu dönemde, emperyalizmin en tehlikeli toplumsal dayanağı, demokratik küçük-burjuva partilerden oluşuyordu. Neden? Çünkü bu partiler o zaman uzlaştırıcı partilerdi, emperyalizmle emekçi kitleleri arasında uzlaştırıcı partilerdi. Bolşeviklerin başlıca darbelerini bu partilere yöneltmiş olması doğaldır, çünkü bu partileri tecrit etmeden, emekçi kitlelerin emperyalizmden kopmasına bel bağlanamazdı; oysa bu kopmayı

sağlamadan, sovyet devriminin zaferine güvenilemezdi. Birçok kişi, o zaman, bolşeviklerin taktığının bu özelliğini anlamıyorlardı; onları, sosyalist-devrimciler ve menşeviklere karşı «aşırı bir kin» beslemekle ve baş hedefi «unutmakla» suçluyorlardı. Ama ekimin hazırlanması döneminin bütünü, bolşeviklerin, Ekim Devriminin zaferini sağlayabilmesinin ancak bu taktik sayesinde olanaklı olduğunu güzel bir biçimde göstermektedir.» (19)

Sonuç olarak, özetlersek, Ekim Devrimi, sınıflararası mücadelenin zorunlu sonucu olarak doğmuştur. Bu mücadele içinde, devrim, karşı-devrime toplumsal, siyasal, kültürel ve sanatsal her alanda yıkıcı darbeler indirdi. Ekim Devrimi sınıf mücadelesinin hem tarihi bir sonucu, hem de sınıfsız topluma ulaşma mücadelesinde proletarya diktatörlüğünün ilk adımı idi. Leninizmin düşmanları, oklarını sürekli olarak bu noktaya, proletarya diktatörlüğüne yönelttiler. Leninizmin özü olan proletarya diktatörlüğünü yıkmaya çalıştılar. SBKP(B) içinde, taa kurulduğu günden beri süren iki çizgi arasındaki mücadele, yani proleter yol ile burjuva kapitalist yol arasındaki, burjuvaziyle proletarya arasındaki mücadele, Stalin'in ölümünden kısa bir süre sonra, burjuvazinin lehine değişti. Lenin'in, Stalin'in ve milyonlarca komünistin emeğiyle inşa edilmiş proletarya partisi, Kruşçev klifi tarafından gaspedildi. Proletarya partisini, «bütün halkın partisi», proletarya diktatörlüğü devletini de «bütün halkın devleti» olarak değiştirdiler. Bu değişim sinsice, adım adım gerçekleştirildi. Artık, dünyanın ilk proleter sosyalist ülkesi Sovyetler Birliği Revizyonizmin ülkesi, giderek de Sosyal-Emperyalizmin ülkesi oldu.

Bugün aynı yolda Çin revizyonistleri yürüyor. Sovyetler Birliği'ndeki geriye dönüşden tarihi dersler çıkarmış olan dünya proletaryası bu kez gaflete düşmedi, uyanık davrandı, onların karşı-devrimci yüzünü kısa zamanda bütün çıplaklığıyla görmeye başladı.

Bugün, dünya karşı-devrim cephesi güçlüdür ve çok çeşitlilik göstermektedir.

Devrimin güçleri ise, dağınık ve bölük pörçüktür.

Karşı-devrim cephesi, Çin revizyonistlerinin getirdiği taze kanla köhnemiş gövdelerini ayakta tutmaya çalışıyorlar.

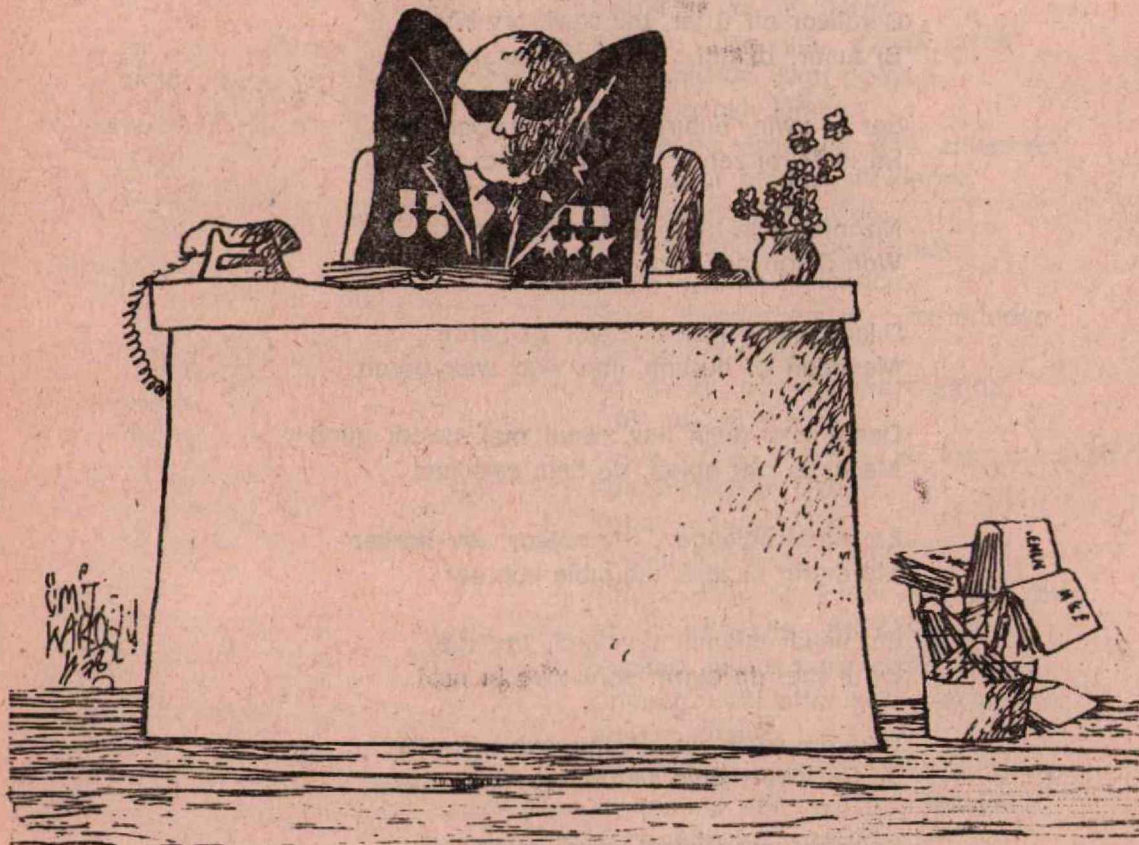
Ekim derslerine, Sovyetler Birliği'ndeki ve Çin'deki geriye dönüşün tarihi ders ve deneylerine sahip dünya devrimci proletaryası, Marksizm-Leninizm kaldırıcıyla, her türden emper-

yalistleri, emperyalizmin yordakçılarını, onların şu ya da bu tipteki gerici uşaklarını alaşağı edecektir. Tıpkı 1917 Ekiminde Rusya'da olduğu gibi.

1. Lenin, Nisan Tezleri, s. 20.
2. Stalin, Leninizmin Sorunları, Sol Y., 1. Baskı, s. 222-223.
3. Willi Dickhut, SB'de Kapitalizmin Restorasyonu, Komün Y., 3. cilt, s. 148-149.
4. Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 141-142.
5. SBKP(B) Tarihi, Aydınlık Yayınları, s. 29.
6. A.g.e., s. 30-31.
7. Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 168.
8. Lenin, Kitle İçinde Parti Çalışmaları, s. 129-130.
9. Lenin, «Sol» Komünizm, Bir Çocukluk Hastalığı, Sol Y., 5. Baskı, s. 22.

10. A.g.e., s. 24.
11. Lenin, Marks-Engels-Marksizm, Sol Y., s. 193.
13. A.g.e., s. 202.
14. 5 Ekim 1978 tarihli Aydınlık gazetesi, D. Perinçek'in konuşmasından.
15. Lenin, Marks-Engels-Marksizm, s. 200.
16. 10 Ekim 1978 tarihli Aydınlık gazetesi.
17. Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 121-122.
18. Dimitrov, Savaşa ve Faşizme Karşı Birleşik Cephe, Aydınlık Y., s. 160.
19. Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 122.

CİĞERHUN

HUN ÇI ZANIN ŞER ÇIYE

Pij û ber dıbarın; fıronek, top û teng
Bı gırrîn, bı xumîn, bûye şer, bûye ceng

Kumişîn, hılweşîn xan û bircên belek
Genî bûn, kurmî bûn pır kelaş, pır cedek

Bı singo, bı gule dıdırın, dıkuşın
Ser gever, çav beleq, dev ji hev mêr û jin

Dıl bı tırs dıçın hev, bı qulûz, bı dızî
Ser hesın, bı tıving, bê hêvî, bê xwezî

Şeverçş bı bırûsk, bı çırûsk, bı tavan
Bı gêrîn, bı nalîn, bı hawar, bı aman

Berdîwar pîr û jar, tev sêwî, tev bê cî
Bı hıstır, bı girî, tev tazî, tev birçî

Ser bı xwîn, dilbırîn, hemî jar, perîşan
Rû kırêt, bı zencîr, bı merbend dı zından

Nızanin dıçın ku, jibe çı dıkin şer
Wan dajon ber kêrê xwînfiroşên beşer

Dıkırın me ji hev bı dolar bı peran
Me dıkin bı qurban jibo xwe wek beran

Destê xwe dıdın hev xwedî mal, xwedî gund
Me dıdın ber gulan, da bıjîn serbılind

Em hemî belengaz, tev cotkar, tev karker
Me dıgrın bı zorê, me dıbin jibo şer

Em hevdî dıkuşın, tev birçî, tev tazî
Ew lı mal da dıgrın serê xwe bı nazî

Divê em şıyar bin, destên xwe bıdın hev
Jı ser xwe hılînin perda reş weke şev

Koledar, xwedî mal, xwedî gund bıkuşın
Serbılind, rû bı ken tev bıjîn mêr û jin

— «Sewra Azadî», 1954 —

SİZ NE BİLİRSİNİZ SAVAŞIN NE OLDUĞUNU

Roketler, bombalar yağıyor
Uçaklar, toplar, tanklar gürüyor
Savaştır, vuruşmadır bu
Yıkılıyor hanlar
Havaya uçuyor renk-renk binalar.
Ve cesetler:
Kokuşuyor, kurtlanıyor nice cesetler
Yarıp yarıp öldürüyorlar birbirlerini
Süngülerle, güllelerle.
Başı kabak, gözü fırlamış, ağzı açık
Tüm erkek ve kadınlar.
Saldırıyorlar birbirlerine
Ürkerek, eğilerek, gizlenerek.
Miğferli, tüfekli, ama umutsuz, özlemsiz hepsi
Ve karanlık geceleri yırtıyor
Şimşek gibi kıvılcımlar, ışıldaklar
Bağırışma, inilti ve feryat sesleri.
Yaşlılar, hastalar, öksüzler
Sinmiş duvar diplerinde, barınaksız hepsi
Gözleri yaşlı, sesleri ağlamaklı
Ve çıplak ve aç hepsi.
Kiminin başı kanlı, yüreği yaralı
Kimi güçsüz, kimi perişan
Yüzü pasaklı kiminin
Ve zincire vurulmuş kimi, zindanda.
Bilmiyorlar nereye gittiklerini,
Niçin savaştıklarını da.
Bıçağın altına sürüyor onları
İnsan kanının simsarları.
Satin alıyorlar bizleri birbirlerinden
Parayla, dolarla.
Ve kurban ediyorlar kendilerine
Tıpkı koçlar gibi.
El-ele vermiş sermaye ve toprak sahipleri
Kurşunluyorlar bizleri
Rahat yaşamak için.
Yoksul köylüleri, işçileri
Tutup tutup sürüyorlar savaşa, zorla
Ve öldürtüyorlar bizi birbirimize
Hepimiz aç, hepimiz çıplagız oysa.
Onlarsa, çekiyorlar kafayı evlerinde
Aheste aheste.
Uyanmalıyız, vermelimiz biz de el-ele
Ve kaldırıp atmamız üzerimizden
Gece gibi şu kapkara perdeyi
Ortadan kaldırmamız kölecileri
Sömürücüleri, toprak sahiplerini
Tüm erkek ve kadınlar.
Ve alnı açık, güler yüzlü yaşamalıyız

— «Özgürlük Devrimi», 1954 —

Türkçesi: Gani BOZARSLAN

Türkiye Açısından Gerek “Faşist Diktatörlük” Ve Gerekse “Faşizm Tırmanıyor” Tespitleri Gerçeğin Nitelemeleri Değil; Devrimin Gelişmesiyle Çelişen Ve Gerçeği Gözardı Eden Varsayımlardır

«Biz anarşist değiliz ve belli bir ülkede nasıl bir siyasi rejimin mevcut olduğu meselesi karşısında, yani demokratik hak ve hürriyetler çok büyük ölçüde kısıtlanmış da olsa, burjuva demokrasisi şeklinde görülen bir burjuva diktatörlüğü mü, yoksa açık faşist biçimiyle bir burjuva diktatörlüğü mü meselesi karşısında kayıtsız kalamayız.» (Dimitrov)

Devletin burjuva yapısını parçalayacak ve sınıfsal temelini yeniden düzenleyecek olan devrim mücadelesi açısından, **devletin yapısını** ve hangi **siyasi rejimle** biçimlendiğini tesbit, hayati derecede önemlidir ve hayati derecede titizlik gerektirir. Bu tesbit, marksistleri, diğer bütün siyasi çizgilerden ayıran bir gösterge ve ML olmanın bir temel ölçütüdür. Anarşistler açısından bu tesbit, herhangi bir öneme haiz değildir. Çünkü onlar devleti yoketmeyi temel hedef almışlardır. Oysa devrimciler, devleti, devleti yok etmenin bir aracı olarak ele alırlar.

Revizyonistlerin açısına gelince: onlar ise devlete ilişkin tesbitlerinde burjuva özlerini dışa vururlar.

Sağ reformistler ve bilumum oportünist çizgi de, devletin yapısına ve o yapı üzerinde şekillenen siyasi rejime ilişkin tesbitleriyle, sınıf uzlaşmacısı özlerini ele verirler.

Öte yandan tarih, **devletin yapısına** ve bu yapı üzerinde şekillenen **siyasi rejime** ilişkin tesbitlerinde belli dönemlerde yalpalayan, yanlışlara düşen, şaşılık gösteren **devrimci** hareketlere de tanıktır.

Devletin yapısına ilişkin yanlış tesbit ka-

dar, bu yapı doğru tesbit edilse **bile**, bu yapı üzerinde şekillenen **siyasi rejimin** yanlış tesbiti de, devrim mücadelesi açısından bir yığın aksaklığın, çarpıklığın, ve yalpalamanın kaynağıdır.

Devrim mücadelesinin stratejisi, taktikleri, doğrultusu, ittifakları... devletin yapısının ve bu yapı üzerinde şekillenen siyasi rejimin tesbitine göre düzenlenir. Tesbitte isabet, mücadelede sağlığın; tesbitte çarpıklık, mücadelede aksaklığın kaynağıdır.

Bugün Türkiye’de devlet, emperyalizmin, işbirlikçisi burjuvazi ve toprak ağalarının ittifakı temelinde bir sınıf yapısı göstermektedir. Bu yapının terminolojik nitelemesi elbette ki «diktatörlük»tür. Ve «demokratik hak ve hürriyetlerin büyük ölçüde kısıtlı» ve giderek daha da kısıtlandığı bir diktatörlüktür. Emperyalizm öncesi dönemde (serbest rekabetçi dönem) sınıfsal yapısı burjuva diktatörlüğü olan devletler siyasi rejim olarak burjuva demokrasileri şeklinde dışa vurmakta iken, bu emperyalizm döneminde «siyasi gericiilik» olarak şekillenmektedir. «Siyasi gericiilik» her zaman faşist diktatörlük anlamında değildir. Faşist diktatörlük, siyasi gericiiliğin had safhaya vardığı ve demokratik hak ve hürriyetlerin olmadığı bir biçimdir.

Bugün yurdumuzda belli oranlarda da olsa demokratik hak ve hürriyetlerden sözedilmekte ve yaşanmaktadır. (Açık faşist diktatörlüklerde, yayınlara çıkma öncesinde **sansür** uygulanır, yurdumuzda yayınlara çıkma sonrası **bas-**

kı uygulanmaktadır; bu baskının çemberi mücadelelerle belli oranlarda genişletilmiştir; genel grev hakkı dışında sendikal örgütlenme ve özgür sendika seçim hakkı; sendikal yayın ve belli oranlarda siyasi ve demokratik örgütlenme; toplantı ve gösteri hakkı; kitlelerin siyaset içi olabilmesi, seçme ve seçilme... v.b. demokratik hak ve hürriyetler belirli oranlarda bulunmaktadır.) Devrimci mücadelenin bir hedefi de, mücadelelerle alınmış bu demokratik hak ve hürriyetleri korumak ve genişletmektir. Öte yandan, yükselen mücadele karşısında hakim güçler bu demokratik hak ve hürriyetleri kısıtlama ve giderek kullanılamaz kılma eğilimindedir. Bu iki durum karşılıklı etki-tepki ilişkisine sahiptir.

Devletin sınıfsal özünün burjuva diktatörlüğü olduğu çeşitli ülkelerde, bu yapı üzerinde şekillenen çeşitli siyasi rejimler mümkündür. Burjuva diktatörlükleri çeşitli «siyasi gericilik» rejimleri olarak biçimlenebilir. Bu çeşitliliğin demokratik hak ve hürriyetlerin belli oranlarda kısıtlı olduğu «burjuva demokrasisi»nden «açık faşist diktatörlük» biçimine kadar görünimleri vardır. Bu farklılığı doğuran birçok farklı etken bulunmaktadır. Ekonomik yapılarıdaki farklılıklar, emperyalizme bağımlılıktaki farklı bağımlılık ölçüleri, proletaryanın örgütlü gücü, burjuvazinin gücü, güçlülük ölçüsü, egemen sınıflar arası çelişki, emperyalistler arası çelişki... v.b. etkenler ilk elde sayılabilir.

Özellikle Türkiye yapısındaki (emperyalizme bağımlı —emperyalizmin işbirlikçisi— burjuvazinin ve toprak ağalarının ittifakı temelinde devletin sınıfsal özünün şekillendiği) ülkelerde, emperyalistler arasındaki çelişkiden, egemen güçlerin çıkar çelişkisine dek bazı nedenler, yerli gericiliğin arasındaki çelişkiye de kaynaklık eder. Yerli gericilik her zaman bir bütün değildir. Ve yerli gericiliğin siyasi rejim biçimi her zaman faşist diktatörlük değildir.

Burjuva diktatörlüğün siyasi rejimini açık faşist diktatörlük olarak şekillendirdiği ülkelerde, demokratik hak ve hürriyetlerin şu yada bu oranda kısıtlılığından değil, tümüyle yokluğundan sözedilebilir. Kitleler siyaset dışı tutulur, işçi sınıfının özgür sendikal örgütlenme hakkı yoktur, yayında önceden sansür uygulanır, siyasi örgütlenme seçme ve seçilme hakkı «tek şef» formülasyonuna göre düzenlenir, yargılanmada «bağışlanma» yada «cezanama» anlayışı egemendir, lafta da olsa «tarafsızlık»tan söz

edilemez, özerklik sistemi hiçbir oranda uygulanmaz... v.b.

Devletin sınıfsal özünün ve bu özün siyasi rejim olarak dışı vuran şeklinin sağlıklı bir tesbiti gerekir. Aynı sınıfsal öze dayandığı halde, farklı siyasi rejim özlemi duyabilen yerli gericiliğin iki (yada daha fazla) kanadı arasındaki çelişki, çatışmaya da dönüşebilir. Marksistler yerli gericiliğin bu anlamdan olan iç çelişkileri karşısında «kayıtsız» kalamazlar.

Bugün yurdumuzda demokratik hak ve hürriyetler alabildiğine kısıtlıdır. Buna rağmen demokratik hak ve hürriyetlerin «tümüyle gaspı»ndan yada «yokluğundan» sözedilemez. Demokratik hak ve hürriyetler kısıtlıdır ve daha da kısıtlanma eğilimindedir. Burjuva diktatörlüğünün siyasi gericiliği daha da yoğunlaşma eğilimindedir. Eldeki kadarıyla demokratik hak ve hürriyetleri korumanın ve onları mücadelelerle geliştirmenin biricik güvencesi yükselen devrim mücadelesi olacaktır. Demokratik hak ve hürriyetleri korumak ve geliştirmek devrim mücadelesinin kendisi değil ve fakat en önemli unsurlarından birisidir.

Kısaca söylemek gerekirse faşist diktatörlük burjuva diktatörlüğünün bir siyasi rejim şekli olmakla birlikte bugün yurdumuzdaki siyasi rejim faşist diktatörlük değildir. Emperyalizm çağındaki siyasi rejim şekli «siyasi gericilik» olan burjuva diktatörlüğünün, siyasi gericiliğini «faşist diktatörlük» olarak şekillendirmesi onun gericiliğinin had safhasıdır ve fakat bu, onun siyasi gericiliğinin tek şekli değildir.

Bugün yurdumuzda yerli gericiliğin arasındaki iç çelişmelerini görememek, siyasi tesbitlerdeki birçok yanılgıya kaynaklık etmektedir. Yerli gericiliğin bir bölümü çeşitli farklılıklarla gittikçe yoğunlaşan bir gericiliğin (faşistleşmenin); bir bölümü ise açık faşist diktatörlük özleminin temsilcisidir.

Özellikle ABD emperyalizminin —katıksız— kumandasındaki kanadın özlemi açık faşist diktatörlüktür. Bu kanadın devlet katlarında dolaysız ve dolaylı mevzileri de bulunmaktadır. Bu mevzileri genişletmek için çalışmakta, devlete bütünüyle egemen olmak ve özlemi olan siyasi rejimi uygulamak için yaygın bir örgütlenme içindedir. Kontr-gerilla, devletin baskı güçlerinden ordu içindeki mevzileridir. ETKO ve Türkistan İntikam Tugayı sivil silahlı faşist millis örgütleridir. Ülkü Ocakları, ÜGD gençlik örgütlenmeleri, MHP siyasi legal partileri, Ülkü Bir

v.s. mesleki örgütlenmeleri, Pol-Bir devletin baş-
kı güçlerinden polis içindeki örgütlenmeleridir...
v.s. Bunlar yerli gericiiliğin bu en azgın kana-
dının dolaysız güçleridir. Ayrıca dolaylı bağ-
lantıları ve güçleri de vardır. Birçok partiden
destek ve birçok yayın sahibidir.

Yerli gericiiliğin en azgın ve en saldırgan
kanadı olan bu kesimi, devletin siyasi rejim şek-
lini açık faşist diktatörlük olarak özelemektedir.
Onların «milli devlet, güçlü iktidar» formülasyo-
nu, özelemlerinin sloganlaşmış biçimidir.

Yerli gericiiliğin bu en azgın ve en saldırgan
kanadının (MC döneminde) iktidara ortak
olabilmesi, onun devlet katlarında yeni mevziler
elde etmesine ve ülke çapında örgütlenmesine
yaramıştır. Bu sonuç birçok şey gibi yerli geri-
ciliğin kanatları arasındaki iç çelişkinin dışa
vurmasını da getirmiştir.

İşte tam burada bir noktanın üzerinde ti-
tizlikle durmamız gerekiyor. Geçtiğimiz seçim
döneminde yurdumuzda, özellikle de «faşist
diktatörlük» tesbiti yapan devrimciler (yerli ge-
riciliğin ayrı kanatları, ayrı konumları ve ayrı
özelemlerini gözden gizleyen) bu tesbitleriyle, se-
çimlerden MHP'nin güçlenerek çıkmasına hiz-
met ettiler. MHP'nin seçimlerden aldığı sonuç
eğer devrimciler için «sürpriz» ise, bu onların
«devrimcilik»lerindeki bazı aksaklıkları göste-
rir. Yerli gericiiler arasındaki çelişkide «kayıtsız»
kalanlar, adını koymamakla birlikte «seçimi boy-
kot» ettiler ve kendileri dışında herkesi bir büt-
tün olarak karşılarına aldılar, seçim ortamını da
«devrimin propaganda» ortamı olarak değerklen-
dirdi, büyük oranda da kendi oy potansiyellerini
«yoklama» hevesine kapıldılar. Seçim süre-
sinde ortamın «devrimin propaganda ortamı»
genel değerlendirmesi, faşist güçlerle aktif mü-
cadele ile bir bütünlük içinde ele alınsa ve pra-
tik formülasyonunu kazansa idi, yani kısaca
MHP, daha seçim sürecinde «meydanı boş bul-
masaydı» sonuç aynı mı olacaktı?

Evet, MHP seçim döneminde meydanı boş
bulmuş ve büyük oranda da «bilek gücü» ile 16
milletvekili çıkarmıştır. Bugün yaşananlarda bu-
nun hiç mi etkisi yoktur? Dün «faşist diktatör-
lük» diyerek yerli gericiiliğin «siyasi rejim» öze-
lemleri arasında ayırım gözetmeyen ve iç çeliş-
kileri karşısında «kayıtsız» kalanlar, bugün
«faşistlerin büyük oranda köşeye sıkıştırıldığı-
dan» (HK 130 - Başyazı) «İşkenceci katillerin,
faşistlerin, cinayet mangalarının ortaya çıktığı
ve yakayı ele verdiğinden» (HK 130) sözledi-

yorlar. Bu «faşist canileri» «köşeye sıkıştıran-
lar» kimdir? Onların «yakasından tutup» çeken
kimdir?

Yerli gericiiliğin kanatları arasında bu bo-
yutta yaşanan iç çelişkinin kaynağında ne var-
dır? Ve devrimcilerin bu çelişki karşısında tu-
tumu ne olmalıdır? Bu sorulara (özellikle de
geçtiğimiz seçim dönemi düşünülerek) verile-
cek sağlıklı yanıtlar «faşist diktatörlük» tesbiti-
nin, Türkiye açısından «aceleyle getirilmiş» ve
gerçeği yaşanan şekliyle değil, genel teorik
şablonlarla nitelemiş yanını da ele verecektir.

Bugün aktif anti-faşist mücadele son de-
rece önem ve hayatiyet arz etmektedir. Ne var
ki «faşist canilerin köşeye sıkışmasında» «teş-
hir olmasında» kitlelerin direnişi, devrimcilerin
aktif anti-faşist mücadelesi gibi başka etken-
lerin de payı vardır.

İkide bir «maceracılık» eleştirilerini, faşiz-
me karşı aktif mücadeleyi de kapsayacak ve
karalayan bir boyutla öne sürenlerin; yerli ge-
riciliğin iç çelişmeleri karşısında «kayıtsız» ka-
lanların, bu «kayıtsızlığı» sadece teoride de-
ğil, pratikte uygulayanların; kitle örgütlen-
mesini, onun önündeki engellerle mücadeleyi
göremeyecek bir «mükemmelliyetçilik»te ele
alanların; bugün «faşistlerin köşeye sıkıştırıl-
masında» «pay»ları olduğu (ve hatta «pay»ları
değil, gerçek sahibi oldukları) vehmine kapılış-
larına ne demeli?

Devrimcilerin egemen güçler arasındaki
çelişkiyi, onların «siyasi rejim» özelemleri ara-
sındaki farklılığı iyi tesbit etmeleri ve bu fark-
lılık karşısında «kayıtsız» kalmamaları gerek-
lidir.

HK'nın «faşist cinayet şebekeleri köşeye
sıkıştı» tesbiti bir çok bakımdan hatalı bir tes-
bittir. (Ve ne gariptir ki CHP'nin demeçlerini
andırmaktadır!)

HK bu tesbitiyle ilkin, yaygın bir örgütlen-
mesi olan ve resmi - sivil dolaylı - dolaysız
güçleriyle bir ayaklanmayla devlete tam ege-
menlik kurma ve siyasi rejimi açık faşist dik-
tatörlük olarak şekillendirme özlemi taşıyan,
yerli gericiiliğin en azgın en saldırgan kesimini
küçümsemekte ve onları yalnızca «provakasyon
odakları» olarak değerlendirmektedir. Öte yan-
dan, bu faşist güçlerin dışa vuran terör odak-
larında ele geçen unsurlarını «faşizmin köşeye
sıkıştırılması» olarak saymasıyla da, faşizmin
köşeye sıkıştırıcılığını (kendi terminolojisiyle)

«faşist diktatörlüğe» maletmektedir! Eğer bu değilse, (HK'nın siyasetinin bütününden anlaşıldığı kadarıyla), «örgütsüz ve öndersiz» olan «kitleler» mi, «sınıfla bütünleşmemiş» hareketler mi «kendiliğinden halk hareketleri» mi, faşizmi köşeye sıkıştırmıştır? Yoksa (yine HK'nın siyasetinin bütününden anlaşıldığı kadarıyla) «kitle örgütlenmesinin önünde bir engel olan» «maceracılar» mı? Sağlıksız tesbitler, her dönemde tutarsız yorumlamalar biçiminde dışa vurmaktadır.

Yerli gericiliğin siyasi rejimi faşist diktatörlük olarak özleyen ve bunun için de devlete tam egemen olabilmek yolunda resmi - sivil silahlı bir örgütlenmeye giden kesimiyle; yerli gericiliğin, siyasi rejimi, —demokratik hak ve hürriyetlerin bir hayli kısıtlı ve daha da kısıtlanma (faşistleşme) eğiliminde— «siyasi gericilik» olarak şekillendiren kesimi arasındaki iç çelişki sertleşmiş ve dışa vurmuştur.

Dikkat edilirse CHP, AP, MSP, DP, CGP gibi partiler arasındaki çelişkiler, siyaset bezirgânlığı, nutuk kızıştırması... v.b. biçiminde sürerken, bu partilerin değişik öbekleriyle (ve özellikle CHP ile) MHP arasındaki çelişki, «silahlı ayaklanma hazırlığı» «silahlı terör» ile «silahlı bastırma» biçimlerinde yaşanmaktadır. Siyasi legal örgütlenmesi, MHP olan ve siyasi rejimi «açık faşist diktatörlük» olarak özleyen kesimin dolaylı güçlerinin bulunduğu merkezlerde de bir ayrışma göze çarpmaktadır. (Sözgeli mi AP içinde, MHP'yi savunma ve eleştirme kutupları doğmuştur.) Devletin sınıfsal özü «burjuva diktatörlüğüdür» ve bu partilerin tümü, emperyalizm döneminde «burjuva diktatörlüğünün siyasi rejimi olan siyasi gericiliğin» temsilcileridir. Ve fakat bu onların arasındaki «iç çelişmeyi» yoksaymaz. Aksine iç çelişmenin sonuçlarıdır.

Devlete tam egemenlik kurarak siyasi rejimi had safhada bir gericiliğe vardırma ve «faşist diktatörlük» olarak şekillendirme özlemi içindeki güçler, bugün terörün ana kaynağıdır ve hedefi devletin sınıfsal yapısını devrimci bir tarzda parçalayıp yeniden düzenlemek olan ve bunun için de kitleleri Demokratik Halk Devrimine örgütlenme mücadelesi veren devrimci güçlerin önünde bir engeldir. Devrim güçleri açısından kitleleri DHD'ye örgütlenme yolundaki bu engelle aktif mücadele kadar, yerli gericiliğin kanatları arasındaki çelişkinin doğru tespit

edilmesi ve bu çelişki karşısında kayıtsız kalınmaması da önemlidir.

Yerli gericiliğin en azgın en saldırgan ve siyasi rejim olarak açık faşist diktatörlük yanlısı kesimi devlet katlarındaki mevzilerini elde tutmak ve genişletmek istemektedir. Bugün yürürlükteki siyasi gericilik biçiminde şekillenen siyasi rejimin temsilcileriyle aralarındaki çelişki, siyaset nutuklarıyla kızıştırma, siyaset nutuklarıyla atışma, boyutunu aşmıştır. Ve onlar legal siyasi odakları (görüntüleri) ardındaki güçlerini harekete geçirmiştir.

Devrim dalgasının yükselmesi, «açık faşist diktatörlük» özlemini doğuran etkenlerin en temellisi. Ve fakat aynı zamanda, siyasi rejimi açık faşist diktatörlük olarak şekillendirmek özleminin (ve bu özlem doğrultusundaki her türlü girişim ve sonucun da) en temel can düşmanı, kitleler ve devrim gücüdür. Bu iki durum karşılıklı etki - tepki temelinde diyalektik bir öze sahiptir. Yine bu açıdan da, yerli gericiliğin «açık faşist diktatörlük» biçimindeki siyasi rejim özlemi dışa vurup da, bu dışa vuruşun bir sonucu olarak, egemen güçlerin siyasi rejime ilişkin tutumlarındaki (konumlarındaki) iç çelişkiyi de görünür kılınca, devrimcilere düşen bu manzara karşısında «kayıtsız» kalmamaktır. Ne varki «kayıtsız» kalmayıp güncel bir sorun değildir. Siyasi tesbitlere ilişkin ve siyasi tespitlerin bir sonucu olduğunda devrimci bir anlama sahiptir.

Yurdumuzda burjuva diktatörlüğünün (devletin sınıfsal yapısı —burjuva diktatörlüğü özü— hiç değişmeksizin) açık faşist diktatörlük olarak siyasi rejim şekli aldığı dönemler de yaşanmıştır. «12 Mart dönemi» böyle bir dönemdir.

12 Mart egemen güçler arasındaki «siyasi rejim»e ilişkin farklı özelemlerin dışa vurduğu bir dönemdir. Emperyalizmin öz odaklarının itici gücüyle de denge açık faşist diktatörlük özlemi lehine bozulmuştur.

Çıkış noktası —bütün sömürge, yarı sömürge ülkelerde olduğu gibi— devletin bir baskı gücü olan orduda uç vermiştir. «9 Mart hazırlığı»nı çelmeleyen kesim 12 Mart'taki müdahaleleriyle «siyasi rejime» «el koymuş» ve siyasi rejimi açık faşist diktatörlük olarak şekillendirmiştir.

Bu süreçte açık faşist diktatörlük yanlısı güçler gelişip serpilmiş, bu kanadın temsilcile-

ri ilk elde diğer kanadın temsilcilerini büyük oranda «devlet katlarından» tasfiye etmiştir. (Müdahalenin hemen ertesiinden başlayan general emeklilikleri, ordu, polis üst katlarından tutuklamalar, belli kilit noktalara geçici olarak sivilleştirilen yüksek rütbelilerin atanması — TRT v.s. - gibi...)

Sınıfsal yapısı —burjuva diktatörlüğü özü— değişmeyen devlet «siyasi gericilik» olan siyasi rejim şeklini, 12 Mart müdahalesiyle birlikte «faşist diktatörlük» olarak şekillendirmiştir.

12 Mart görünür biçimiyle, kendine mazeret olarak «devrimci hareketler»i aldıysa da, o, ekonomik buhran ve bu buhranın, kendiliğinden kitle hareketlerine zemin teşkil etmesi temelinde, egemen güçlerin kendi aralarındaki uyuşmazlıktan patlak vermiş, denge bozmada itici güç olarak CIA'nın aktif olarak öne çıktığı karşı devrimci, **açık faşist diktatörlük** hedefli bir müdahaledir.

Çoğunun söylediği gibi 12 Mart «maceracı» eylemlerin «davet ettiği» bir «faşizm» değildir.

Ve yine şunu söyleyelim ki, burjuva diktatörlüğünün siyasi rejim şeklini her zaman için «faşist diktatörlük» olarak niteleyenler, 12 Mart'ın sağlıklı bir çözümünü yapamazlar. (Bu doğal olarak onların, 12 Mart dönemindeki siyasi hareketlerle ilgili sağlıklı çözümlerinin de en temel etkenidir. Sözgelimi HK'nın, İ. Kaypakaya ile ilgili değerlendirmesi gibi.)

12 Mart, «maceracı» eylemlerin «davet ettiği» bir faşizm olsaydı, bugün (12 Mart öncesindeki siyasi olaylardan kat be kat yoğunlukta olayların yaşandığı bugün) «yukardan bir faşizmi» (12 Marttaki gibi) engelleyen nedir? O günden bu güne devrimci örgütlerin, kitlelerin devrim örgütlenişinin devasa boyutlara varışı mı!? Eğer böyle bir şey söylenemezse (söylenemez, çünkü: demokratik hak ve özgürlüklerin had safhada gaspedildiği ve siyasi rejim şekli «faşist diktatörlük» olan «12 Mart dönemi»nden; demokratik hak ve özgürlüklerin nisbi de olsa kullanılabilmeye başlandığı ve siyasi rejim şekli «siyasi gericilik» olan döneme geçişte belirleyici etken devrimin örgütlü gücü, kitle mücadeleleri, ... olmamıştır..) Peki bu değişimin (yani açık faşist diktatörlükten «siyasi gericiliğe» geçişin) yada bugün açık faşist diktatörlük özleminin siyasi rejim olarak somutlanamayışının çeşitli etkenleri nelerdir? Kendimizi aldatmayalım. Hem «sağ-sol maceracılık» «fa-

şizmi davet ediyor» diyerek kendimizi aldatmayalım; hem de bugünkü siyasi rejimin adına «faşist diktatörlük» diyerek kendimizi aldatmayalım. Hem açık faşist diktatörlük özlemi önündeki gerçek engelin, kitlelerin direnişi ve devrimci güçlerin aktif anti-faşist mücadelesi olduğunu görelim; hem de açık faşist diktatörlüğü engelleyen etkenler arasında bizzat yerli gericiliğin kanatları arasındaki iç çelişkinin olduğunu görelim ve bu gerçekler karşısında «pasif» ve «kayıtsız» kalmayalım.

Devrimci güçlerin, bırakalım egemen güçlerin iç çelişkileri karşısındaki «kayıtsızlığını»; onlar yaygın yurtsever, demokrat baskı güçlerinin işlevi karşısında bile büyük oranda «kayıtsızdırlar» ve anti-faşist mücadelenin çemberini salt «proleter devrimcilik» odağına (bugün için kısaca «guruba») dek sınırılıyorlar. (Teoride böyle olmasa bile davranışlarında —pratiklerinde— böyledir.)

Anti-faşist güçbirliğinin ve mücadelenin temel amacı demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesidir. Devrimci ve devrim güçleri bir yandan eldeki hakları koruma, bir yandan da geliştirme ve DHD'ye tabi ve onun temelinde bir mücadele vermelidir.

Günümüzde gelişen mücadelenin karşısında ve kitleleri DHD'ye örgütlemenin yolunda açık faşist diktatörlük özlemiyle örgütlenen bir barikat vardır. Bu sürekli gericileşen ve faşistleşme eğiliminde olan yürürlükteki «siyasi rejim» (siyasi gericiliğin) —içinde mevzileri olmakla birlikte— dışında bir örgütlenmedir. Yerli gericiliğin en azgın ve en saldırgan kanadını ve siyasi özlemlerini şekillendiren bu kesime karşı aktif anti-faşist mücadele devrim mücadelesinin kendisi değil fakat zorunlu bir unsurdur.

Eğer ki devrimci güçler ve aktif anti-faşist mücadele olmasa idi, özellikle de sivil faşist milis örgütlenme, semtlerden başlayarak kentleri ve ilçe ve köyleri kara örümcek ağıyla sarabilirdi. (Yine de bugün Ülkü Ocakları v.s.nin 1000'in üzerinde şubesi olduğu unutulmamalıdır.) Onların yaygınlaşmalarına karşı aktif mücadele ilk elde kitle örgütlenmesinin ve DHD doğrultusunda kitle çalışmasının bir gereği ve güvencesidir. Gerek kadroların ve gerekse de kitlelerin ileri unsurlarının can güvencesi de ilk elde devrimci güçlerdir. Ne salt faşistlerle dövüşü devrim mücadelesi sanalım ve ne de fa-

şistlerle aktif mücadele olmaksızın devrim örgütlenmesinin olabileceğini düşünelim.

Devrimci güçlerin bir temel sorunu da özellikle aydın katlardaki «sağ - sol maceracılık, anarşizm» demagojisi ve saplantısıdır. Bu demagoji ve saplantının kırılması gereklidir. Bu demagoji bir yandan döneklilik ruhundan, bir yandan revizyonistlerden, bir yandan Aydınlik gibi sınıf uzlaşmacısı siyasetlerden kaynaklanıyor ve bu saplantı bir yandan da devrimci hareketlerin «sağ» yanlarıncı besleniyor. (Devrimci hareketlerdeki «sağ»cılık altililmeksizin, devrimci mücadeleye çelme olan «sol»culuğun da altililebilmesi mümkün değildir.)

Faşist diktatörlük tesbiti yerli gericiiliğin kanatları arasındaki iç çelişkiyi gözardı etmekte ve bunun sonucu olarak da en azgın, en saldırgan kesimin «açık faşist diktatörlük» özlemi doğrultusundaki örgütlenmesini kavrayamamakta, onu sadece «provakasyon odakları» olarak küçümsemekte ve devrim gücünün sürdürmesi ve kitleler içinde yaygınlaştırması gereken aktif anti-faşist mücadeleyi karaltmaktadır. Bu durumun bir sonucu da **en geniş** anti-faşist birliğin savaşılanması ve kavranamayışıdır. Proleter devrimcilik salt devrim mevzisi (merkezi) açısından değil, anti-faşist mücadele açısından da «tekkeci» ve «tekcelci» bir yapıya büründürölmektedir. Salt kendi gurbundan değil diye, herkes herkesi devrimin ve anti-faşist mücadelenin önünde bir «engel» olarak görmekte, «tarafıtarlarını» bu «gerici» «engel»e karşı düşmanlık duygularıylı doldurmaktadır!..

Anti-faşist mücadelenin gerçek anlamıyla kavranabilmesi için «demokratik hak ve hürriyetler son derece kısıtlı da olsa» burjuva diktatörlüğünün çeşitli «siyasi gericilik» rejimleriyle, «açık faşist diktatörlük» biçiminde şekillenen siyasi rejimi arasındaki farkı kavramak gerekir. Ve bu gerçek karşısında «kayıtsız kalmamak» gerekir.

Sınıfsal nitelemesi burjuva diktatörlüğü olan devletin siyasi rejim olarak gittikçe gericileştirilmesi, bizi aynı sınıfsal temelden kaynaklandığı halde, yerli gericiiliğin kanatları arasındaki (daha önce de belirttiğimiz etkenlerden ötürü) olabilecek çelişkiye kör kılmamalıdır. Devrimci mücadele bir yandan yerli gericiiliğin siyasi rejim olarak açık faşist diktatörlük öz-

lemi temelinde örgütlenen kesimlerine karşı birleşik ve aktif olmaya yönelmeli; bir yandan da «siyasi gericilik» olarak şekillenen günümüzdeki rejimin daha da gericileşmesine karşı demokratik hak ve özgürlükler koruma, genişletme mücadelesine yönelmelidir. Bu iki mücadele de DHD temelli mücadelenin, kitle örgütlenmesinin, sınıf içi mücadelenin vazgeçilmez unsurlarıdır.

Sözgelimi, ekonomik buhranı gizlemek ve demokratik hakların gaspını kitle tepkisinden korumak için planlar yapan (örneğin, toplumsal anlaşma, v.s.) yürürlükteki siyasi rejime karşı grev, direniş v.b. hakların gaspını uygulamaz kılma mücadelesi ile, açık faşist diktatörlük özlemi temelinde örgütlenen güçlerle aktif anti-faşist mücadele bütünlük göstermektedir. İlki yürürlükteki siyasi rejimin daha da gericileşmesine karşı bir mücadeledir ve temelinde, DHD'ye dayalı kitle örgütlenmesi ve çalışması yatar, hedefi devletin burjuva diktatörlüğü olan sınıfsal yapısını devrimci bir tarzda parçalayarak yeniden düzenlemektir; ikincisi başta bu mücadele ve örgütlenmenin güvencesi olarak ve özlemi açık faşist diktatörlük olan güçleri zayıflatmak olan bir anti-faşist mücadeledir ve ilk elde devrimci güçler yükseltir ve kitleler arasında yaygınlaştırmaya çalışır.

Yerli gericiiliği bir bütün olarak görmek ve yürürlükteki (burjuva diktatörlüğü sınıf temelinde şekillenen; demokratik hak ve özgürlüklerin hayli kısıtlı ve giderek kısıtlanmakta olduğu) «siyasi gericilik» rejimini, her zaman «faşist diktatörlük» olarak tespit etmek son derece hatalıdır. Böyle bir tespitin ne Marksist-Leninist teoride ne de yaşanan hayatta bir dayanak noktası bulunmamaktadır. Kafalarını ve görüş açılarını böyle bir anlayışla sınırlayanlar, giderek yaşanan gerçeği de olduğu gibi değil, görmek istedikleri gibi değerlendirirler ki, bunun adı marksizm değil, idealizmdir. Yerli gericilik arasında «kayıtsız» kalacak denli ayırım gözetmeyen, onu bir bütün ve onun günümüzdeki tek siyasi rejim şeklinin «faşist diktatörlük» olduğunu söyleyen değişik siyasetler, aslında teorik tespitleriyle pratik yapıları arasında da çelişkiye düşmektedirler. Çünkü bu kaçınılmazdır. Sözgelimi Partizan, aktif anti-faşist mücadele anlayışıyla, aslında, teorik kayıtsızlığıyla çalışmakta, bu kayıtsızlığı yalanlamakta, devrimci bir pratik yapı göstermekte;

«açık faşist diktatörlük» özlemi temelinde örgütlenen resmi - sivil faşist güçlere karşı mücadele etmekte ve bu mücadelenin kitleler arasında yaygınlaştırılmasını «son derece önemli» görmektedir. Oysa o teorik olarak, burjuva diktatörlüğüne siyasi rejim olarak «faşist diktatörlük» şekillenmesini —emperyalizm döneminde— esas almakta ve burjuva diktatörlüğünün «siyasi gericilik» rejimleri arasında ayırım gözetmemekte ve teoride onlar arasındaki iç çelişmede «kayıtsız» kalmaktadır.

Öte yandan yerli gericiliğin kanatları arasındaki çelişmede «kayıtsız» olan Halkın Kurtuluşu'nun, teorideki bu kayıtsızlığı pratikte de bütünüyle yansıtmaktadır. Onda (HK'da) faşist diktatörlük» tespiti teorik yaklaşımındaki «sol» özü, pratikte «sağ» bir hantallık halinde uç vermektedir.

Sadece bu kadar değil. Onun bu temel hatalı tespiti, yığınla tutarsızlığı da birliğinde getirmektedir. Bir yandan açık faşist diktatörlük özlemi doğrultusunda örgütlenen güçleri sadece faşist diktatörlüğün «provakasyon»ları saymakta, onun kaynak noktasını yürürlükteki siyasi rejimde görmekte, «provakasyonları teşhir edelim» demektedir. Bir yandan kitlelerin hazırlıklı olmadığını, aktif mücadelenin «faşist diktatörlüğü» azgınlaştıracığını, çalışma yolunun kitle örgütlenmesiyle sınırını vurguluyor. Bir yandan «faşist cinayet şebekelerinin köşeye sıkıştırıldığını» ve yakayı ele vermek üzere olduğunu söylüyor.

«Teşhir» edilen «provakasyonlar» hangi temelden ve hangi kesimden kaynaklanmaktadır? Onların gücü, hedefi ve özlemi nedir? Bu güç, hedef ve özlüm yürürlükteki siyasi rejimle nerelerde benzer, nerelerde çelişiktir? Bu çelişmenin özünde ne yatmaktadır? Onlar «teşhir» olunca, kim tarafından ya da kimler tarafından ve nasıl etkisiz kılınacaktır? Onların etkisiz kılınmasında yerli gericiliğin iç çelişmesinin fonksiyonu nedir? Bu iç çelişme karşısında devrimcilerin tutumu ne olmalıdır?... HK'da bu ve benzeri bir yığın soru askıda durmakta, o her sorunun yanıtını «faşist diktatörlüğe (yani kendi deyimiyle yürürlükteki siyasi rejime) karşı sürdürülen UDHD mücadelesi ve kitle örgütlenmesi» diye vermektedir. Oysa «provakasyonları teşhir edelim» derken daha işin başında teorik yaklaşımıyla çelişerek, yürürlükteki siyasi re-

jimin «teşhir edilen» «provakasyonlara» eğilmesini beklemektedir. «Provakasyon odaklarına» karşı sürdürülen aktif mücadele ona göre zamansız ve zamansızlığı oranında da «maçeracı» olduğuna göre, HK'nın bu bekleyişinin başka bir nitelemesi olamaz. Çünkü «teşhir edilen» provakasyon odaklarını «köşeye sıkıştıran» ve «cinayet çetelerinin yakasından tutan» kitlelerse, HK' neden aktif mücadelenin kitlelerle çeliştiğini hemen her sayısının en yoğun vurgusu yapmaktadır. Kısaca onun faşizme ilişkin tesbitlerinin ne teorik yaklaşım, ne pratik öneriler ve çözümler olarak tutarlı ve elle tutulur bir yanı bulunmamaktadır.

Faşist diktatörlük tesbiti büyük oranda anti faşist güçlerden tecriti de birliğinde getirmektedir. İlk olarak açık faşist diktatörlük özlemi temelinde örgütlenen güçlere karşı olup da, yürürlükteki hükümete yandaş olanların (şu yada bu orandaki) gücü ve fonksiyonu gözardı edilmekte; ikincisi (seçim döneminde olduğu gibi) devrimciler, açık faşist diktatörlük özlemi temelindeki örgütlenmeye karşı, güçlerini pasifize edip, onu soluklandırmakta; üstüne üstlük bir de devrimci güçlerin bölünmesine ve parçalanmasına yaramaktadır... v.b.

Aydınlık'ın bombardımanı karşısında tutunamayan birçok siyaset, («Faşizm tırmanıyor» tesbitlerinin zirvaca özünün de etkisiyle) «Faşist diktatörlük» demeye başladılar.

O zaman herkesi «faşist diktatörlük» demeye zorlayan Aydınlık, bugün «faşizm geriliyor (!)» diyor.. Bu onun yürürlükteki gerici siyasi rejimle bütünlük arzedişinin bir ifadesidir. Fakat Aydınlık'ın konumunu acaba devrimci siyasetler (diyelim ki bir HK) tam tesbit edebilmiş midir? Neden Aydınlık, Kontr-gerillaya karşı «belgeler»le beslendi? Evet, o kontr gerillanın ipliğini «pazara» çıkarmıştır. Açık faşist diktatörlük özlemi temelindeki bu örgütlenmenin, devlet katları içindeki kanadını bütün çıplaklığıyla «teşhir» etmiştir. İşte burada sormak gerekiyor: bunda, yerli gericiliğin kanatları arasındaki iç çelişki hiç mi etken olmuştur? Yani yürürlükteki siyasi rejimle, açık faşist diktatörlük özlemi temelinde örgütlenen kesim arasındaki çelişkinin «kontrgerillanın teşhirinde» payı ne olmuştur? Bu soruya «faşist diktatörlük» tesbitiyle, kolayca yanıt ve-

rilemez. Ya da «Aydınlık'ı belgeyle MİT besledi» denilip, yetinilir — ki bu da sadece, o belgeleri Aydınlık'ın bir başına bulamayacağı gerçeğinden ötürü —

Aydınlık kontrgerillanın teşhir edilmesinde yürürlükteki siyasi rejim örgütlerince bulunmaz hint kumaşdır. Çünkü o, tam da bu güçlerin arzu ettiği gibi, yürürlükteki siyasi rejimi tehdit eden her odağa, aynı şiddetle karşıdır. Yani kontrgerilla derken, o, bir yanıyla ETKO'yu bir yanıyla TİKKO'yu (v.b.) kast etmektedir. Ve üstelik onun, sola da kontrgerilla demesi, Güneydin, Hürriyet... vs. nin demesinden daha da etkili olmaktadır.

Bütün bu olgular, yürürlükteki siyasi rejimin adını «faşist diktatörlük» koyanları düşündürmelidir.

Bu nedenledir ki biz, özellikle HK'nın Aydınlık'la ilgili tesbitlerinin sağlıksız ve odağına oturmamış tesbitler olduğunu söylüyoruz. Ve bu sağlıksızlığın temelinde, başka sağlıksızlıkların yattığını söylüyoruz. (İşte bu sağlıksızlıklar da Aydınlık'a kuvvet aşısıdır.)

Bu «sağ» aksama ilk elde, aktif anti-faşist mücadele gereğinin gözden kaçırılmasına ve «sağ-sol maceracılık» demagojisinin yaygınlaşmasına ve giderek faşist örgütlenmelerin işine yaramaktadır.

Birçok nedenden ötürü bugün için «sağ-sol macedacılık» yaygarasının esas olarak faşizme (ve terörün asıl kaynağı olan, açık faşist diktatörlük özlemi temelinde örgütlenen güçlere) hizmet ettiğini;

«Faşist diktatörlük» tesbitinin, burjuva diktatörlüğünün siyasi rejimlerdeki farklı şekillenişini gözden kaçırdığını, yerli gericiliğin farklı kesimleri ve bu kesimlerin farklı özelemleri arasındaki iç çelişkiye karşı «kayıtsızlık» yarattığını;

Ne olursa olsun, demokratik hak ve özgürlükleri pratikte kullanıp, teorik yaklaşımda inkar edişin, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi mücadelesini zayıflattığını;

Devletin siyasi rejim şeklinin yanlış tesbitinin devrim mücadelesinde bir yığın hastalığa kaynaklık ettiğini, ilk elde anti-faşist birliğin olgunlaşmasını engellediğini, aktif anti-fa-

şist mücadeleyi sekteye uğrattığını;

Yerli gericiliğin en azgın en saldırgan kesiminin açık faşist diktatörlük özlemi temelindeki örgütlenmesine karşı aktif anti-faşist mücadelenin ve bu mücadelenin kitleler arasında yaygınlaşmasının önünde, teorik yaklaşımdaki «sol» faşist diktatörlük tesbitinden doğup pratikte «sağ» hantallık biçiminde dışa vuran engellerin olduğunu;

Aydınlık'ın son teşhir kampanyaları ve özellikle kontrgerillaya karşı yürüttüğü mücadelenin doğru teşhis edilmesinin de, ancak devletin yürürlükteki siyasi rejimine doğru teşhisle mümkün olacağını;

Mücadeledeki «sol» hatalar ve çeşitli «maceracı» eğilimlerin, gerçek devrimci örgütlenmenin siyasi tutarlılıklarıyla engellenip, etkisiz kılınabileceğini, aksi taktirde hem mücadeleye zarar verileceği hem de bir yığın kadrının «heba» olacağını

Siyaset tesbitlerindeki tutuculuğun, «siyasi inşa» konusundaki bağnazlık, grupçuluk, tekkecilik, proleter devrimcilik konusundaki tekelcilik...ten etkilendiğini;

Bu tutumların anti-faşist ve devrimci güçleri birbirinden tecrit ettiğini;

Anti-faşist mücadelenin özünün kavranamayışı altında siyasi tesbitlerdeki tutarsızlığın yattığını, bu tutarsızlığın teorik «şablonculuk»tan doğduğunu, bu şablonculuğun «mükemmeliyetçilik» tarafından beslendiğini düşünüyor gözlüyor ve söylüyoruz..

Tıpkı «faşist diktatörlük» tesbiti gibi, «faşizm tırmanıyor» tesbiti de yurdumuz gerçekleri açısından ML olmayan bir tesbittir.

Bu tesbitin sahipleri ise emperyalizm ve proleter devrimleri çağında bile burjuva diktatörlüklerinin siyasi rejim olarak «demokrasi» uyguladığı yada uygulayabileceği gibi bir hayal bulutu içindeler. Demokrasi, burjuva diktatörlüğü sınıfsal temelindeki devletin, serbest rekabetçilik döneminin siyasi şekillenmesi iken, bu emperyalizm döneminde «siyasi gericilik» olarak değişmiştir. «Faşizm tırmanıyor» tesbitinin sahipleri gericiliğin, faşistleşmenin bizzat burjuva diktatörlüğünün bir özelliği olduğunu görememekte; faşizmin salt muhalefetteki bir güç olduğunu düşünmekteler. Ve yine

onlar, devrimin asli görevinin, kitleleri devrime örgütlemek olduğunu ve bunun temel unsurlarından birinin de aktif anti-faşist mücadele olduğunu görmüyor; yoğun gerici yönetimle yetinmeyen, açık faşist diktatörlük özleyen güçlere karşı «faşizme geçit yok» sloganıyla, kendilerini yürürlükteki siyasi gericiiliğin bir unsuru (parçası) kılıyorlar.

Ant-faşist mücadele ve devrim mücadelesi, burjuva diktatörlüğünün ayrı siyasi özlem içindeki kanatları arasında saf tutmayı değil, bu kanatlar karşısında «kayıtsız kalmamayı» ve iç çelişkilerinden yararlanmayı gerektirir. Hem yürürlükteki siyasi rejimin sürekli gericileşmesine karşı bir mücadele (demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi mücadelesi); hem açık faşist diktatörlük özlemi temelindeki örgütlenmelere aktif mücadele ve hem de hepsinin toplamı ve derinleşmesi olarak Demokratik Halk Devrimi temeli taşıyan bir kitle örgütlenmesi ve mücadelesi gereklidir.

«Faşizme geçit yok» sloganı, emperyalizmin işbirlikçisi burjuvazi ve toprak ağalığının sınıfsal ittifakında ve burjuva diktatörlüğü olarak temellenen devletin ve onun yürürlükteki siyasi rejiminin bir koruyucu ağıdır. Bu slogan devlet yapısında «nitelik» değişikliği değil, sadece «fonksiyon» değişikliği arzu etmektedirler. Yani devrim değil evrim; reform arzu etmektedirler. Çünkü onlara göre «evrimle» «sosyalizme!» «geçişin» mümkün olduğu bu günkü rejimin (ve tabiki bu rejimi yansıtan sınıfsal özün), onu «tehdit eden faşizme» karşı «korunması» gereklidir.

Devlet in sınıfsal yapısında nitelik değişikliği istemi esas olarak devrim örgütlenmesini temel alır. Mücadele sürecinde eldeki kadariyle demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve daha da geliştirilmesi için, demokratik hak

ve özgürlükleri tehdit eden her mihrakla uzlaşmaz bir çelişki yaşar. Düşmanların arasındaki iç çelişkide «kayıtsız» kalmamak, onlardan herhangi birinin yanında saf tutmak yada herhangi biriyle bütünleşmek demek değildir. O çelişki karşısındaki «kayıt» sorunu, devrimci mücadelenin gelişim yararının temelinde değerlendirilir. Burjuva diktatörlüğünün hiçbir «siyasi rejim» şekline «umut» bağlanamaz. Çünkü her siyasi rejim, özünün yansımasıdır. O «şekle» bağlanan umut, o özün parçası olur (yada parçasıdır.) ... vb.

Esas itibariyle devrimci olan kimi siyasetler «faşizm tırmanıyor» tesbiti ve «faşizme geçit yok» sloganının kofluğunu ve anti-marksist niyetini görmüş ve fakat gerçeği ve devrimci olanı değil, «faşist diktatörlük» tesbitini ve «kahrolsun faşist diktatörlük» sloganını benimsemiştir.

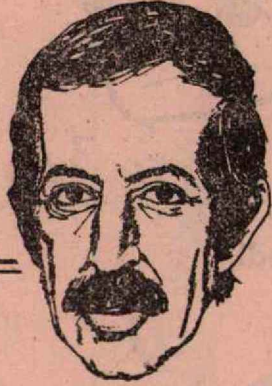
Yerli gericiiliğin kesimleri arasındaki çelişki ve bu çelişkinin «farklı siyasi rejim» özlendikleri biçiminde dışa vurması (ve günümüzdeki yoğunluğuyla) çıplak gözle bile görünür olması bir yığın aksaklığın kaynağı olan yanlış tesbitleri yeniden düşünmeyi gerektirmiyor mu?

Bu gün Kontgerilla, ETKO, MİSK, ÜKÜ-BİR, Pol-Bir, ÜGD, Türk Intikam Tugayı, MHP ... v.b. olarak açık faşist diktatörlük özlemi temelindeki yaygın örgütlenmede, «demokratik hak ve hürriyetler çok büyük ölçüde kısıtlanmış da olsa, burjuva demokrasisi şeklinde görülen bir burjuva diktatörlüğü mü yoksa açık faşist biçimiyle bir burjuva diktatörlüğü mü meselesi karşısında» en azından, seçim dönemindeki «kayıtsızlığın» hiç mi payı yoktur?

Ancak hataların **doğru** tesbiti ve bu hataların kaynağını yok edecek **doğru bir mücadele** yeni hatalar işlemeyi engelleyecektir.

KURŞU

emil galip sandalcı

OMUZLARINDA ÖLÜM MELEĞİ...

Ve kışında dört günlük bokun kuruyacak. Ve bel kemiğinin sekizinci boğumundan girip, ciğerlerini delerek sağ omuz başına, deri altına kadar gelip duran 9 mm'lik kurşunla, geldiğini ve bittiğini bilmeden işeyeceksin. Ve yattığın yerde kuyruk sokumunun iki yanında birer karış büyüklüğünde kıpkırmızı yaralar açılacak. Ama sen duymayacaksın. Ve ucuna sonda takılmış kamışın, azıcık kanlı —vurulduğundan bu yana beş gün kimseciklerin çıkarmaya akıl edemediği— kirli donunun yanından, uzun ve cansız bacaklarının arasından sarkacak... büzülmüş. Ve sağında bir matbaa işçisi, gözleri açık, ipiri... konuşmadan, bilmeden, duymadan tavana bakacak sürekli. Solunda altı yaşında bir çocuk ağlayacak cıyak cıyak. Ve köşedeki dört aylık yanık delikanlı son üç gününü yaşayacak. Etleri kavrulmuş, kokarak ve tüm koğuşu yanık kokutarak. Ve göğsünü delip soktukları plastik borudan yatağının altındaki işeye ciğerinin kanı damlayacak... şıp... şıp... şıııp. Ve

iki şişe kanın alınacak ameliyata girerken. Ve bel kemiğini açacaklar 15 cm. ensene dek. Sonra 13 dikiş atıp kapayacaklar. Omurliliğinde ki kan pıhtılarını temizleyerek. Ve her kan verilğinde zangır zangır titreyeceksin. Omuzların sarsılarak. Dişlerin birbirine çarparak. Ve 41 derece ateşte kavrulacaksın, sırlıklam terleyerek. Ve sorulan sorulara yanıt vermek bir yana, insanın yüzüne bile bakmayan ya da bir bok yemediği halde «Rica ederim işime müdahale etmeyiniz.» ukalalığında doktorlar; arkalarında civciv benzeri asistanları, anaç tavuk edâlı, düzgün profilli, kır saçlı, saatlerden beri ayakta durmakta olan yorgun düşüp çömelmiş arkadaşlarına bakıp da yarenlik ediyorlar sanarak «Lütfen anlayış gösteriniz. Burası hastahane.» uyarısında bulunan sahte kibarlık gösterisinde proflar; vurdumduymaz, parmağını kıpırdatmaz hemşireler... ortalıkta dolaşacak. Ve kavruk lise öğrencileri kan vermeye koşacak, genç operatörler ellerinden geleni yapacak; yorulmak bilmez hemşireler çırpınacak, röntgenciler izinlerini erteleyecek, alçak gönüllü profesörler ilaç bulacak, yardımcı ve aydınlatıcı olacak. Ve arkadaşların, yoldaşların, dostların başucunda, kapıda günlerce aralıksız bekleyecek.

Ve 2 Ekim 1978 günü sabah Bakırköy'de, otuz kadar arkadaşıyla birlikte sınavlara giderken, faşistlerin iki arabadan açtıkları ateş sonucu, taranarak vurulan İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi son sınıf öğrencisi, 23 yaşında Ali Akyüz —mezuniyetine iki sınav kala— yatağında tek kez «ah» etmeden, «gık» demeden yağız, yiğit, upuzun.

Omuzlarında ölüm meleğini taşıyan binlerceden biri...

Ve ötekiler gibi: Daha da yağızlaşarak, uzuyarak, yiğitleşerek.

...

Ve Ankara'da canavarca öldürülen TİP'li altı gencin, Latif Can, Faruk Ersan, Efraim Ezgin, Salih Gevenci, O. Nuri Uzunlar ve Hürcan Gürses'in, cenazelerine izin verip vermeme karsızlığında cüceleşen yetkililer ya da Sertel-TYS Yönetim Kurulu polemiğinde yapılan bir toplantıda ayağa kalkıp küfür duruşuna geçenler.

Utanın bel!

oğluma hikayeler

YILMAZ GÜNEY yazdı, HASLET resimledi.

HAYALET

Bakımsız, duvarları
çatlak, camları kırık
eski binanın önünden
geçerken, babasının
eline sıkıca sarıldı
çocuk.

Babası, onun
birşeylerden
korktuğunu,
ürktüğünü anlamıştı.

Çocuk, sesini
kısarak dedi ki:

«Bu evde hayalet
varmış babal!»

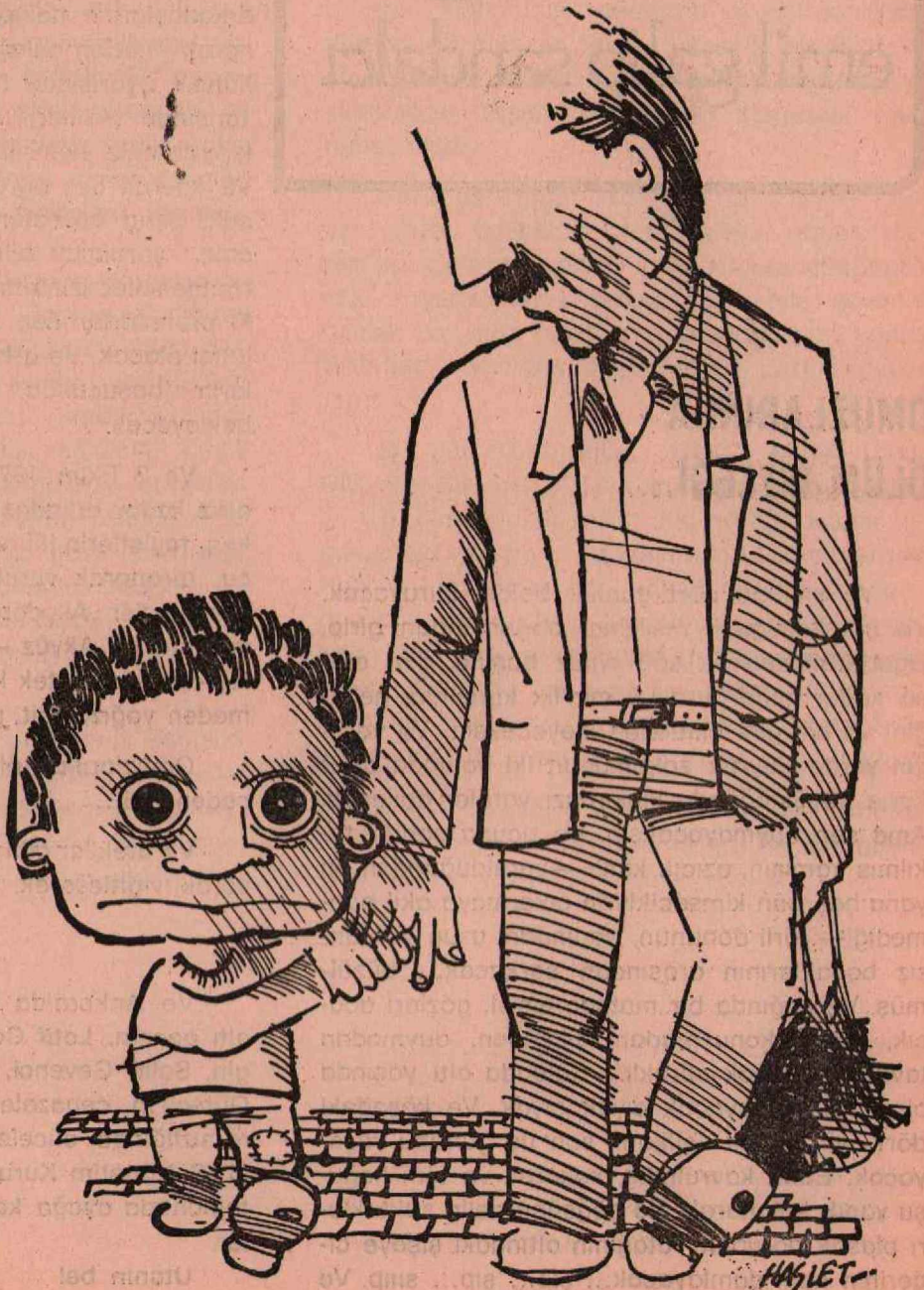
Baba, oğlunun
sesine gizlenmiş
körpe korkudan
tedirgin oldu.

«Hayalet mi?» dedi,
«Ne hayaleti?»

«Hayalet işte...»
dedi çocuk. «Murat
söyledi.»

Murat, cami
bekçisinin oğluydu.

Baba durdu.
Alacaya durmuş
akşamın sessizliğinde,
binanın üzerinde
uçuşan kırlangıçlar

vardı. Oğlunun
yüzünde gittikçe
yoğunlaşan,
olgunlaşan korkuyu
açıkça görüyordu.

«Hayalet mayalet
diye birşey yok be
oğlum» dedi gülererek.
«Böyle uydurma
şeylere inanma...
böyle şeylerle kafanı
bulandırma.»

«Olmaz olur mu?
Görmüşler bile...»

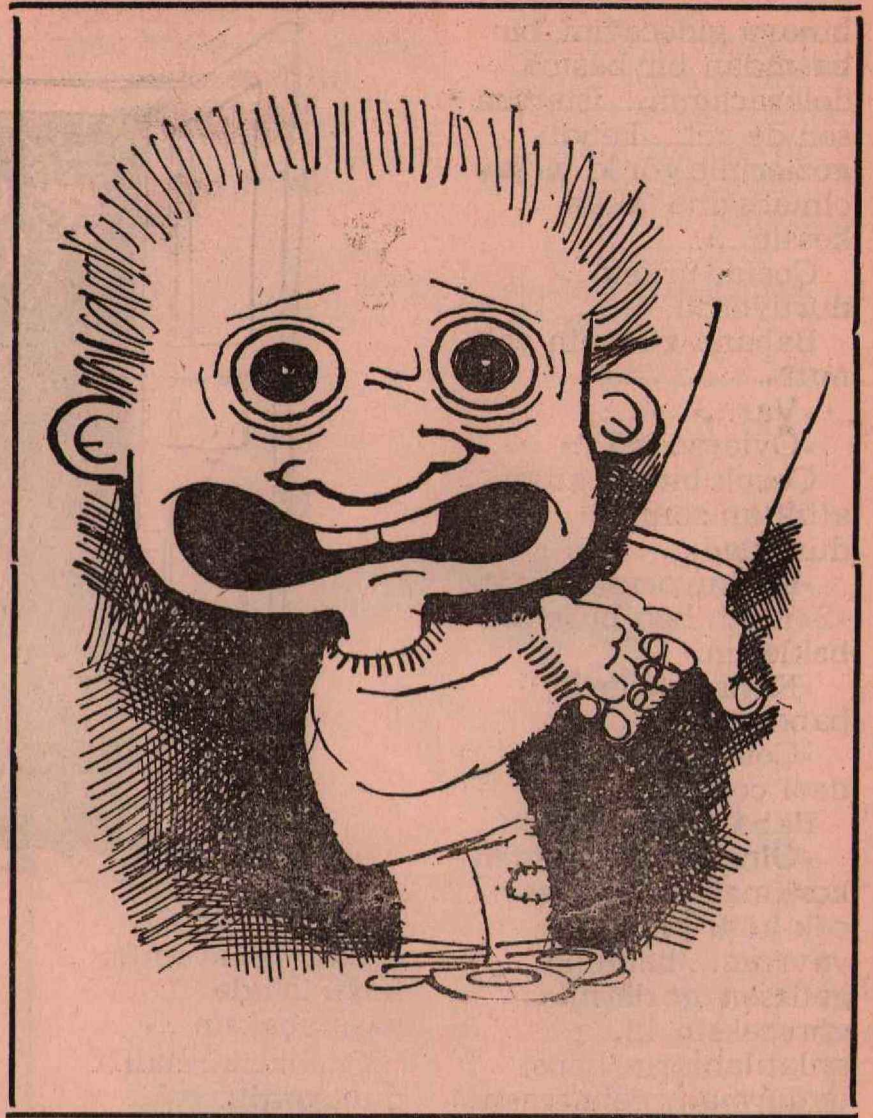
«Kim görmüş?»

«Murat'ın babası
görmüş... bir daha o
binanın önünde
oynamayın, hayalet
var orda, sizi yer
yutar demiş... biz de
oraya gitmiyoruz
artık.»

«Murat'ın babası
sizi korkutmak için
söylemiş.»

«Niye korkutsun
ki?»

«Bak, bu bina eski
bir bina oğlu...
duvarları catlak...
bakımsız. Kuvvetli bir
rüzgar esse neresinden
yıkılacağı belli değil...
Murat'ın babası, siz
orada oyuna
dalmışken duvarların
yıkılmasından
korkmuş olacak
herhalde... duvarlar
yıkılrsa n'olur? Belli
olmaz ki, bakarsın
altında kalırsınız...
değil mi? Anlaşılan,
siz oradan uzak durun

diye korkutmuş sizi...
yoksa hayalet falan
diye birşey yok
dünyada...»

Çocuk inanmamış
bir yüzle bir binaya
bir babasına
bakıyordu.

«Ama Murat da
görmüş.»

«Yalan söylemiş
Murat... uydurmuş...»

«Niye yalan
söylesin, niye
uydursun?»

«Olmayan birşey
görülür mü be
oğlum... olmayan
birşey ancak
uydurulur. Bazı
çocuklar vardır,
kendilerini
önemsetmek isterler,
bu nedenle olmadık
yalanlar uydururlar.»

Baba, oğlunun
kuşkusunu
gideremeyince dedi
ki:

«İstersen sen beni
burada bekle... ben o

binaya gideceğim, bir başından bir başına dolaşacağım... istersen sen de gel... kendi gözlerinle gör ki birşey olmadığına aklın kessin...»

Çocuk ürkek duruyordu.

Babana güvenin yok mu?»

«Var...»

«Öyleyse gel...»

Çocuk birkaç adım attıktan sonra durakladı.

«Korkuyorum» dedi.

«Sen git, ben burada beklerim.»

«Korkma» dedi babası.

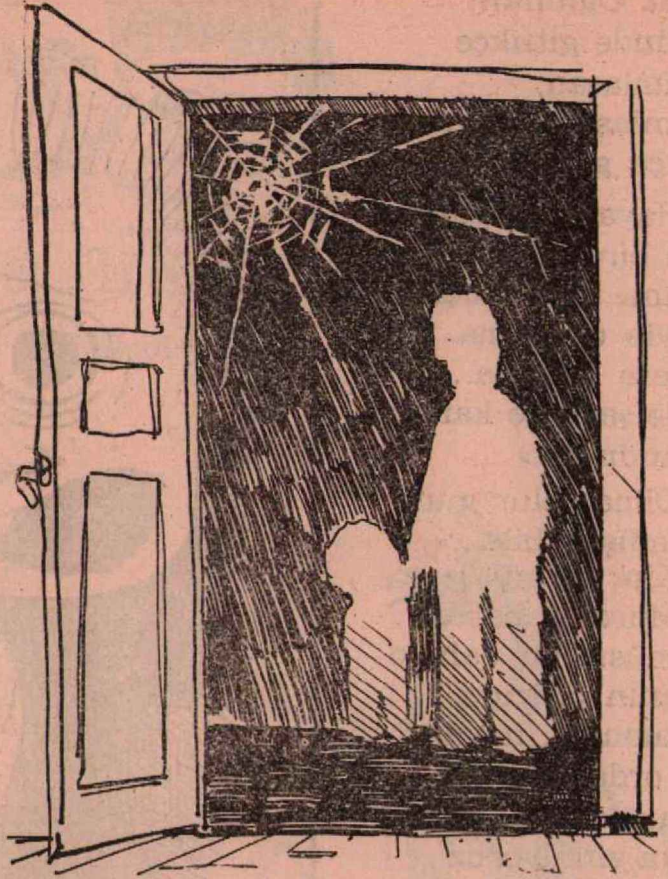
«Çok korkuyorum» dedi çocuk.

Baba üzgün durdu.

«Olmayan birşeyden korkmak kötü birşey... çok kötü birşey be yavrum... benimle gelirsen gözlerinle göreceksin ki, anlatılanların hepsi uydurma... gelmezsen

gelmezsen bu korkuyu bir ömür boyu içinde yaşatacağın...»

Çocuk ikircikli duruyordu.

«Ya varsa?» dedi kısık bir sesle.

«Böyle birşey olsa ben seni uyarmaz mıyım be güzel oğlum. Gel benimle... Murat'ın babasına mı inanacaksın, yoksa bana mı inanacaksın?»

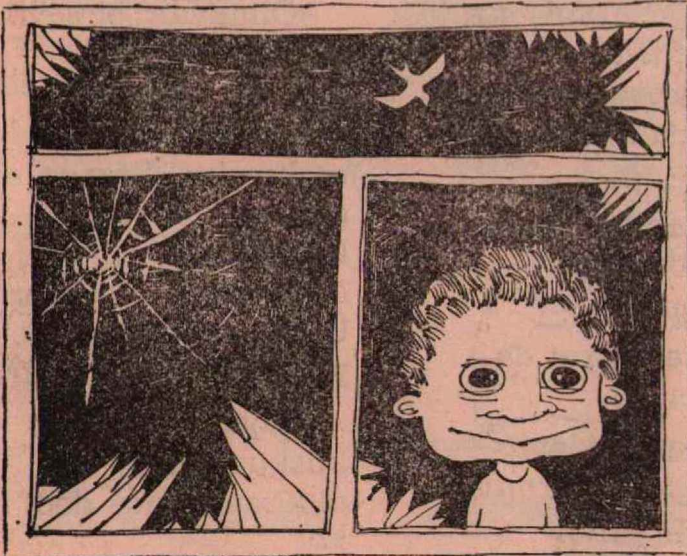
«Sen git, ben seni burada beklerim.»

«Peki» dedi babası. «Nasıl istersen.»

Çocuk, içini saran karmaşık bir korku dalgasıyla babasının gidişini izliyordu.

Baba, yıkık avlu duvarları önüne gelince, binaya vuvalanmış kırlangıçlar patırtıyla uçuştular. Baba binaya girdi.

Çocuk, içine sığmaz

hale gelen ürküntüyle birkaç adım geriye çekildi; her an kaçmaya hazır bir durumda beklemeye koyuldu.

Bir süre sonra babasını, camları kırık pencerenin önünde gördü çocuk.

«Nerede senin bu hayalet takımı?» diyordu babası gülerek.

Çocuğa bir parça güven gelmişti. Yüreğinde, inceden inceye gelişen bir hafifleme duydu.

Babası bağırды ona.

«Halâ korkuyor musun?»

Çocuk, ürküntüsünü yenmeye çalışarak binaya doğru yürüdü.

Babası gülümseyerek izliyordu onu.

Çocuk, yıkık duvarların yanına gelince durdu.

Babası dedi ki:

«Daha önce buralarda oynarken kafanızda hayalet diye birşey yoktu, içinizde korku da yoktu. Ne güzel oynuyordunuz... Fakat, ne zaman ki Murat'ın babası, sizin içinize olmayan birşeyi korku aracı olarak soktu, başladınız korkmaya... insan olmayan birşeyden korkar mı be oğlum?»

Baba aşağı indi, oğlunu kucağına

alarak yukarı çıktı, eski binayı bir baştan bir başa gezdirdi.

«Hayalet mayalet yok oğlum... işte, kendi gözlerinle gördün.»

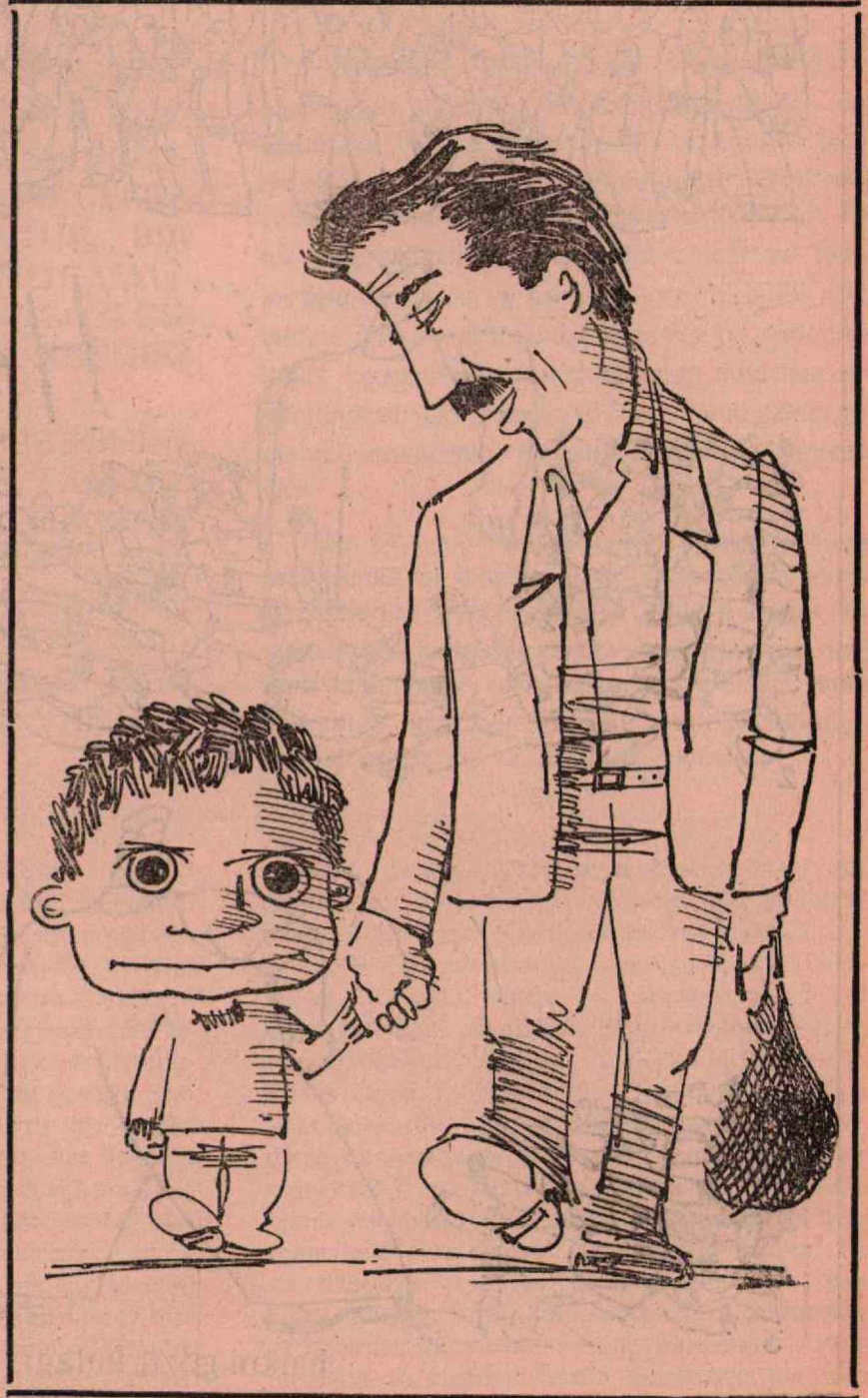
Çocuk, babasının kucağından indi; elini babasının elinden

birakmadan pencereye yanaştı... içinde adım adım gelişen korkusuzluk yüzüne vuruyordu.

Birden bağırды:

«Murat!.. Murat!..»

Hayaletsizliği onunla paylaşmak istiyordu...

halkın gözü, kulagı.

TONBUS

İdeolojik Ve Kültürel Cephede Sınıf Mücadelesinin Derinleşmesi

HAMİT BEQJA

Profesör, Eğitim ve Kültür
sorunları uzmanı

**BURJUVA VE REVİZYONİST
PROPAGANDA VE BURJUVA KÜLTÜR
VE SANATININ EĞLENDİRİCİLİĞİ
VE ETKİNLİĞİNİN GERÇEKTE
HİÇ BİR ANLAMI YOKTUR. BİR
HİÇTİR FAKAT BU ETKİNLİK ÇALIŞAN
KİTLELER ÜZERİNDE UYUŞTURUCU
BİR ZEHİR GİBİ KENDİNİ
GÖSTERİR.**

**BURJUVA VE REVİZYONİST
KÜLTÜR VE SANATIN AMACI,
EMEKCİ KİTLELERİ UYUTMAK,
ONLARI POLİTİK VE SOSYAL MÜCADELEDEN
UZAKLAŞTIRMAK, ONLARI ANLAMSIZ
BİR UYUŞUKLUĞUN İÇİNE İTMEK VE ONLARI
BOŞ VE AMAÇSIZ BİR YAŞAMA
ZORLAMAKTIR.**

Arnavutluğun bugünkü tarihsel gerçeği gösterir ki proletarya diktatörlüğünü güçlendirip katılaştıran şey devam eden mücadeledir. sosyalist üretim ilişkilerinin gerçekleştirildiği yerde dahi mücadele devam eder. Bu ilişkilerin pekiştirilip hatasız hale gelmesini, sosyalist temel üstünde yükselen büyük yapısal değişiklikler belirler. Ve bunlar ideolojik bir içeriğe sahiptirler. Fakat AEP önemle belirtir ki, bugün Arnavutlukta her ne kadar sosyalist ideoloji hakim ise de bu tam anlamıyla gerçekleşmiş bir hakimiyet değildir. Çünkü sosyalist ideoloji Arnavutluk toplumunun tarihsel yapısında var olmuş olan ve toplumu etkileyen tek bir ideoloji değildir. Çünkü eski ya da yeni olsun henüz topluma tarihsel açıdan mal olmamış ideolojiler sömürücü sınıfların mücadele hedefidir. Bu ko-

Arnavutluk Emek Partisi, Marksist-Leninist tezleri, ilkelerine bağlı bir kararlılıkla savunur. Ve bu tezlerin sosyalist bir toplum içinde de zenginleşip gelişmesine çalışır. Sınıf mücadelesi yaşamın herkesiminde sürmektedir. Sınıf mücadelesinin gelişmesini ulusal ve uluslararası koşullar ve bu koşulların birbirini etkilemesi belirler. Bu dünya çapında bir mücadelelenin, komünizmin dünya çapında zaferiyle sonuçlanacak olan, sosyalizmden komünizme geçiş mücadelesinin yalnızca küçük bir örneğidir.

Bu sınıf mücadelesi içinde, farklı görüşler arasındaki ikili ilişkiler açığa çıkarıldıkça; Marksist-Leninist tezlerin önemi, dikkate değer kesinlikleriyle belirlenir. Lenin «yalnızca eski burjuva ideolojisini yok etmekle, yalnızca bunu yapmakla, eski sömürü toplumunun tabutuna son çiviye de çaktık diyebilir miyiz» der.

şullarda ideoloji ve kültür cephesinde sınıf mücadelesinin derinleşmesi ve başarıyla geliştirilmesi günümüzde büyük önem taşımaktadır.

AEP Geneldeki sınıf mücadelesinin gelişme sorunlarıyla, ulusal ve uluslararası koşullar arasındaki diyalektik ilişkinin kültür alanına yansımaları her zaman dikkatle tahlil eder. Enver Hoca Yoldaş 15 Mart 1973 günü yaptığı konuşmasında, söz konusu bu koşullar üzerine derin bir analiz yapmıştır. «Ülkemizi çevreleyen emperyalist ve revizyonist kuşatma ve bunun bizim üzerimizdeki tesirleri kavranmalı ve buna karşı keskin mücadele verilmelidir» (Enver Hoca 1972-1973 Rapor ve Söylevi s. 260-296) Enver Hoca Yoldaş, aynı konuşmasında kapitalist ve revizyonist dünyanın, politik, ekonomik, askeri, ideolojik ve kültürel bütün alanlarda, üstümüz-

deki baskısına karşı tezler de geliştirmiştir.

Emperyalistler ve revizyonistler, Arnavutluk'a karşı giriştikleri hareketlerde bütün olanaklarını kullanarak, politik tehditlere ve hilelere, askeri şantajlara, ekonomik ablukaya, ideolojik saptırmaya ve kültürel saldırılara başvururlar. Fakat bütün bunlardan çıkan sonuç şudur ki; onların önem verdikleri silah kültürel ve ideolojik saptırmadır. Ve onların karşı devrimci amaçlarını gerçekleştirmek için, bunu en etkili silah olarak görmeleri sebepsiz değildir. Örneği günümüzdedir. Revizyonistler ve yeni kapitalistlerin, ahlaki, ideolojik ve kültürel çöküntüyü devlet zoruyla yerleştirmeleri, Sovyetler Birliği ve onun uydusu doğu Avrupa ülkelerindeki, acı bir karşı-devrim trajedisidir. Bu silahın revizyonistler emperyalistler tarafından, Arnavutluk üzerinde kullanılış amacı; bütün cephelere liberalist bir cesaretle sızarak, Arnavutluk'taki sosyalist kaleyi içten kemirerek yıkmak, kendi burjuva revizyonist zehirlerini akıtarak, kültürü yozlaştırmaktır.

AEP Merkez Komitesi 4. toplantısında, Enver Hoca Yoldaş, bu analizin temelinde bir kez daha işaret ederek dedi ki «Emperyalist ve revizyonistler, her zaman Arnavutlukta'ki sosyalizmi tasfiye etmeyi amaçlamaktadırlar. Bunu biliyoruz. Fakat biz özellikle neyin üstünde durmalıyız? Şurası açıktır ki bu yalnızca askeri bir tehlike değildir, tabii ki askeri tehlike vardır, fakat bunun yanısıra var olan ideolojik saptırma tehlikesi asla unutulmamalıdır. Bundan başka, düşman bize karşı ideolojik savaşını sürdürmektedir. Ayrıca olasılık dahilindeki bir askeri saldırının ön hazırlıklarında hissedilmektedir. Hiç bir zaman unutmamalıyız ki biz küçük ülkeyiz, ve devrimci prensiplerimizle koruduğumuz, sosyalizm kalesi, kapitalist ve revizyonist dünyanın ideolojik saldırısının odak noktasıdır. Bir başka açıdan bakıldığında ise, kendimizi dış dünyadan soyutlayarak yaşayamıyacağımız gerçeğini görüyoruz. Bugün kitle üzerinde etkisi varmış gibi gösterilmeye çalışılan, çeşitli propagandalar kimin tekelindedir, bunu biliyoruz. Uluslararası koşulların belirlediği ilişkiler içinde, bir çok kanaldan ülkemize sızmaya çalışan bu propagandalardan kesinlikle kendimizi korumalıyız. Bu nedenledir ki parti bir çok kereler, bu addedi askeri ekonomik ve ideolojik saldırı hazırlıkları olasılığı üzerinde durmuştur. İşte biz, arkasından askeri, ekonomik saldırıyı getirecek düşmanın bütün ideolojik saptırma amaçlı saldırılarına karşı bütün güçlerimizi seferber etmeliyiz» (Enver Hoca 1972-1973 Rapor ve Söylevi s. 304-305)

Şüphesizki emperyalist ve revizyonistlerin ideolojik saptırma ve kültürel yozlaştırma saldırılarına karşı mücadelemiz sürekli. Ve bu mücadelemiz bir kez kazanmak için değil, her yıl, her ay, her gün emperyalist ve revizyonistlere karşı yeni zaferler kazanarak sürdürülmesi gereken bir mücadeledir. Söz konusu tehlikenin, pasif bir müdafaa ile kendimizi koruyamayız. Bu nedenledir ki saldırılara karşı bütün gücümüzle karşı saldırıda bulunmalıyız. Bu, sosyalist devrimin derinleştirilmesi için, emperyalist ve revizyonistlerin ideolojik ve kültürel saldırılarını etkisiz kılmak için sürdürülen bir mücadeledir. Bu mücadele sosyalist ideolojinin yalnızca derinleştirilip zenginleştirilmesini değil özenle korunup yükseltilmesinide içerir. Sosyalist bir ülke ve ulus olarak bu mücadele içinde bizim yerimiz; proleterya diktatörlüğü devletinin Marksist-Leninist partisi olarak çok önemlidir. Bu önemli yerde bize önemli görevler düşmektedir. Bu yolda Marksist-Leninist devrimcilerin kültürel ve ideolojik alandaki kararlılığı günümüzde M-L ideolojinin yayılması için birinci derecede önemle bir yer tutmaktadır.

Açıkça bellidirki, dünya çapındaki bu ideolojik sınıf mücadelesi çok yönlü bir mücadeledir. Emperyalist ve revizyonistler silahlarını her zaman açık olarak kullanmazlar.

Onlar silahlarına sık sık, bütün hileleri bilen ukala bir kumarbaz edasıyla zarif kılıflar geçirirler. Bu nedenle ideolojik düşmanlarımızı ve onların slogan ve tezlerini çok iyi bilmeliyiz. Bu sorunun ilkeleri Enver Hoca yoldaş tarafından AEP Merkez Komitesi 4. toplantısında açıklanmıştır. Burjuva ve revizyonistlerin karşı-devrimci temele dayanan, sosyalizme karşı giriştikleri ideolojik saptırmanın günümüzdeki karakteristiği, kökleri geleneksel oportünizme kadar dayanan, anti-komünizmin tam anlamıyla, burjuva ideolojisinden kaynaklanması şeklinde kendini göstermektedir. İşte bugün sol-oportünist sapma dediğimiz şey de budur. Bütün bu saptırmalar onların birincil amaçlarının kapitalizmi islah etmek suretiyle kapitalizmi sosyalizme üstün kılmak olduğunun delilidir. «Burjuva toplum islah edilmektedir, böylece kapitalist toplum sosyalizme yaklaşmaktadır. Bu nedenle sınıf mücadelesine gerek yoktur v.s. v.s.» İşte onların söylediği şey budur.» (Enver Hoca 1972-1973 Rapor ve Söylevi s. 306. 307)

İlk olarak, ideolojik düşmanlarımız olan, geleneksel kapitalist ideolojiden kaynaklanan burjuva ideolojisinin savunucuları, süreç içinde bir gelişmeyle etrafımızı sarmaktadır. Bu düşmanlar arasında bir çok güçlü burjuva partisi

bulunmaktadır. Amerika'da demokratlarla cumhuriyetçiler, diğer ülkelerde bunların yerine geçen kendilerine şu yada bu ismi veren tutucular ve liberaller. Çeşitli ülkelerde hükümete sahip veya koalisyon ortağı durumunda bulunan ve Vatikan'ın şubeleri olan Hristiyan Demokratlar. Bunlarda diğer burjuva partileri gibi ideolojik saptırmaya büyük katkıda bulunmaktadır. Bu onların ideoloji, tez ve sloganlarının belirlediği açık anti-komünist karakterlerinde görülmektedir. Fakat günün koşullarında bu partiler de kendilerini bütün insanlığın savunucusu gibi göstererek demogojiye başvurmaktan başka çare bulamıyorlar. Bu söyledikleriyle de, sömürülen ve acı çeken emekçi kitlelerin insanlık uğruna savunuculuğunu yaptıklarını iddia ediyorlar. Şüphesiz ki bu savunmayı da kapitalizm adına yapıyorlar. Papa, Ford ve bu sınıftan olan diğerleride hep bu lisanla konuşurlar. Onlar demogojilerinin temeli ve sosyal pratiklerinin gereği olan yalanlarıyla ülkelerindeki yığınları etkilerler. Bu etkilemenin ülkemize yansıyış şekilleri asla küçümsenmemelidir.

İkinci olarak, eski geleneksel oportünizm ve sosyal demokratlarla mücadele etmeliyiz. Bunlar her yerde, fakat özellikle batı Avrupada ve İskandinav ülkelerinde bölgesel olarakta Hollanda, İngiltere, Batı Almanya ve İsrail gibi ülkelerde etkindirler. Bu ülkelerin bir çoğunda söz konusu bu partiler zaman zaman hükümeti ellerinde tutar, zaman zamanda koalisyon ortağı olurlar. Kendilerini işçi sınıfı adına sosyalizmi savunuyormuş gibi gösterirler. Kapitalizmle çelişkilerini çözmek için kanunlar yaparlar. Bununla emekçilerin yaşam standartlarını yükseltme çabasıdadırlar. Genel refahı teminat altına alırlar. Böylece de sözde «Demokratik Sosyalizm» inşa ederler. Ve işte dünya çapındaki propagandalarını bu temel üzerinde yürütürler.

Üçüncüsü, modern revizyonistlere gelince, ki onlar çok daha tehlikeli ideolojik düşmanlardır. Çünkü onlar kendilerini Marksist-Leninist maskeyle gizlemektedirler. Onlar Marks'ın ve Lenin'in adında Marksizm-Leninizme küfrederek. Modern revizyonistler Sovyetler Birliği'nde ve bir çok doğu Avrupa ülkesinde devleti zorla ele geçirmişlerdir. Onları daha tehlikeli hale getiren şeyde, sosyal demogojilerini yaymak için çeşitli olanaklara sahip olmalarıdır. Ayrıca bazı Latin Amerika ülkeleri ve Fransa, İtalya gibi ülkelerde, bu modern revizyonistlerin etkileri de açıkça görülmektedir. Düşmanımız modern revizyonistler, savundukları ve Marksist-Leninist olduğunu iddia ettikleri görüşlerin, sosyalist ülkelerde benimsenmesi en uygun görüşler-

miş gibi göstermeye çalışırlar. Bu nedenle bunlara karşı her zaman uyanık olmak gerekir.

Dördüncü olarak, sol sapma dediğimiz günümüz oportünistlerine gelelim. Bu grubun iç yapısı görünüş olarak farklılıklar gösterir. Bünyesinde çeşitli Troçkist ve Neo-Troçkistleri, politik maceracıları, Adorno ve Marcuse tipindeki küçük burjuva teorisyenlerini ve hatta bazen varoluşçuları bile barındırır. Bu gruplar arasındaki ortak yön, aşırı sol akım ve proleter devrimin açıkça inkar edilmesidir. Onların hiç birinde, proletaryaya ve onun partisine inanç yoktur. Onlara göre proleterya burjuvalarla aynı yolda, kapitalizmle bütünleşmiş ve onun ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir. Bu yüzden devrimci niteliğini kaybetmiştir. Yine onlara göre, yalnızca küçük burjuva içindeki ana tabakalar, lumpen proleterler, öğrenciler, orta sınıf aydınları ve benzerleri arasında kendilerinin aşırı sol görüşleri (Sosyal ve politik krizin gerçek şartlarına göre) taraftar bulabilir, kitlelere inebilir. Ve tabii ki onları tehlikeli maceracılığın içine itebilir.

Temeldeki sapmalar açısından, bunlardan görünüşteki ideolojik düşman olarak söz etmemizin nedeni, söz konusu gruplar arasındaki nüas ve varoluş farklılıklarına rağmen onlar arasındaki ortak yönleri, (özellikle karşı-devrimci ve anti-sosyalist özellikler taşıyan slogan ve tezleri açısından) bilmemiz gerektiğini vurgulamaktadır. Çünkü bu düşmanların hepsi karşı devrimci slogan ve tezlerini bütün güçleriyle sosyalist ülkelerde etkin kılmaya çalışmaktadırlar.

Onların propagandalarının dayandığı bazı temel tezler nelerdir?

Birinci olarak, onlar, günümüzde politik ve sosyal devrimin yerini, teknik-bilimsel devrimin aldığını söylerler. Teknik-bilimsel devrimin günümüzdeki sonuçlarını yorumlarken, Marksizm'in bugün artık bir değeri kalmadığı tezini savunurlar. Onlara göre Marksizm 19. Yüzyılda ve 20. Yüzyılın başında az ya da çok önemli olabilirdi. Halbuki bugün teknik ve bilim büyük gelişmesi ile, kapitalizmin temel çelişkilerinin üzerine çıkmıştır. Bu koşullarda onların kesin olarak söylediği şey şudur; emekçi sınıfların politik ve sosyal devrimi anlamını yitirmiştir. Böylece sınıf mücadelesi diye bir şey kalmamıştır.

İkincisi; her yerde yayılan teknik ve bilimsel devrimin bir başka sonucu, onlara göre, kapitalizmin ve sosyalizmin bir tek toplumda bir-

leşme yolunda olduğudur. Çünkü, hem kapitalizmde hem de sosyalizmde görülen ekonomik ve sosyal gelişmeler aynıdır. Bu tezi savunurken onların dayanak noktası, sosyalist diye tanımladıkları, Sovyetler Birliği ve diğer revizyonist ülkelerdeki gelişmedir. Ve gerçekte bu çeşit bir sosyalizm, burjuva toplumla aynı noktaya gelme eğilimindedir. Çünkü bu ülkelerde kapitalizm restore edilmiştir.

Üçüncüsü, gene onlara göre, bu teknik ve bilimsel devrimin bir sonucu olarak, yüksek düzeyde ekonomik gelişime ulaşmış bir toplum, yüksek tüketim düzeyindeki bolluk toplumu, bir çok materyal ve kültürel nimetler yaratır. Böylece işçiler ve memurlar günümüzde eskiden olduğu gibi sömürülmemekte ve büyük zenginlikten pay alır durumdadırlar. Bu temelde düşmanlarımızın çabası, insanları komünist idealere gerek kalmadığına inandırmaktır. Onlar, politik demogojileriyle iç içe yürüttükleri bütün sosyal demogojilerini bu temel üstüne inşa ederler. Böylece iki süper devletin güdümünde sürdürdükleri pasifist ideoloji ile işçi sınıfını devrimci mücadeleden uzaklaştırmayı amaçlarlar. Bu revizyonist propaganda tezlerindeki yalanların hepsini tek tek analiz etmek gereksiz. Bugünün gelişmiş kapitalist ve revizyonist dünyasında olagelenlere, günden güne derinleşip keskinleşen ve sözde refah ülkesi olan bu ülkeleri kemiren temel çelişkilere, halen sürmekte olan kapitalist dünya insanların karşı konulmaz yoksulluk ve sefaletine şöyle bir göz gezdirmek yeterlidir. Bütün bunlar bize onların propaganda ve demogojilerinin dayandığı temellerin ne denli çürük olduğunu gösterir.

Bu propaganda tam zirveye ulaştığı sırada, petrol krizi kapitalist ve revizyonist dünyada bir bomba gibi patladı. Sonra büyüyerek genel bir enerji krizi haline geldi ve piyasadaki para krizinin habercisi oldu. Ve bunlar işsizliğin artması, hayatın giderek pahalılaşip zorlaşması şeklinde semeresini verdi. Böylece kriz hayatın bütün alanlarına yayıldı. Bütün bunlar politik krizide getirince, politik başarısızlıklar örtülme için açık faşizm gündeme geldi.

Bu, günümüz burjuva revizyonist dünyasının kesin gerçeğidir.

Burada bir başka noktayı daha belirtmek gerekir. İntiharların, sinir hastalıklarının, ahlaki yozlaşmanın giderek arttığı ve her yerden çok görüldüğü ABD ve İskandinav ülkeleri gibi, zengin ve yaşam standartları yüksek olan ülkelerde, bunlar başa gelen bir kaza değil, sistemin içinden çıkan belâlardır. Çünkü sistem

emekçilerin tüm enerjisini acımasızca emmekte, onları makineleştirip sömürmektedir.

Her nasıl olursa olsun, burjuva-revizyonist tezlerin işleyişi hakkında mutlaka fikir edinmek gerekir.

Gerçekte bu propagandanın dayandığı temel çürük olmakla birlikte, bilinçsiz insanlar üzerinde etkinlik sağlamak için, hiç bir olanağı kullanmamazlık etmez, ve aldatılması çok kolay olan bu insanları, reklamlarıyla, filmleriyle zehirler.

Burjuva-revizyonistler insanların ahlaklarının hızlı bir «gelişme» içinde olduğunu söylerler. Gerçekte ahlaki bir çöküntü olan bu «gelişme»nin geleneksel temelleri; aile, okul ve kilisedir. Bu temeller üstünde yükselen kitle kültürü ve propaganda; herçeşit basın yayın, sanatsal literatür, özellikle bulvar sanatı denilen, film, tiyatro ve diğer görsel sanatlar, radyo ve son zamanlarda televizyon, çok geniş bir şekilde ve hızla bu çöküntüye katkıda bulunmaktadır. Bu yönde radyo ve tv'nin durumu dikkate değer. Özellikle Tv. çok güçlü ve etkili bir kültürel ve sanatsal propaganda aygıtıdır.

Burjuva ve revizyonistler aynı zamanda, kültürel etkenliğin renklerini ideolojik gelişmeye yede vermeye çalışırlar. Etkilemeye çalıştıkları şey, bütün dünyadır. Ve tabi özellikle küçük ülkeler. Bu önemsizdir, ama onlar kültürel saldırılarının dünya çapında gerçekleşmesini istemektedirler. Hatta gelişmiş dünyanın bugünkü koşullarına dayanarak teorik olarak bunu haklı göstermeye bile çalışırlar. Enver Hoca yoldaş şuna işaret eder: «Emperyalist burjuvalar, her zaman, küçük ülke insanların geleneksel kültürünü, onların sanat ve kültüründeki milli ruhu yoketmeye veya dejenere etmeye çalışırlar. Bu onların insanlar üzerindeki kültürel baskı ve saldırı yollarından biridir.

Muhallif burjuvaların kültürel ve sanatın enternasyonalleştirilmesinden anladığı şey, «ulusal okullar sürecinin geride bırakılması» böylece de diğer ülkeler insanların kültürel değerlerinin kendi «fikirleri» yoluyla dışlanmasıdır.» (Enver Hoca Rapor ve Söylevi 1972-1973 s. 319)

Bundan çıkarılacak ders, özellikle kendilerini emperyalizmin ve sömürgeciliğin boyundurduğundan bir parça olsun uzak tutabilmiş olanların çıkaracağı ders; bu emperyalist ve revizyonist ideolojinin saldırısının teşhir edilmesi doğrultusunda her zaman uyanık olmak gerektiğidir. Ve bu özellikle de iki süper güçten gelen saldırıya karşı gereklidir. ABD emperyalizmi ve

Sovyet sosyal-emperyalizmini ulusal kültürlerini zenginleştirmeye ve yaymağa çalışmaktadırlar. Bu bizim için de her zaman zorunlu bir görevdir. Kültürümüzü ve onun ulusal özelliklerini korumak ve yaymak için yoğun bir mücadele içinde olmalıyız.

Bir başka gerçekte, Enver Hoca yoldaşın belirttiği gibi söz konusu emperyalist-revizyonist ideolojik saptırma ve kültürel baskının, küçümsememesi gereğidir. «Günümüzde yoz burjuva kültürünün karakteristiği çürük iç yapısını örtten, çok parlak ve zarif bir maskeye sahip olmasıdır. Bu parlak kılıfı oluşturan öğelerde burjuvazinin finanse ettiği, reklamlar, sinema, Tv, gazeteler, her türlü kitle iletişim araçları ve bu araçlarla yapılan propagandadır. Bütün bunların amacı insanları zehirli burjuva fikirleriyle donatıp pasif tüketiciler haline sokmaktır. Ve tüketicinin zorunlu bir ihtiyaç olduğuna onları inandırmaktır.» (Enver Hoca Rapor ve Söylevi 1972-1973 s. 321) Burjuva ve revizyonistlerin bu eğlence niteliğindeki sanatsal ve kültürel yapıları, ve bunun propagandası bir hiçtir, ancak bu emekçi kitleler için tehlikeli bir zehirdir. Açık amacı emekçileri, politik ve sosyal mücadelenin dışına çekip uyutmak ve onları anlamsız bir yaşamın içine atmaktır.

Bu koşullarda, günümüz burjuva-revizyonist kültürüne, bu kültürün içeriğine, ve felsefi temellerine, karakteristiğine ve temel yönelişine karşı çok uyanık olmak ve bütün bunları bilmek gerekir.

Bunların açıklamasını yaparken Enver Hoca yoldaş şuna işaret etti; «Bugün burjuva-revizyonist kültürün yozlaşma ve çürümesi artan bir hızla büyüyor. Bu kültürün mantar gibi çoğalan «izm»-leri bu çürümenin açık belirtisidir. Hakim siyasi doktrinlere karşı, her gün sayısız, dini mezhepleri andıran karşı düşünceler ortaya çıkıyor. Ama yine de her gün, idealizmin felsefi temelleri üstünde, ince hesaplar içeren demogajilerini sürdürmektedirler. Bu kılık altında soy-suzluğu ve sosyal önyargısı tanınmayan burjuva-revizyonist sanat, bu iğrenç temeller üstünde çirkin ve içeriği olmayan boş bir inanç yaratmıştır. Modern sanatın başat temaları ve kahramanları, ahlaksızlığın, fahişeliğin ve sosyal çöküntünün sorumlularıdır. Mantıksızlık ve akılsızlık, bu sanatın bayrağıdır. Onun ideali mağara adamının ıskallığıdır.» (Enver Hoca Rapor ve Söylev 1972-1973 s. 320-321)

Şüphesiz ki burjuva ülkelerin karakteristiğinden söz ettiğimizde, aklımızdan çıkarmamız gereken şey bu kültürün karışık, iç içe geçmiş

olgulara sahip olduğudur. Burjuva toplumunda Lenin'inde söylediği gibi her zaman iki çeşit kültür vardır; biri hakim sınıfların, diğeri de sömürülen tabakaların kültürü. Fakat hakim sınıfların kültürü her zaman başat kültürdür, çünkü bu sınıf politik gücü elinde tutar, üretimin nimetlerinden bol bol yararlanır. Böylece toplumda etkin olan kültür bu sınıfın kültürü olur.

Bu günde burjuva toplumunda iki çeşit kültür vardır. Hakim sınıf olan burjuvazinin kültürü, ve proleter ve diğer devrimcilerle, demokratların kültürü. Bir taraftan burjuva kültürü kendi kendini düzenli olarak geliştirirken diğer taraftanda emperyalizm günden güne yozlaşıp çöküyor.

Çağımızda, özellikle 2. Dünya Savaşından sonraki süreçte bu çürüyüş daha da hızlı gelişmektedir. Gerçekte bu, «modernizm» denilen olgunun günümüzdeki karakteristiğidir. Gerçekte bir hiç olan bu «modernizm» gün geçtikçe uçurumun dibine doğru daha hızlı yuvarlanmak tadır.

Günümüzdeki modernist kültürün dalları vardır. Birinci tabaka elit tabakadır. Seçkinler, entellektüeller ve ahlakçılar, toplumun üst tabakasıdır bunlar. Bu karmaşık iç yapı özellikle dikkate değerdir. Fakat burjuva kültürünün asıl ve en yaygın dah kitle kültürü yada standart kültür, standart sanat denilen kültürdür. Ve bu kültür sıradan insanların kafasına burjuva fikir tohumlarını ekmek, onların ruhlarını burjuvazinin kölesi haline getirmek, duygularını standartlaştırıp onu burjuvalaştırmayı amaçlamaktadır. Bu nedenledir ki burjuvazi bu kültürün emrine en büyük finans kaynaklarını vermektedir. İşte her gün gazete ve magazinleri dolduran, sinemalarda gösterilen, radyo ve Tv. programlarını oluşturan, uyuşturucu afyon budur.

Üçüncü bir yönde, sözde «sol» yada sözde «sol kültür» tarafından özenle meydana getirilmiş bir anti-kültür yada anti-sanat vardır. Bunlar kendilerini kültürün bütün alanlarında, geleneksel topluma ve onun kültür ve sanatına karşı olarak tanıtır ve bugünün burjuva toplumundan tamamen farklı olduklarını iddia ederler. Bu yalanlar içinde, sözde «sol protesto» kaynaklanan, ve daha fazla yozluğun içine düşen hippilik ve bu çeşit diğer akımlar daha bir bayağıdırlar. Bu eğilimlerin savunucuları örneğin şöyle derler, «bizim romantik ve hislere seslenen müziğe gereksinimimiz yoktur.» Fakat bunun yerine neyi koyarlar acaba? Eski Yunan ve Roma'da tanrılar için yapılan gizli dinsel tö-

renlerde fazla heyecanlı şarkı söyleyip, dans etme ve çılgınca hareketlerde bulunma ıkelliğini getiren müziktir, gereksinimleri. Burjuvalar bu sözde anti-kültürden korkmazlar, hatta bunu, emekçi kitleleri politik ve sosyal mücadeleden uzaklaştırmak amacıyla kendi lehlerine kullanır. Enver Hoca yoldaşında işaret ettiğı gibi, onlar arasındaki uygun faktörlerin felsefi temeli idealizme özellikle mantıksızlık eğiliminin hakim olduğı Bergson gibi burjuva filozoflarının yarattığı subjektik idealizme dayanır. Bu eğilimin sanattaki etkileri Freudizm ve neo-Freudizmle birlikte görülür. Freudistlere göre, insan yapısındaki gerekli şeyler onun içgüdülerinde gizlidir, ve bunlar içinde en önemliside cinsel içgüdüleridir.

Bu eğilimler, Sartre, Camus ve diğerlerinin varoluşculuğı ve onların ölü felsefelerinin yönündedir. Hakim burjuva sınıfların sanatsal doktrininin getirdiğı şey kötümserlik, kadercilik ve ölüm korkusudur. Bu doktrinler günümüz insanını cinsel güdüleriyle davranan, ilkel mağara adamı yada bir hayvan gibi yapmaya uğraşır. Bütün bunlar sayısız cinayetlerin, katillerin kaynağını oluşturur. İşte buda burjuva sanatının işidir. Günümüzde bu eğilimler burjuva toplumunda çok güçlüdür ve hatta geneldeki toplumsal gelişmeyi, realist ve neo realist yazarlarında etkiler. Bu etkiyi onların roman ve filmlerinde görebiliriz. Örneğin Fransız yazar Drieu'un romanı «Büyük Aileler», Arthur Miller'in «Köprüden Bir Manzara»sı, İtalyan film yönetmeni Visconti'nin «Rocco ve Kardeşleri» vb... onların realist çizgileri üstündeki mantıksız ve Freudist motiflerdir.

Revizyonist ülkelerin, anti- Leninizminden, pasifizminden ve burjuva hümanizminden de söz etmek gerekir. Okuyucu ve gözlemcilerimiz bu çeşit eğilimlerin Şolohof'un hikayelerine nasıl yansıdığını görmüşlerdir. «Bir Adamın Kadere» isimli hikayesi ve bu hikayeden esinlenerek yapılan film, veya «Askerin Türküsü» gibi filmler bunun kanıtıdır. Bu karşı devrimci olgular revizyonistlerin kültür ve sanatında giderek artmaktadır. Bunlar giderek din sapması, mistisizm gibi şövenizme ve açık milliyetçiliğe dönüşmektedir. Aynı zamanda revizyonistler yoz burjuva kültürüne kapılarını giderek daha fazla açtılar. Şüphesiz bunu da ulusal ve uluslararası koşullara göre yaptılar ve yapıyorlar. Bazen kontrollerini iyice gevşetirler, bazan iyice sıkırlar, ama gerçek şudur ki burjuva kültürünün etkisi revizyonist ülkelerde giderek daha sistemli bir şekilde yayılmaktadır. Daha da kötüsü revizyonistlerin burjuva ahlakını bilinçli

olarak taklit etmeleridir.

Arnavutluk'ta revizyonist sanatın etkilerine karşı mücadele, özel bir dikkatle yürütülür. Arnavutluk sanatını etkilemeye çalışan yabancı akımların en başında revizyonist sanat anlayışının geldiğı açık bir gerçektir.

Kültür alanındaki ideolojik mücadelemiz için Enver Hoca yoldaş şunları söylemiştir; «bizim için değerli olan şimdiye kadar olduğı gibi, şimdiden sonra da sanattaki yalnız devrimci ilerleme ve ülkemiz dışındaki çağdaş veya geçmişteki demokratik sanattır. Biz bundan eleştirel yönde olmak koşuluyla gelecekte de yararlanacağız. Bunun için burjuva-revizyonist etkilerden sakınmak için kitlelerin kültürel gelişmesi gereklidir.

Bütün bunlar, bizim tarafımızdan dikkatli, olgun ve farklı bir çabayı gerektirir. Sekter tavırlardan kaçınmak ve eleştirel davranışlardan korkmamak gerekir.» (Enver Hoca- Rapor ve Söylev 1972-1973 s. 320)

Enver Hoca yoldaş aynı zamanda şunu da önemle belirtmiştir ki, «yoz burjuva-revizyonist kültürle ilişkili bütün köprüler atılmalıdır. Bu kültür hakkında hiç bir şey öğrenmeyelim demek değil, fakat aynı zamanda da, buna karşı kararlılıkla ve ödün kabul etmez bir mücadele vermeliyiz. (Enver Hoca- Rapor ve Söylev 1972-1973 s. 321)

Bundan başka, sosyalist ideoloji ve kültürün yükseldiğı dahili koşulların iyi bir analizi için, harici koşulları da bilmek gerekir.

Kültür ve ideoloji alanındaki sosyalist devrim, yeni sosyalist toplumun inşası için gerekli temel kurallardan biridir.

Bu, sosyal metot ile emekçi sınıfın ve sosyalist üretim ilişkilerinin, devletin gücünü pekiştirmek için gerekli olan sosyalizm yolundaki bütün değişikliklerin iç içe olduğunu belirler. Fakat bu aynı zamanda da, muhalif kültürün ve eski ideolojinin yok edilmesindeki karışık sorunların çözümünde, yeni sosyalist ideoloji ve kültürün zafere ulaşmasında da gereklidir. Bu kültürel ve ideolojik devrim diğer alanlardaki devrimi de pekiştirir.

Bu yol üstündeki, politik görünüş ve sosyalist kavrayışın, şekillendirilmesindeki kesin önem, herkes tarafından kabul edilmiş bir gerçektir. Bu sosyalist vatanseverlik içindeki eğitimle, proleter enternasyonalizmiyle, çalışan kitleler içinde çok yüksek bir gelişme düzeyine yükselmiş yeni ahlak ve onun politik özellikleri

ile, ve yine emekçi kitlelerce politik gücü iyice kavranmış olan, proleterya diktatörlüğüyle ve bürokrasi, teknokrasi ve entellektüelizmle karşı verilen mücadele ile gerçekleşir.

Sosyalist toplumun yarattığı yeni insanın, komünist dünya görüşünün temel özellikleri AEP Merkez Komitesi tarafından bütünüyle belirtilmiştir.

Bütün bunlar ideolojik alandaki sınıf mücadelesindeki komünist eğitimin temel sorunlarıdır.

Fakat bu genel sorunların çatısı altında, derin değişiklikler ve bütün ideolojik mücadele, tarafımızdan belirlenir.

Şüphesiz bu süreç, Arnavutluk'taki sosyalist gelişmenin ve ekonomik-politiğin bir kaç başat koşulundan ayrılmış gibi görülmemelidir. Biz sosyalizm yolunda, temel dayanaklarımızı kurduk.

Emperyalist ve revizyonistlerin bütün ablukalarına rağmen bu temel üstüne, sosyalizmi,

sosyalist kültürü, devrimci bir militan ruhun hayatın her alanına yer etmiş olması, böyle bir devrimci ruh için gerekli olan eğitimin ta aileden başlaması ve bunu kültür, eğitim, davranış sanat ve her alanda gerekli önemi bulmuş olmasıdır. İşte Arnavutluk halkı bütün bu alanlarda hiç bir ideolojik sapmaya aldanmayacak, hiç bir ruhsal boşluğa düşmeyecek, politik, ideolojik, kültürel, sosyal mücadeleden asla yılmayacak, devrimci komünist ideolojilerin önderliğinde ilerlemektedir.

İlerleyiş, yeni sosyalist kültürün garantisi altındaki, şekillendirme ve analizlerle olur. Bu alanda, sosyal mirasın gücü özel bir önem taşır. Yeni kültür boşluktan doğmaz. Eski ulusal kültürün ve dünya kültürünün, en iyi, en sağlam görüşlerinin mirasçısıdır, yeni kültür. Fakat buda Marksist-Leninist ruhun hakim olduğu devrimci mücadele içinde gerçekleşir.

Her zaman olduğu gibi bugünde AEP, Marksist-Leninist temelde yükselen devrimci ideolojik mücadelenin ön saflarında yer almaktadır.

Pazarcık'ta kurulan
İleri Çapa-İş Sendikası'nın
Haklı Mücadelesini
destekliyorum.

Miting: 5 Kasım, saat 10.00
PAZARCİK

•DAYIBAŞILIK
YIKILMALIDIR,
DEMOKRATİK
TARIM-İŞ KANUNU
ÇIKARTILMALIDIR.

YAŞASIN
TARIM İŞÇİLERİNİN
HAKLI MÜCADELESİ

AGIT 75

mevzilerde pusu
cephelerde bozgun
karargâhlar işgal altındadır.
ve dağlar, hazin bir intiharın gözyaşlarında ve
umut, eski bir türkû gibi köylülerin
ekmeğindedir
efsaneler gecenin kıyısından bir bir süzülüp
gittiler

ve silah pas içinde
mermiler ıslak
sınırdaki muhaceret kağıtları, suskun
zaxo ve haneqin suskun*
cephelerde bozgun
mevzilerde pusu
kadim kürdistan kan içindedir.

2
onlar ki bin yıllardır
başımızda bela
alnımızda küfür
ve kalın kelepçelerdir
hünerli ellerimizde.

3
taze tomurcuklar atarak hayat
bizim yüreklerimizde duruyor
nabız pusuda
ve şaşmaz yasa yürürlüktedir

4
dinamit yüklü geçitlerdeyiz
bir yanda kahr bir yanda umut
ve hünerli elleriyle şiddet
pusudadır.

okulda
tarlada
fabrikada
binlerce onbinlerce yürek
binlerce onbinlerce yürek
yatağında serin bir mermi gibi
namludan fırlamaya hazır
ortadoğu'nun ortasında
destan
destan olmanın tadındadır.

mevzilerde pusu
cephelerde bozgun
karargâhlar işgal altındadır.

ORHAN KOTAN

* zaxo ve haneqin, güney kürdistan'ın iki
sınır kenti.

TAYLAN ÖZGÜR İLE JALE YEŞİLNİL'E BİR SONNET

içimde tek başına türkû söyleyen altın çocuk
kumsala sıralanan yıldızların şavkını getir
tutuk evinde de olsan yüzünü aydınlığa çevir
gizlice çıkmalıyım yola sırtımda gocuk

dağlardan inen akşamı pencereye astım
hâlâ atıyor iki yüz elli bir kırmızı genç yürek
kanlı gömülerinden bakıyorlar imrenerek
gördüm yanıp sönen ışığı elimi silâha bastım

her şafakta kapımı çalar taylan özgür
avucunda yüreği konuşmadan bakar
sonra uçar gider bir kırılganlık gibi hür

gece geç vakit pencereme rüzgâr vurur
açarım pancuru avuçlarıma bir yıldız akar
sorar Jale Yeşilnil'i kavaklara asılı durur

ÖMER FARUK TOPRAK

YARALI GÜLLER

Koyunların ilk merhabasıyla
Dağ eteklerinden dökülür kuş sesleri
Giderim güne karşı bayırda
Çeler gözlerimi papatyaların şöleni

Günlerce gecelerce aylarca
Külhan uykusuz sevdalı
Şehir kalır arkamda
Bir yanı ışık tufanı
Bir yanı gözbağı olan

Fabrikalarında
Emeğin cengi vurur
Hırcın, güzel
Halayda

Yüreğin bordasında rüzgar
Selamlar o çelik öfkeyi
Harami elinde mahzun
Yaralı gülleri

Bulutlar gider, nergisler, giderim
Yamaçlarda düşünceli
Çelik parıltısı taşır düşlerim
Şehirden
Bir yanı kıvılcım
Bir yanı kar çiçekleri

AHMET ADA

G Ü N L Ü K

I
Rüzgarlar esiyor
Bağevinin altından
Demirden sağnaklar boşanıyor
Yoldaşlarım
Herşey basit ve somuttur
Yeter ki
Bilelim çözmesini
Her çelişkiyi
Ortaya çıktığı zaman

Acılar ve direnmeler
Bize geçmişten kaldı
Yoldaşlarım
Bu yangın sürecektir,
Çünkü:
Ölenlerin kanlarıyla yazıldı
Devrimin kehribar renkli
günlüğüne.

METİN GÜVEN

YÜRÜDÜKLERİ ZAMAN DÜNYAYI KUCAKLAYAN ELLER İÇİN...

I
Umutlarımızdan söz ediyoruz
acılarımızdan değil.
Güneşten bir çiçek
asılı durur orda:
Barışın ak yüzüdür bu,
Duru ve kızgın adını haykıran
Bir dost şarkısı söyler gibi...

II

Gecenin ölümünü yazıyor
günün soluğu.
Demek ki dostlarım, yoldaşlarım
çocuklarımız, demek ki
uzatmak saatidir elleri.
Yürüdükleri zaman dünyayı
kucaklayan ellerle
paylaşmak için sevgileri...

FATMA ORAN

HAŞMET ZEYBEK

TOPLUMBİLİMSEL DENEYEVİ (6)

YENİ KAHRAMANLAR

Yeni kahramanlar güncel savaşın içinde savaşacaklardır. Acıları dertleri halkın acıları dertleri olacaktır.

Bataklıkta, geri kalınmışlıkta, güç savaşının içerisinde tarihteki özel yerlerini vurguluyacaklardır. Eksikleri olan ve eksiklerini atan, yenilerini geliştiren olumlu kahramanlar yaratmak zorundadır.

Güncel sorunların, sosyal olayların sanata girmesiyle yeni kahramanlar da sahneye çıktı. Olumsuz kahramanlara karşı duyulan ilginin olumlu kahramanlara karşı da duyulması sevindiricidir. Son yıllarda işçi kahramanlardan seçilmiyor, abartılıyor daraltılıyor.

Gördüğümüz güçlükler yıldırmamakta tam tersine kamçılamaktadır. Yaratıcı üretici yani, özellikle eksik olan şeyleri gördükçe güçlenmektedir. Sıraladıklarımızı hayata sokmak güçtür. Onun için bunu yapmak istiyoruz, demektir, yeni kahraman sınıfının etkin üyesi olan yeni kahraman, yeni insan düşlerinin gerçekleşmesi anlamına gelir. Ama o hiç kuşkusuz düşleri kimsenin beklemediği şekilde gerçekleştirecektir.

ÇAĞIMIZ SANAT VE EDEBİYATI

Çağımız proletarya çağıdır. Burjuva edebiyatı artık büyük eserler yaratacak durumda değildir. Kapitalist düzenin çöküşünün ve yozlaş-

masının ifadesi olarak burjuva edebiyatının çöküşü ve yozlaşması burjuva kültürünün bugünkü durumunu belirleyici eğilimdir.

Proleter Devrimden ölümüne korkan faşizm kültüre saldırmaktadır. İnsanlığı tarihin en karanlık en barbar çağlarına geri döndürmeye çalışmaktadır. En büyük sanatçıların yarattığı eserleri vahşice yok etmekte, yıkmaktadır.

Gizemciliğin ve softalığın alıp yürümesi, pornografi vb. merakı burjuva kültürünün çöküşünün ve yozlaşmasının belirli özellikleridir. Kalemimi sermayeye satmış olan burjuva edebiyatının «ünlü kişileri» artık hırsızlar, ajanlar orospular ve serserilerdir.

Burjuva toplumunun soy-suzlaşma çabalarının örtbas edilmesidir. Bu durumu şiddetle hisseden burjuva edebiyatının temsilcileri karamsalı, yarından kuşku duymaya ve karanlık korkusuna kapılmaktadırlar.

Sanat ürünlerinin malzemelerini konularını, imgelelerini, dillerini, usluplarını, insanların hayatlarından ve deneylerinden alırlar.

Eserlerin baş kahramanları, canla-başla yeni hayatı inşa edenlerdir. Erkek kadın işçiler parti üyeleri, yöneticileri, mühendisler genç devrimciler, öncüler.

Coşkunluk ve kahramanlık duygusu edebiyatımızı sarmıştır. Edebiyatımız iyimserdir. Ama iyimserlik bilinçsiz

bir iç güdü biçiminde değildir. Özünde iyimserdir. Çünkü ilerleyen sınıfın biricik öncü sınıfın, proleteryanın edebiyatıdır.

İNSAN RUHUNUN MİMARLARI

Bu ne demektir?

Bu bize ne gibi yükümlülükler getirmektedir?

Bu herşeyden önce sanat eserlerinde hayatın gerçeğine uygun biçimde yansıtılabilmektedir. Durağan ve cansız biçimde «Nesnel gerçekçilik» biçiminde değil de, devrimci gelişme içinde yansıtılabilmek amacıyla hayatı tanımlar.

Gerçeği somut ve tarihsel nitelikteki sanatsal yansıtmayı, emekçilerin sosyalizm ruhuyla eğitilmeleri ve ideolojik dönüşümlerin sağlanmasını göreviyle birleştirmek gerekir.

Sosyalist gerçekçilik adını verdiğimiz edebiyat ve eleştirisinin yöntemi budur. Sanat ve edebiyatımızı taraflılık suçlamalarından korkmamalıdır. Sanat ve edebiyatımız taraflıdır. Çünkü sınıf mücadelesinin var olduğu bir çağda sınıf edebiyatı olmayan taraflı olmayan, siyaset dışı bir edebiyat olmaz. Evet sanat ve edebiyatımız taraflıdır. Biz bundan gurur duyarız. Çünkü biz emekçilerin ve bütün insanların kapitalist kölelik zincirinden kurtulmasından yanayız.

İnsan ruhunun mimarı demek, her iki ayağını da gerçek hayatın toprağına basmak demektir.

Bu tür eski romantizmden:

Var olmayan bir dünyayı ve kahramanları yansıtan okuyucuya temelsiz ve düşsel bir dünya sunarak haya-

tın çekişmelerinden ve boyunduruğundan kaçmasını sağlayan romantizmden bağları koparmak demektir.

Ayağını sağlam materyalist temele basan edebiyat ve sanatımızda elbet romantizm vardır. Ama bu romantizm devrimci romantizmdir.

Devrimci romantizm edebiyatın ayrılmaz bir parçasıdır.

Çünkü siyasetimiz bütün hayatı işçi sınıfının bütün hayatı ve mücadelesi en sıkı en akılcı pratik çalışmasıyla en yüce hedefleri birleştirmeye adanmıştır. Partimiz en çetin pratik anlayışını en geniş yönelimlerle geleceğe doğru sürekli ilerlemeyle sosyalist toplumun inşası mücadelesiyle birleştiği için daima güçlü olmuştur. Sanat ve edebiyat kahramanları yansıtmayı bilmelidir. Yarınlarımıza bakmayı bilmelidir.

Bu onun hayalci olmasını gerektirmez.

Çünkü yarınlarımız bilinçli yöntemli bir çalışmayla yeniden yaratılmaktadır. Edebiyatın tekniğini bilmezsek insanın ruhunun mimarı olmayı başaramayız. Burada yazarın kendine «Özgü nitelikler» taşıdığını belirtmek gerekir.

BİLİMSEL DENEY

Dünya sürekli değişim ve devinim halinde bulunması, buna dünyanın deneyleri diyelim. Dolayısıyla, insanı ve doğayı kendiliğinden değiştirmektedir.

Bunları sanatsal deneylerin durdurmak bilmezliğini anlatmıyorum, Zorunlu olarak deneyden kaçılmaz. Deneyden kaçmak varılan yerde yetinmek demektir. Konaklamak demektir. Pinekleme demektir. Aşınmak de-

mektir, var olanla yetinmek demektir.

Bu ise süper dereceden gericiliktir.

Bizce genel olarak sanatın özel olarak tiyatronun sürekli deney halinde olması gerekir. Bu gerçeğin araştırılması, insanın özünün bulunmasıdır. İnsanın özü tek tek breylerde var olan soyutlamalar değildir, toplumsal ilişkilerin toplamıdır.

Denemeye başlamadan önce sorulması gereken soru?

Niçin Deney?..

Neden Deney?..

Neye karşı, neyle birlikte olduğunu asgari-azami programını açıklamalıdır. Deney yapmak havanda su dövmek değildir. Deney yapmak için deney yapılmayacağına göre «Değiştirici ve Geliştirici» deneyler- gelişim doğrultusunu önceden sağlar, saptar.

Ülkeyi değiştiren, geliştiren yeniden biçimlendiren devrimci partinin sürekli deneyleri ile sanatın değerleri arasında bir uyum olmalıdır.

Sanatın deneyleri siyasetin deneylerinden beslenmelidir. Yeni olanın Betimlenmesi kolay değildir.

Bunun için yeniye tutkuyula, coşkuyla bağlı olmalı, sarılmalı devrimci düşüncüyü derinlemesine kavramalıdır. Hayata ait olgularla, sanata ait bulguların iyi değerlendirilmesi gerekir.

Sosyalist gerçekleri yaratma yöntemleri:

a) Yetiştirme

b) Değiştirme

c) Yeniden biçimlendirme çabaları gerektirir.

Bu yöntem herşeyden önce

savaş açmak zorundadır. Bu karakterlerinden dolayı, bütün silahlarla durmaksızın silahlanmak, en iyiyi, en yeniyi, en vurucuyu bulmak durumundadır.

Bu deneylerin, doğru ya da yanlışlığının biricik ölçütü, proletaryanın en devrimci siyasetine hizmet etmediğidir. 1.a) Haklı bir zemin üzerinde mücadele etmelidir.

Eylemin oturduğu zemin somut olmalı ve gerçeğe sıkı sıkıya dayandırılmalıdır. Bir heves, bir orijinalite olmalıdır. Bir önceki ve bir bütün, bütün parçası olmalıdır. Deneyin gerçek bir nedeninin bulunması gerekir. Kitlelerinde bunun bilincinde olması gereklidir.

Boşluğa basılarak deney yapılamaz. Ancak gerçeğe dayanılarak yürütülebilir. Her deneyin gerçekteki somut durumu etkileme doğrultusunda bir amacı olmalıdır. Ayrıca gerçeği deneycilerin bilmesi de yetmez, sadece onların kavraması değiştirici olamaz. Bu gerçeği kitlelerde bilmeli, uğrunda mücadele etmelidirler. Bu açıdan eylemin hangi açıdan, hangi zemin üzerinde yürüyeceğine karar verebilmek için kitleyi tanımak, geçmişteki ve o anki durumu bilmek vede kitlenin nabzını elinde tutmak, nefesini en sende hissetmek gerekir. Başarıdan emin olmadıkça, plansız, programsız, hazırlıksız bu savaşa asla girilemez.

Yürüyüşler, grevler, direnişler, kadın hakları, memur sorunları gibi sosyal konular ancak bu deneyler sonucu sanata girebilir.

Her ülkenin deneyi bilimin ışığında, inişli-çıkışlı, dolambaçlı bir dizi devrimden

geçer. Devrimin kendi toprağında boy atması için, o ülke devrimcilerinin teorii yaratıcı biçimde ülke yapısına uygulaması, kendi öz deneylerini yaratması gerekir. Buradan çıkarak diğer ülkelerin talidir, kendi deneyimiz esastır. Yani «Devrim ihraç edilemeyeceği gibi, devrimci sanat da ihraç edilemez.»

2. b) Eylemin (Deneyin) faydası olmalıdır.

Amacına şunu koymalıdır. Yapılmışı yapmak değil, yapılması gerekene hizmet etmek. Hakları birbirine bağlamak. Diğer sanat ürünlerinden biçimlerinden yararlanarak mücadele esas adımı atmak. Dünden ileri yarından geri gününde görevci ürünü yaratmak. Geleceğin önünü aydınlatmak.

3. c) Eylemin (Deneyin) sınırı olmalı, mücadele ihtiyatlı bir biçimde yürütülmeli. Eylem herşey sonuç hiçbir şey, deney için deney gibi bir düşünceden kalkınmayacağına göre, var olan şartlar iyi değerlendirilmelidir.

Yapılabilecek şeylerden kaçınılmalıdır. Yapılmayacak şeyleri zorlayıp güçsüz süz düşülmemelidir. Şartların olgunlaştırılmasına çalışılmalıdır.

«Erken öten horozu keserler»
«Erken açan çiçeğe don vurur»

Yapılan eylem o andaki mücadelenin hedefi ne ise ona hizmet eder olmalıdır. O yoldaki eylemlere birer halka eklenmelidir. Bu tür devrimci deneyler, devrimci sanatçıların yetişmesi için birer okuldur.

Hiçbir devrimci sanatçı tornadan çıkmış gibi mükem

mel nitelik taşımaz. Hayattaki herşey gibi devrimci sanatçı da yeteneklerini mütadale içinde geliştirir. Hataları vardır. Baskın yönü iyi nitelikleridir.

Adım adım iyice yaklaşma eylemin sınırının çizilmesini gündeme getirir. Hiçbiri günden geceye düzelivermez. Deney günün mücadele hedeflerine yönelik olmalıdır. Belirsiz bir arayış değil, sınıfsal boyutları ile ulusal kaynaklara yönelmelidir. Yapılacak ya da yapılmakta olan deney, ülkenin bağımsızlığı, demokratikleşmesi yönünde olmalıdır. Başka ülkelerde tamamlanmış olan demokratik devrim deneyi yeniden canlandırılmaz. Ancak kendi deneyimiz için pratik bilgi verir.

Sorunun kitlelerin gözünde canlandırılıp kavratılması için bu bilgilerin özgün hale getirilip, filizin kendi toprağındaki kökleri aranmalıdır.

1. Küllenmiş olan devrimci ruh ve gelenekler bu yolla tutuşturulmalıdır, ki, kitlelere heyecanversin, eylem ihtiyacı yaratsın.

2. Sömürücülere, yeni istilacılara ve yerli işbirlikçi hainlere karşı kin duyulsun.

3. Vatanın güzelliğini, yurtseverlik duygusu canlandırıl-sın.

4. Özgürlük amansız düşkünlük perçinlensin.

Kökeni taa kurtuluş mücadelesine giden sanatın yönetimi sosyalist gerçekçiliktir. Bu yöntem içinde merkezileşmiş ilkeler evrensel sanat deneylerine, tecrübelerine ve ulusal geleneğe dayanır. Şu konuları öne çıkarır.

a) Vatanın güzelliği

- b) İnsanı göklere çıkarma
- c) Özgürlüğe doğru romantik tavır
- d) İstilacılara duyulan kin
- e) Doğa ve anavatan sevgisi
- f) Vazgeçilmez özgürlük tutkusu
- g) Yaşamın zenginliğine daha derin nüfuz etmek.
- h) Tipik koşullarda, tipik hareketler sergilemek

Yaşamı daha ileri götürmek, emekçi insanların elinden alınmaz özgürlüğüdür. Kültür sanatın gelişilebilmesi için bu özgürlüğe dayanması zorunludur.

Sürekli değişen toplum ve dünya yeni gelişmeler doğurmaktadır. Bu gelişmeler karşısında kör tuttuğunu bellercesine eski tutucu biçimlere sıkı sıkıya sarılmak ya da geçmişe bağlı olmayan yeni biçimler peşinde koşmak biçimliliğin ta kendisidir. Bu nun için sanatta yenilenmek, değişmek zorundadır.

Onun için sürekli deneylere başvurmaktadır. Çünkü önünde dağ gibi çözülmesi gerekli çelişkiler durmaktadır. Yazı alanındaki boşluğun nedeni, yazarların burjuva içeriklerinin çaresizlikleri, yetmezlikleri, tikanıklıkları içerisinde boğulmaktadır.

Yeni deneyler yoluyla yeni biçimler aramalı, yeni çekicilikler, albeniler, görbeniler araştırılmalıdır. Biçimsel deneylerin yanbaşıda içerikte de yeni yeralmalıdır. Yeni, yepyeni biçimler içinde.

Buradan çıkarak girişilen deneylerin sonuçları keskinleşmeli, anlatım olanakları şaşırtıcı biçimde değiştirilmelidir, gösteriye bir yumuşak-

lık, esneklik, olağanüstü bir duyarlık gelmelidir. Araştırmacı ileri deneylerden yararlanmalıdır. Yeni konulara girmekle yetinmemeli, anlatım olanakları zenginleşmeli, (film, slayt, mikrofon vb.) sunları sıkı bir biçimde kullanmamalı, teknik içerik ve sanatsal etkinliğe üstün gelmemelidir.

Deneyler sonunda ekipleşmeye gidilmeli, usulup karması ortadan kalkmalı.

Aynı sahnede oyuncular ayrı tekniklerde oynamamalı. (Alaylı, akademik.) Konuşmada usulup birliği olmalı, biri şiveli, biri düzgün konuşmamalı. Argolar normal, normal konuşma orgalaştırılmamalı. Mimikler disiplin içinde olmalı, fizik ihanetinden kurtulmalı (teknik gözlem) dekor ve kostümde bir dil birliği sağlanmalı. İşin

gereği, herkez için herkes tarafından aynı derecede önemsenmeli, deneyin sonunda yepyeni bir ekip ortaya çıkmalı.

Kader yerini öğrenme susuzluğuna bırakmalıdır.

Artık herkez bildiğini okuyamamaktadır. Ahkam kesememektedir. Masalcılar, cinçiler, periciler, yavaş yavaş çekmektedirler postlarını. Çünkü günümüzde canlı ve hızlı tartışmalar yapılmaktadır. Sonuçta illede dediğim dedik, çaldığım düdüğü diyenler, ıkına sıkına elde ettiği patenti bırakmak istemeyenler montaj sanatçıları ya da ellerindeki bonservislerinden vazgeçmeyenler, çağımızın sentezci girişiminden habersiz kendilerine gelirler.

Neden deney yapmak zorunluluğunu duyarız?

Çünkü yeni dünyayı sanat

yardımla biçimlendirmek, kendine maletmek istiyoruz. Onun için yeni sanat araçları bulmak, eskilerinin yapısını değiştirmek zorundayız. Eski yöntemleri irdelemek zorundayız. hiç kuşkusuz.

Çünkü hep su sorunun cevabını bulmak ve vermek zorundayız.

— İnsan niçin tiyatroya gider.

— Coşmak

— Cazibeye tutulmak

— Eğlenmek

— Öğrenmek

— Duygulanmak

— Rahatlamak

— Hayali görüntüler görmek

— Gerçek görüntüler görmek

İlanihayi gider, soru sorulmaz oluncaya, yoruluncaya, gerçek sanatı buluncaya, ve de oraya varıncaya kadar deney yapacağız.

(BİTTİ)

PARTİZAN DERGİSİNİN TOPLATILMASINI PROTESTO EDİYORUZ

DEVİRİMCİ YAYIN ORGANLARININ ÜSTÜNDEKİ BASKI DEVİRİMCİ GÜÇLERİN BİRLİKTE MÜCADELESİYLE GERİ PÜSKÜRTÜLMELİDİR...

Mevcut hükümet, mücadelelerle alınmış olan demokratik hak ve özgürlüklerin karşısında siyasi gericiliğini daha da pekiştiriyor ve her gün yeni bir karanlık «önlem» hesabı içine giriyor. Eldeki kadarıyla demokratik hak ve özgürlükleri koruma ve daha da geliştirme mücadelesi bütün devrimci, yurtsever, demokrat, ilerici güçlerin birliği temelinde yükseltilmeli ve gerici emellerin önüne güçlü bir halk barikatı oluşturulmalıdır.

Özellikle son günlerde, devrimci yayın organlarının üzerinde baskılar katmerleştirilmiştir. PARTİZAN dergisinin çıkar çıkmaz yasaklanması ve toplatılması bunun sayısız örneklerinden birisi olmuştur. PARTİZAN dergisi üstündeki baskıyı bütün devrimciler kendi üzerlerindeki bir baskı saymalıdır. Yoksa ne düşmanın emelleri ve ne de devrimci mücadele bütünleşik olarak kavranılamaz. GÜNEY, devrimci yayın organlarına yöneltilen baskıyı kendine yöneltilmiş sayıyor, bu baskılara karşı, birlikte mücadelenin önemini bir kez daha hatırlatıyor...

Hiçbir karşı-devrimci çaba, devrim düşüncesiyle halk arasında barikat olamayacaktır...

yayınlar kültür sanat olayları haberler

■ HK ve HB, GÜNEY'i «Devrime zararlı» ve «Anti-Marksist» OLMAKLA SUÇLUYOR ve KURTULMASI için «Parti Bayrağı» ALTINA ve «Parti Yolu»nda YÜRÜMEYE ÇAĞIRIYORLAR! KARŞI -DEVİRİMCİ «AYDINLIK» TA BENZER CÜMLELERLE GÜNEY'e SALDIRIYOR...

Ekim ayının son haftasında HK, HB ve karşı-devrimci Aydınlik Güney'e «eleştiri» ve «açık mektuplar» yayınladı. Eğer ki dergimizin sayfalarına acı-mamış olsa idik, bu üç yazıyı —HK'nın deyimiyle— birer kara mizah olarak yanyana yayımlayabilirdik. Yine de, 10. sayımızdaki ana yazının teşhislerinin somut kanıtlarını görebilme açısından, okurlarımız, siyasi ortamın «ibret» belgeleri olan bu üç yazıyı 10. sayımızdaki ana yazıyla karşılaştırarak okumalıdır.

Karşı-devrimci Aydınlik yazarı GÜNEY dergisinin «karanlığa ışık tutanlarla savaştığını» söylüyor. Karşı-devrimin «taze kanı» ve dönemlik ruhuyla kaleme alınan bu yazının nitelemesini biz hayata uygun olabilmesi için tam tersinden yorumlayalım ve diyelim ki: evet, doğrudur, GÜNEY, karanlık hesapların ve halk düşmanlığının ışık tutucusu ve burjuvazinin el feneri olan «Aydınlik»la savaşı-

yor ve onunla savaşa devrimci mücadele içinde özel ve önemli bir yer veriyor. Karşı-devrimci «Aydınlik»ın yazdıkları üstünde durmaya gerek yoktur. Bizim karşı-devrimcilerle hesaplaşmamızı başka mücadele biçimleri belirleyecektir.

Üzerinde düşünülmesi, durulması ve ibret alınması gereken, HK ve HB'nin GÜNEY'e karşı takındıkları tutumdur. Biz ileride onların bu tutumları üzerinde, devrim tarihindeki benzer davranışlarla karşılaştırarak duracağız. Polemik, polemiğe gebedir ve hiç bir yararı yoktur. Bunun için biz, eğitici olması açısından, bu yazılar altındaki ideolojik tutarsızlığı ve ML dışılığı, ideolojik yazılarla teşhir edeceğiz.

HK ve HB'nin tutumu tipik bir idealist varsayımıcılıktır. «Nasıl olsa tek doğru siyaset biziz öyleyse —şimdi görüşümüz olmasada— kültür konusunda da ancak biz doğru şey söyleyebiliriz.» İşte, uluslararası anlamda ML çizgiyi savunma ve onun Türkiye'deki temsilcisi olma yarışında hiç de birbirinden aşağı olmayan HK ve HB'nin Türkiye somutuna ve onun en hayati konularından birine ilişkin olarak takındığı tipik idealist varsayımıcılık. Her halde onların bu tutumu en fazla Aydınlik'ı sevindiriyordur..

Gerek HK ve gerekse HB, vakti gelen saatin çalması gibi bir feveran içindedir. Onların tutumu «gurupçu hırsların» ve «ideolojik kavrayışsızlığın» Marksizmin özündeki bütünsel-

liği algılayamayışın» tipik bir örneğidir. Devrim tarihi benzeri çıkışlar açısından oldukça deney sahibidir. Lenin'in, Marks'ın, Engels'in hayatları boyunca mücadele ettikleri «mekanizm» «dogmatizm» «sekterizm» «dar zihniyetçilik» «bütünlüklü kavrayamayış» ...v.b. HK ve HB'nin yazılarında, üstelik de çok ace-mice kendini ele veriyor.

İki yazının da çıkış noktası aynıdır. HK'ya göre «Parti Bayrağı»na HB'ye göre de «Parti Yolu»na gelmez isek «devrime zararlı olmakta» ve dahi «anti-marksist» olmakta diretecek imişiz!

Biz ise onların tam tersine, ideolojik ve kültürel kavrayış ve eylemleriyle proletaryanın mücadelesini zenginleştiren her parıltıyla bütünleşmeyi, yanlış siyasi etkilenmelerle mücadeleyi devrimci olmanın bir temel gereği sayıyoruz. HK ve HB'nin bize «sarf ettikleri» sözleri biz, kültürel eylem ve kavrayışlarıyla sosyalizm davasına hizmet eden ve fakat revizyonist siyasi etkiler altındaki kültür adamlarına dahi söylemiyoruz. Lenin'in üstüne basa basa söylediği ve bizzat bolşevik mücadele içinde uyguladığı bu tutum HK ve HB için pek anlaşılır değildir. Onlar için Leninizmin «bütünlüklü devrimci mücadele» ve «ittifaklar» politikası; «sosyal devrim birikimi» .....v.b. tutumları son derece «anlamsız» ve «gerici tutumlardır.»!

GÜNEY özellikle de HK'nın

yönelteceği eleştirilerden güç almayı arzu ederdi. Ne varki o marksist eleştirinin bir örneğini vermiyor. «Duyarlık» nitelemesini «duygusalılık, sulu gözlülük, timsah göz yaşlılık, yufka yüreklilik...» gibi demagoji tekerlemesi içinde ele alıp, **cahilane** bir alaycı saldırının örneğini sergiliyor. Hem de yaratıcı kavrayışın en temel unsuru olan «duyarlılık» kavramını «duygusalılık» olarak ele alan bir süper «cahilanelik» içinde.

HK'nın, taraftarlarına, GÜNEY' okunmaması ve dağıtımının engellenmesi ışığını yaktığı «eleştiril»sine HK tabanındaki sağduyu ve marksist kavrayışlarına güvendiğimiz arkadaşların tepkisini bekleyeceğiz. Eğer HK, bürokratik cihazı içinde bu tepkilere «sansür» uyguladığı takdirde, elimizde birikenleri biz yayınlamaya başlayacağız.

HK ve HB'nin «tek doğru benim» «benim gibi düşünmeyen anti-marksisttir» çıkış noktalarından GÜNEY'i devrim dışı ilân edişleri hiç bir ideolojik ispat gücüne sahip değildir. GÜNEY'in hakim gerici-revizyonist burjuva ideolojilere karşı ideolojik mücadele hattı ve eylemi kadar bu konularda HK ve HB yazarlarının cehaleti de aşıkardır. Her halde saldırılarındaki güç kaynağı da bu cehalet olsa gerek.

HB adına arkadaşların «açık mektubu» daha da cesur! O Güney'in «proleter devrimciler» derken «ler» ekiyle «proleter devrimciliğin» HB dışında da mümkün olabileceği imajını yaydığımız için bizi anti-marksist ilân ediyor

Aydınlık gibi karşı-devrimcilerin hummalı ideolojik ve kültürel hazırlığı, TKP, TİP gibi revizyonistlerin toplumun aydın katları üstündeki yoğun etkisi, ve burjuvazinin ideolojik kültürel mevzileri karşısında, «halkın

devrim mücadelesinin heyecanını güden» devrimcilerin şu «sığlığı» ve «cesareti»ne bakın siz. Onlar «kime karşı» «kimi» güçlendiriyorlar.

Biz gerek TİKP'in, gerek TKP ve TİP gibilerin ve gerekse burjuvazinin, zehirlerini kusmada bu «sığlık ve cehalet merkezli cesaret»ten güç aldığını bir kez daha belirtiyor, bir kez daha «gurupçuluğun» «düşmana teslim edilen silah» olduğuna işaret ediyoruz.

GÜNEY özel anlamıyla proleter devrimcilerin, genel anlamıyla da bütün devrimcilerin kültür cephesi ve güçlü bir devrim mevzisi olacaktır. Ve o HK tabanından da ve (eğer var ise) HB tabanından da taraftarını bulacaktır..

■ YÜZ GÜN SAVAŞI William Hinton Koral Yayınları

«Sınıf mücadelesi hiçbir şekilde bitmiş değildir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki sınıf mücadelesi, farklı siyasi güçler arasındaki sınıf mücadelesi ve proletarya ile burjuvazi arasında ideolojik alandaki sınıf mücadelesi uzun ve dolambaçlı olmaya devam edecek ve hatta bazen çok keskinleşecektir. Proletarya da dünyayı kendi dünyaya görüşüne göre değiştirmeye çalışır, burjuvazi de. Bu bakımdan sonunda hangisinin, sosyalizmin mi kazanacağı sorunu hâlâ çözümlenmemiştir.»

Amerikalı yazar William Hinton, Zinhua Üniversitesindeki kültür devriminin öyküsüne Mao Zedung'un işte bu sözleriyle başlıyor. «Zinhua Üniversitesinde Kültür Devrimi»... kitabın alt başlığı bu. Yazar, Büyük Proleter Kültür Devriminden küçük fakat zengin bir kesiti bize olanca somutluğuyla aktarmaya çalışmış. «Yüz Gün Savaşı», belgesel roman türünün en başarılı örneklerinden

biri. En akıcı ve sürükleyici, romansı bir anlatım içinde Hinton, surf belgelerle ve içinde yer alanların tanıklığına dayanarak, olayı anlatıyor ve okuyanları adeta Kültür Devrimi günlerinin Çin'inde yaşatmayı başarıyor.

Kitap üç bölüm halinde düzenlenmiş.

Birinci bölümde, Büyük Proleter Devriminin zorunlu hale geldiği şartlar olanca açıklığıyla anlatılıyor. Yıl 1966, Çin'de proletarya 17 yıldır iktidardadır... ama Çin'i değiştirmeye çabalayan tek sınıf proletarya değildir. İşçi sınıfı sosyalist bir Çin inşa etmeye çalışırken karşısına ikinci bir çizgi, Çin'i kendi sınıf hedeflerine göre değiştirmeye çalışan burjuvazinin çizgisi dikilmektedir, sosyalist inşa çabalarını baltalamakta, burjuva üst yapı kurumlarını pekiştirerek ve meta üretimini geliştirerek taban kazanmaya çabalamakta, Marksizmi tahrif etmekte, kitlelerden kopmuş aydın ve bürokratlar temelinde yeni bir sömürücü sınıf yaratmaya çabamaktadır. 1957'de «Sağcılar», daha sonra da Peng Teh-huay kligi tasfiye edilmiş, fakat bu kez burjuvazi ulusal önderlik içindeki yeni temsilcilerini, Liu Şao-şi ve Deng Siao-ping'in şahında bulmuştur. Partinin ve devletin kilit noktaları yeni burjuva unsurlar tarafından gaspedilmiş, en kanlı savaşıardan muzaffer çıkan birçok eski Komünist «şekere bulanmış kurşunlara» yenik düşmüş, yani kitlelerden kopmuş, yöneticiliğin sağladığı ayrıcalıklara bir hak gözüyle bakar olmuş ve dünya görüşü kökünden değişmeye başlamıştır.

Bu kapkaranlık tablo, ikinci bölümde Mao Zedung'un isyan çağrısı ve ayaklanan kitlelerin coşkun mücadelesiyle yırtılıyor.

«Kitlelere güvenmek, onlara dayanmak ve onların inisiyatif-

lerine saygılı olmak şarttır. Kit-
leleri cesaretle uyandırmak, kit-
lelerin devrim yolunda ayaklan-
masına, kendini eğitmesine,
kendi işlerini yönetmesine ve
kendi kendini kurtarmasına im-
kan vermek şarttır.-

İşçiler, köylüler ve öğrenciler
Çin'in döt bucağında kızıl is-
yan bayraklarını dalgalandırarak
revizyonist Parti ve devlet
organlarını bir bir yıkmakta ve
iktidarı burjuvazinin elinden
geri almaktadırlar. Bu, «bir sı-
nıfın şiddet yoluyla diğer bir sı-
nıfı yıktığı» gerçek bir devrim
Çin'in geleceğini belirleyen ve
bütün insanlık için hayati önem
taşıyan girift ve muazzam bir
siyasi mücadeledir Liu Şao-şi
ve Deng Siao-ping gibi birçok
iflah olmaz revizyonist elebaşı-
nın maskeleri düşmüş ya da
düşmek üzeredir. Bu kez Parti
ve devlet içindeki burjuva un-
surlar ani bir manevrayla «sol-
a» geçerler. Artık onlar herkes
ten de «devrimci», kızıldan da
kızıldır! (!). Küçük burjuva
anarşizmi ve ilkesiz hizip kav-
gaları bütün Çin'i sarar.

Üçüncü bölümde, Mao Ze-
dung Düşüncesiyle silahlanmış
işçi sınıfının kanlı hizip kavga-
larına müdahale ettiğine ve
üst yapının her alanında (bu
arada Zinhau Üniversitesinde
de) kendi sınıf diktatörlüğünü
kurduğuna tanık oluyoruz. İşçi
sınıfı tayin edici bir zafer ka-
zanmış ve Mao Zedung'un «Pro-
letarya burjuvaziye karşı, kül-
türün çeşitli alanları da dahil
olmak üzere üst yapının her
alanında diktatörlük uygulama-
lıdır»... sözlerini hayata geçire-
rek Çin toplumunun üst yapısı-
nı (elbette bir arada Zinhau
Üniversitesini de) kendi dünya
görüşüne göre, hızla sosyalist
bir üst yapıya dönüştürmeye
başlamıştır.

«Artık imtiyazlı binlerce genç
Zinhua'nın ağaçlık cennetine
kapanmayacak, gülmesini unu-
tacak kadar yaşlanana dek mü-

rekkep yalamayacaktır. Artık
kafalar savaş öncesi Avrupa ve
Amerikanın demode sanayi ve
pratiğine ilişkin matematik for-
müllerle tıkabasa doldurulma-
yacaktır. Kimse «sürpriz» sınav-
ların darbesini yemeyecek, üre-
timden ve siyasi mücadeleden
yıllarca koptuktan sonra, ne
karbon çeliğini adi çelikten, ne
de bir proleter devrimciyi re-
vizyonistten ayırtetmesini öğ-
renemeden mezun olmayacak-
tır».

(Yüz gün Savaşı, Sayfa 19)

Büyük Proleter Kültür Devri-
mi tahmin edilemeyecek ölçüde
karmaşıktı. Ama, Kültür Devri-
minin gelişme sürecinin olanca
karmaşıklığına rağmen, müca-
delenin aslında iki cephe arasın-
da olduğunu görüyoruz: bir
yanda «iki nokta teorisi» teme-
linde Marksizmi uygulayan Baş-
kan Mao'unun proleter karar-
gahı, diğer yanda «bir nokta
teorisi» temelinde revizyonizmi
(sağ reformizmi) ve bölücülüğü
(«sol» maceracılığı) uygulayan
ve biri yıkıldıkça diğeri ortaya
çıkan burjuva karargahları.

Kitabın bugün bizim için bi-
rincil önemi, Büyük Proleter
Kültür Devriminin neden zorun-
lu hale geldiğini ve Kültür Dev-
riminde proletaryanın zaferi Çin
halkına neler kazandırdığını
kavramasındadır.

Yüz Gün Savaşı bizim için
acı ve öğretici dersler taşıyor.
Bugün Deng Siao-ping yeniden
iktidardadır. (Liu Şao-şi ise, öm-
rü vefa etmediği için, bu azgın
karşı devrimci restorasyona ye-
tişmemiştir.) Kültür Devrimi-
nin bütün kazançları işçi sını-
fından geri alınmakta, fabrika-
lar, üniversiteler ve ordu yeni-
den aristokrat aydınlar kontro-
lüne geçmekte, «sosyalist reka-
bet» adı altında maddi ve mane-
vi (!) özendiriciler kullanılmak-
ta, kapitalist yolu seçmiş iflah
olmaz burjuvalar yeniden ki-
lit mevkilere getirilmekte ve ye-
ni «reformlar» yapılarak üni-

versite kapıları başta olmak
üzere üst yapının bütün alanla-
rı sınıf-bilinçli işçilere kapatıl-
maktadır.

Bugün üniversitelerde yeni-
den seçme sınavları uygulama-
nın, üretimi artırmayı «kavra-
nacak halka» olarak ilan etme-
nin, Çin'in kapılarını uluslara-
rası mali sermayeye açmanın,
«fare yakalayacak olduktan
sonra ak kedi ya da karakedi
farketmez» diyen Deng Siao-
ping'i başta etmenin, Tito'yu
yoldaş ilan etmenin «hani nerde
burjuvazi murjuvazi yok; dörtlü
çete vardı, onları da yıktık» de-
meye getirerek sosyalist toplum-
da sınıf mücadelesini söndür-
meye çabalamanın, ve nihayet
üç dünyacı ihanet çizgisini dün-
ya Komünist hareketine mark-
sizm (!) diye dayatmanın ne an-
lama geldiği Yüz Gün Savaşı'
nın okuru için açıkça ortaya çı-
kacaktır.

Hinton, bu incelemesinde Bü-
yük Proleter Kültür Devrimi sı-
rasında «sol» cereyanının geliş-
mesi ve altilmesi üzerinde de
özellikle durmuş ve giriş bölü-
münde okurun dikkatini özellikle
buna çekmiş.

Çevirenin önsözü hakkında
ise aynı şey söylenemez. Bugün
Marksizmin karşısında dalgalan-
an sahte «kızıl bayrak» artık
Lin Biao'nun «Kırlardan Şehir-
leri Kuşatma Teorisi» değil, sö-
zümüne Marksizm-Leninizm-
Mao Zedung Düşüncesi diye
yutturulmak istenen, Deng Siao-
ping'in «Üç Dünya Teorisi»dir.
TİKP gibi burjuva milliyetçisi
akımlar artık Lin Biao'ların,
Mazumdarların peşini bırakmış
Deng Siao-ping'lerin, Tito'ların
ardına düşmüştür. Bu durumda
(yani önsözün yazıldığı 1977 Ey-
lülünde) dikkatleri özellikle «sol»
sapma üzerine çekmek (çevire-
nin de bugün kabul ettiği gibi)
kitapta bizim için önemli olan
asıl mesajın gözden kaçmasına
yardım etmekten başka bir işe
yaramıyor.

Zinhua Üniversitesinde ve bütün Çin'de olduğu kadar, dünyada ve ülkemizde de ideolojik mücadele zengin ve karmaşıktır. Ama bugün bütün dünyada ve Türkiye'de de ilk bakışta içinden çıkılmaz görünen ideolojik mücadelenin özünü kavramak mümkündür. Bu kördüğümün anahtarı elimizdedir. Bu anahtarı Marks ve Engels 19. yüzyılda sınıf mücadelesinin fırtınalarından yarattı, Lenin ve Stalin geliştirdi, Başkan Mao «bir ikiye bölünür» diye ustaca özetleyerek bize armağan etti. Sınıf mücadelesinin kördüğümünü çözen bu anahtar diyalektik materyalizmdir ve işçi sınıfının güçlü ellerinde birgün sınıfsız toplumun kapısını da açacaktır.

Devrimciler ideolojik mücadelenin karmaşıklığından korkmalı, birbirine zıtmış gibi görünen ama kolayca biri diğerine dönüşebilen sağ ve «sol» oportünizme azimle karşı koymalı, cereyana göğüs germe cesareti ile çoğunlukla birleşme ruhunu (aynı çelişik bütünün tek başına alınamayacak bu iki yönünü) devrimci kişiliğinde birleştirmeli, Aydınlık ve benzeri sahte «marksist» karargahlar ile gerçek Marksizmi ayırdetmeyi öğrenmelidir.

Kültür Devriminin tecrübeleri ve Zinhua Üniversitesinde yaşanan mücadeleler, bizim gerçek Marksizmi sahtesinden ayırdetmekte ustalaşmamıza yardım edecektir.

S. ÇELİK

■ DEVRİMCİ YOL'un «CUMHURİYET GAZETESİ'ne UYARI BOYKOTU»

Eylül ayı içinde yayınlanan Devrimci Yol dergisi, Eylül'ün 25'inden 9 Ekim'e dek 15 gün süreyle Cumhuriyet Gazetesi'ni okumayacakları-

nı duyurdu. Devrimci Yol dergisinde çıkan yazıda bu boykotu doğuran nedenler sıralanıyor ve bütün devrimci güçlerin boykotu desteklemesi isteniyordu.

Okurunu büyük oranda devrimcilerin oluşturduğu Cumhuriyet Gazetesi'ni, özellikle son dönemlerdeki yayın politikasına, devrimci güçlerin bir tepkisi olarak şekillenen boykot, bizce değerlendirilmesi ve dersler çıkarılması gereken bir eylemdir.

İlkin şunu belirtelim ki okurun alıcısı olduğu yayını denetlemesi onun temel hakkıdır. Eğer okur alıcısı olduğu yayını denetleyemiyorsa bu onun eksikliği gösterir. Bu denetleme biçimi devrimci yayınlardan başlayarak burjuva yayın organlarına kadar dalga dalga çeşitli eylem şekilleri gösterir. Uyarı, eleştiri, süreli boykot, süresiz boykot, ...v.s.

Okurun denetleme hakkını kullanması, onun bu bilinçte olması, o yayını kızdırmamalı, tam tersine uyarıcı olmalı, sevindirmelidir.

Bizce Devrimci Yol'un Cumhuriyet'i denetleme ölçüsü, hiç de hayalci ve aşırı boyutlarda değildir. Devrimci Yol'un Cumhuriyet için «devrimci güçlere karşı objektif davranması» talebi doğru, tutarlı ve haklı bir taleptir.

Kendi yayın organını 50 bin'in üstünde basan (Devrimci Yol) bir gurubun her halde Cumhuriyet gibi bir gazeteden böyle bir talepte bulunması, pek de «delikanlı sosyalizmi»nin, «bir küçük gurubun» «haddini bilmezce meydan okuması» olmasa gerek..

Bizce boykottan çıkarılması gereken önemli bir ders, devrimci siyasetlerin boykotta karşı takındıkları tutumlarda yatmaktadır. Bütün

devrimci hareketleri yakından ilgilendiren bir eyleme karşı bu siyasetlerin çok olumsuzdan, olumluya dek çeşitli tutumlarına tanık olundu. Sözgelimi Devrimci Halkın Birliği'nin boykotu desteklemesi olumlu ve grupçu zaafıların aşılmasına örnek bir tutumdur. Ve fakat sözgelimi Halkın Kurtuluşu ve D. Halkın Yolu gazetelerinin tutumları ise kararsızlığın, olumsuzluğun ve teslimiyetin bir örneği olmuştur. Devrimci Yol ve birçok devrimci kesimin Cumhuriyet'i boykotu süresince H.K.'nın «sansürlü» ilanlarının Cumhuriyet'te çıkmaya devam etmesi, bunun bir göstergesidir.

Her halde Cumhuriyet Gazetesi'nin ilan politikasında aldığı «sansür» kararında bazı değişiklikler oldu. Bu H.K.'nın ilanlarının sansürsüz çıkmasından da belli olmuyor mu?

Devrimci Yol dergisinin «Cumhuriyet Gazetesi'ni 15 gün okumama» «uyarı boykotu»nu Güney dergisi desteklemiştir.

Boykota ilişkin dergimizin tutumunu soran Devrimci Yol'dan arkadaşlara, dergimiz adına Yılmaz Güney ve Nihat Behram «Cumhuriyet'e uyarı boykotunun demokratik bir özü olduğunu, fakat zor kullanılarak gazete okutmama gibi bir biçime büründürülmemesi gerektiğini» bildirdiler.

Arkadaşlarımızın Devrimci Yol'a verdikleri yanıt, Devrimci Yol'un Cumhuriyet boykotuna ilişkin «özel sayı»sında yayınlandı. Ne var ki kısaltılarak yayınlanan bu yanıtta bazı önemli dizgi yanlışları da olmuştur. Sözgelimi «Boykot devrimcilere küfür aracı edilmemelidir» sözü, «Boykot devrimci mücadele aracı edilmemelidir» olarak

çıktı. Bu nedenlerle Yılmaz Güney ve Nihat Behram'ın dergimiz adına Devrimci Yol'a verdikleri yanıtı tekrar yayınlıyoruz:

«Bugün terörün asıl kaynağı olan faşist mihraklar ülke çapında sayıları 1000'i aşkın derneklerde ve bu dernekler arkasındaki kanlı cinayet şebekelerinde uluorta çalışmakta ve palazlanmaktadırlar. Bu faşist mihraklara karşı mücadele eden devrimci güçler, halkımızın ve devrimci mücadelenin biricik güvencesidir.

En ufak aydın düşüncenin bile can düşmanı olan faşist mihrakların, hergün yeni yeni cinayet haberleri geliyor. Böyle bir ortamda, devrimci güçlerin birlik sağlayamayışları acı bir gerçektir. Biz faşizme karşı mücadelede devrim güçlerinin birliğini her zamankinden daha fazla ve son derece önemli bir ihtiyaç olarak görüyoruz.

Öte yandan gerek hükümetin ve gerekse de hükümete yakın çevrelerin «terör»ün kaynağına ilişkin tespit ve düşünceleri kökünden yanlış ve karşı devrim güçlerini besleyici bir niteliktedir.

Terörün kaynağı olarak «sağ-sol maceracılık» tespiti bir demagojidir ve devrimci mücadeleye karşı faşizmin ekmeğine yağ süren bir demagojidir.

Yine bugün karşı devrim güçleri gerek yayın, gerekse dernekleşme alanlarında hertürlü özgürlüğe sahiptir ve uluorta zehir kusmaktadırlar. Oysa devrimci yayınlar hergün yeni yeni baskılara uğramakta ve bu baskılar giderek katmerleşmektedir. Ardı ardına devrimci kitaplar yasaklanmaktadır. Devrimci dergilerin toplatılması savcılarının sıradan görevleri ara-

sındadır.

Devrimci yayınlar açısından bugün özgürlükten değil, koyu bir gerici sansürden söz edilebilir.

İşte böyle bir ortamda Cumhuriyet gibi bir gazeteye ve onun yazarlarına düşen görev halkımızın ve devrimci örgütlerin anti-faşist mücadelesine karşı daha duyarlı olmasıdır.

Ne var ki özellikle son dönemlerde bunun tersine tapanılmaktadır. Zaten çıkar çıkmaz düzenin baskılarına maruz kalan devrimci yayınların ilânlarının Cumhuriyet'te sansür edilmesini biz salt demokrasi mücadelesi açısından bile bir mevzinin düşmana teslim edilmesi olarak görüyoruz. Bu sansür hangi gerekçe ve anlayışla olursa olsun, bağışlanırsın bir şey değildir. Gerek yayınlanma öncesi ve gerekse sonrasında büyük zorluklarla karşı karşıya olan devrimci yayınların ilânlarına uygulanan sansürün bağışlanırsın hiçbir açıklaması olamaz.

Yine Cumhuriyet gibi bir gazeteye düşen görev devrimci güçler arasında hasım olmak değil, objektif davranmak ve hertürlü faşist baskı altındaki devrimci güçlere haber ve yayın özgürlüğü tanımadır. Unutulmamalıdır ki Cumhuriyet'in okurları bu devrimci güçlerdir ve Cumhuriyet okuru olma bile bu devrimci güçlerin güvencesi altındadır.

«Güneş Ne Zaman Doğacak» isimli Ülkü Ocakları kaynaklı filmin bağış kampanyasına ilişkin ilânlara; en kozmopolit, burjuva yayınlarına ilânda sansür uygulanmazken devrimci yayınlara «savcıdan hızlı sansür» uygulanıyor oluşu, demokrasi mücadelesi açısından üzücü ve düşündürücüdür.

Biz Devrimci Yol taraftarı devrimcilerin Cumhuriyet Gazetesi'ni 15 günlük okuma boykotundan olumlu dersler çıkarılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu boykotun demokratik bir özü olduğunu; zor kullanılarak okutmama gibi bir yönü olmadığını; bu boykotun devrimci amaç ve talepler içeren bir boykot olduğunu düşünüyoruz. Boykot devrimcilere küfür, devrimci mücadeleyi küçümseme aracı edilmemelidir. Boykottan herkes kendine düşen payı çıkarmalıdır.

Dileğimiz Cumhuriyet Gazetesi'nin gerek yayın ve haber politikasında, gerekse ilân politikasında, hertürlü faşist baskı, terör ve saldırı hedefi olan devrim güçlerine karşı daha sorumlu ve daha kapsamlı olmasıdır.

Amacımız günlük basındaki ilerici, yurtsever, demokrat mevzileri zayıf düşürmek değil; bu mevzileri daha devrimcileştirmek ve faşizme karşı daha da güçlendirmek olmalıdır.

Biz Devrimci Yol'un boykotunun bu amaçlara yönelik olduğunu düşünüyoruz.»

**GÜNEY'in
ÜSTÜNDEKİ
BASKILARA
ALDIRMAZ
BİR TUTUM
İÇİNDE
OLANLAR,
SADECE
DEVİRİME KARŞI
DEĞİL,
DEMOKRASİ
MÜCADELESİNE
KARŞI DA
MİYOPTUR**

Geçen sayımızda Güney dergisinin son üç sayısının birden toplatıldığını ve yasaklandığını duyurmuştuk. Ve bu nedenle «Halkımıza,

kamuoyuna ve Basına» başlıklı bir bildiri yayınlamıştık. Bu bildiride belirtildiği gibi, Yılmaz Güney ve yazı işleri müdürümüz haklarında birkaç kez 125. birkaç kez 142. maddelerden dava soruşturmaları açılmıştır. Yılmaz Güney hakkında 10 a yakın «ağır ceza» davaları bulunmaktadır. Bilindiği gibi 125. madde «idam» talep eder. Yani arkadaşlarımızın, yazılan yazılar nedeniyle haklarında «idam» talep eden maddelerle dava soruşturmaları açılmıştır.

Yayınladığımız bildiri günlük basından sadece Cumhuriyet'te (ve dava maddelerinden sözedilmeksizin) yer aldı. Böyle bir bildiriye günlük basının itibar etmemesi doğaldır. Ve bu baskıya karşı bir mücadele yükseltmeleri beklenemez.

Bizce asıl üzerinde durulması gereken devrimci basının tutumudur. Bildirimiz sadece Partizan dergisinde yer aldı. Ve sadece Partizan dergisi bu baskının devrimci mücadeleye yönelik faşist özünü lanetledi. Bildirimize diğer devrimci gazete ve dergiler en ufak bir şekilde dahi yer vermediler.

Bu «sağır ve dilsizliğin» nedeni ne olabilir? Yılmaz Güney'in yazdığı bir yazıdan ötürü hakkında «idam» isteyen bir maddeden dava soruşturması açılıyor oluşu, neden devrimci gazete ve dergileri ilgilendirmemiştir.

Onlar bizzat Yılmaz Güney'in şahsında sadece devrim mücadelesine karşı değil, mücadelelerle elde edilmiş demokratik haklara karşı da uzanan bu karanlık baskıyı neden görememektedirler?

Bizce bu «sağır ve dilsizliğin» altında «grupçu» olmanın sonuçları yatmaktadır.

10. sayımızda da belirttiğimiz gibi, «grupçu yapı» devrime ve devrimci mücadeleye karşı duyarsızlık, kavrayışsızlık, bağnazlık... üretmektedir. «Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın» zihniyetinin kaynağı grupçu yapıdır.

Bu tutumlarının altında düşmanı görememek mi yatıyor? Hayır, onlar düşmanı görüyorlar. Çünkü düşmanın kolları bir ahtapot gibi onların da üstündedir.

Peki, Güney dergisine yönelen baskıları lanetlemenin «Güney dergisinin reklâmını yapabileceği» kuşkusunu mu bu sağır dilsizliği doğurmuştur? Evet, bu kuşku doğurmuştur. Çünkü bu kuşku «grupçu» yapının dışı vuran bir sızıntısıdır.

Peki Güney'e yöneltilen baskılar ve bu baskılara karşı mücadele onlar açısından «tali» bir sorun, «sınıf mücadelesinin dışında» bir sorun mudur? Evet onlar açısından böyledir. Çünkü onlar, sınıf mücadelesinin tek odağı olarak kendilerini görmekte ve grupları dışındaki her soruna «tali», «önemsiz» sorunlar olarak bakmaktadır, hatta bakar kör davranmaktadırlar. İşte bu «bakar kör»lüğün özünde de grupçu yapı yatmaktadır.

Her ne olursa olsun, nasıl bir gerekçesi olursa olsun, söylenecek tek bir şey vardır: DİKKAT, grupçu yapı grupları sadece devrime karşı değil, giderek demokrasi mücadelesine karşı da miyop kılıyor...

■ İYDGD'nin «EMEKCİ GENÇLİK» GECESESİ KÜLTÜR ADINA, OLUMLU VE OLUMSUZ EĞİLİMLERİN BİR ÇAKIŞMA NOKTASI OLDU.

İstanbul Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği — Emekçi Gençlik Bürosu'nca, 7 Ekim 1978 tarihinde Tepebaşı Gazinosu'nda düzenlenen gece, alışılmış «kültür geceleri» dışında olumlu bir eğilim taşıyordu. Bilindiği gibi bu türden gecelerde, «basmakalıpcı» bir temelde «salt propaganda» anlayışı egemen olmakta; geceler devrimcilerin ufkunu, duygularını geliştirme anlamı taşımaktan çok, dört duvar arasında kendi kendilerini kızıştırma biçimin de şekillenen bir «arenaya» dönmektedir.

Bütün devrimcilerin ortak sorunu olan kültür, adına düzenlenen gecelerde, giderek devrimcilerin birbirlerine karşı «küfür» «kavga» «gövde gösterisi» hesaplarına kurban edilmekte, geceler tartışma ruhunu yaygınlaştırmaya yerine; grup sektizminin dışı vurduğu bir «mekân» olmaktadır. Bunda hiç bir grup diğerinden daha az günahkâr değildir.

İYDGD gecesinde, geceyi düzenleyen arkadaşların gecenin kültüre ilişkin kapsamına yaklaşma biçimleri olumlu bir eğilim taşımıştır. Yine, devrim güçlerinin «gençlik» ve «emekçi gençlik» birimlerine «siyasi demokrasi» uygulanmadığı gecede, gecenin kültür ve sanat kapsamına ilişkin yanındaki eğilim, öncekilere oranla olumludur ve bütün devrimcilerin bu olumlu yana sahip çıkması, onu geliştirmesi gereklidir. İlk

kez koronun halk türkûleri söylemesi, bu olumlu eğilimin bir göstergesidir. Emekçi gençlerin, çırakların oyuncularını oluşturduğu tiyatro gösterisi, sanatın devrimci mücadeledeki kitlelere doğru yaygınlaşmasının ufak ama anlamlı bir ifadesidir.

Gecenin «siyasi» ambargo-daki ilk aksamı, gecenin siyasi sorumlularınca daha ilk elde uygulanırken; bunu «Partizan» dergisi taraftarı bir grup arkadaşın geceye «sekte ve olumsuz» tepkileri pekiştirmiştir. Koronun halk türkûleri söylediği bir sırada «geceyi ve türkûleri» protesto ederek salonu terketmeleri gecenin dışı vuran olumsuzluğudur. Hiç; bir şey söylenemese bile polis kordonundaki bir gecenin terki yoğun olumsuzlukta bir tutumdur. Bu arkadaşların, eğer var ise, eleştirilerini en demokratik ölçülerde bizzat o gece yapmaya çalışmaları gerekirdi. Bunun olanağı bulunmadığı taktirde gecenin siyasi sorumlularına, yine gece son rası demokratik ölçüler içinde eleştiri götürmeleri gerekirdi. Kaldı ki «halk türkûlerinin» protestosunun elle tutulur bir yanı yoktur.

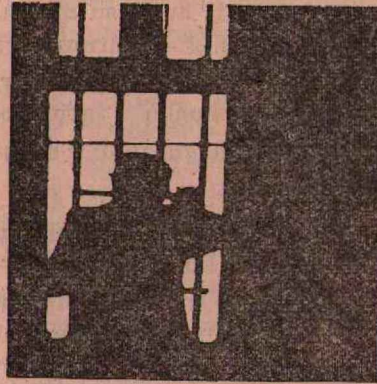
Bizlerin halk kültürüne marksist yaklaşımımız, onun olumlu yanlarını korumak ve geliştirmek, olumsuz yanlarını ayıklamak sorunumuz uzun bir kültür mücadelesi sorunudur. Daha bu yolun ilk emekleme dönemindeyiz. Sekter tutumlar bu mücadeleyi zayıflatmaktan başka bir anlam taşımaz.

Öte yandan izlediğimiz kadariyla, Partizan görüşlü bir kısım arkadaşın olumsuz tepkilerini, Partizan'a karaçalma fırsatı sayma eğilimidir. İki tutumun da birliğe değil, devrimciler arası düşmanlığa gebe bir anlamı vardır. İki tu-

tumun da eleştirisi gereklidir..

Burjuva sanat gösterilerinin seyircisizlikten yakındığı, burjuva tiyatrolarının «buharan» içinde olduğu günlerde, devrimcilerin salonlara binlerce kişi toplayışının bilincinde olalım... Kitlelerin talebine karşı sorumsuz davranmayalım.

Gerek geceyi terkedenlere ve gerekse de bu «terk» eylemini Partizan'a «saldırı» fırsatı sayanlara bizce en iyi cevabı İYDGD'nin gecesindeki «sanat» sorumluluğunu taşıyan kesimdeki arkadaşlar ve Partizan siyasetinin halk türkûleri derleme ve söyleme doğrultusundaki olumlu örgütlenme çabaları vermektir.

■ BİR FOTOĞRAF SERGİSİ: «ÖZGÜRLÜĞE ÖZLEM»

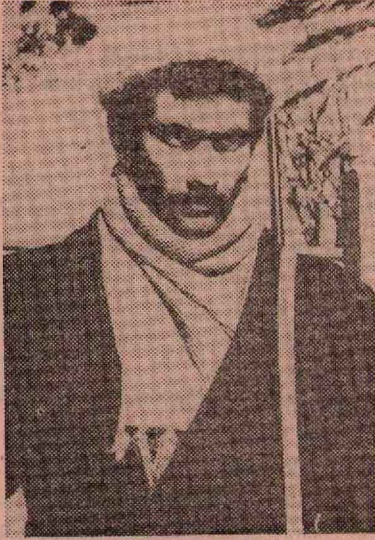
Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde 16-30 Eylül tarihleri arasında İrfan Demirkol cezaevinde çektiği fotoğrafları sergiledi. 1975 yılında Amasrada açtığı açık hava fotoğraf sergisi faşistlerce basılarak tüm fotoğrafları parçalanarak İrfan Demirkol dağıttığı sergi basın bildirisinden yargılanarak, TCK'nun 159/1 maddesinden 10 ay ağır hapis cezası, 3 ay 10 gün Konya'da gözetim cezası almıştı.

■ BEDRİ KARAFAKİOĞLU' NUN KATLİ FAŞİST TERÖR ZİNCİRİNİN BİR HALKASIDIR

Bilindiği gibi faşist katiller Ekim ayı içinde bir bilim adamını daha alçakça katlettiler. GÜNE YDergisi olaya ilişkin olarak yayınladığı bildiride «faşist terör yuvalarının üzerine yürümekte kaybedilen her dakika, onlara yeniden soluklanma olanağıdır» dedi. Dergimizin yayınladığı bildiri şöyledir:

«Bilim adamı Bedri Karafakioğlu'nun öldürülmesi, faşist katillerin 'açık faşist diktatörlük' özlemlerine yönelik faşist terör zincirinin bir halkasıdır. Halkın ve bütün insanı değerlerin düşmanı olan faşist çeteler, emperyalizm ve emperyalizmin işbirlikçisi burjuvazi ve toprak ağalarının kumandasında hareket etmektedirler. Bu faşist terör yuvalarının amacı, toplumun bütün katlarında yaratmak istedikleri huzursuzluğu, güvensizliği 'milli devlet, güçlü iktidar' siyasi rejim formülasyonlarına zemin kılmaktır. Faşist cinayet şebekelerinin eylemleriyle, onların siyasi sözcüleri Alman - İtalyan ve dünya halklarının çok yakın tanıdığı olduğu yöntemlerle «huzursuzluğa» çözümler önermektedirler. Halkımızın da yakın tanıdığı olduğu bu alçakça hesap bozulmadır. Faşist terör yuvaları ve onların dolaylı ve dolaysız bütün parçalarının üzerine yürümekte kaybedilen her dakika, onlara yeni bir fırsat, yeni bir soluklanma olanağıdır.

SEYYİT HAN / TOPRAĞIN GELİNİ

Senaryosunu yazdığı, yönetmenliğini yaptığı ve oynadığı, 1968 yılı yapımı olan «Seyyit Han - Toprağın Gelini» filmi, Yılmaz Güney'in üçüncü yönetmenlik denemesidir. «Yeşilçam» ve «Çirkin Kral» şartlanmalarının ve olumsuzluklarının aşılması yolunda ilk adım oluşundan ötürü Yılmaz Güney bu filmini sanat hayatında bir dönüm noktası saymakta ve ilk göz ağrısı olarak nitelemektedir.

Seyyit Han filmi, içinde olumsuzlukları, Yeşilçam şartlanmaları genede taşımasına rağmen (Senaryoda, filmin başındaki kavga ve sonundaki intikam sahneleri yoktur, sonunda Keje'nin ölümü üzerine hiç bir şey yapmadan gidecektir Seyyit Han) yapıldığı dönemde Türk sinemasına yeni bir soluk getiren bir film olmuştur. Sinema çevrelerinde yapılan çeşitli soruşturmalarda, en iyi Türk fimlerinden biri olarak nitelenmiştir, Seyyit Han.

■ SEYYİT HAN ve «NİHAYET» TV'de YILMAZ GÜNEY

Kapitalizmin son aşaması olan emperyalizm ve proleter devrimleri çağında yaşıyoruz. Emperyalizm gerek bir ülkeye sızıp onu tahakkümü altına alıp yarı-sömürge bir ülke haline getirirken, gerekse tahakkümü altındaki bir ülkeyi sömürürken, ekonomik sızmanın ve sömürünün yanısıra o ülkeye kültürel olarak sızır. Ekonomik çıkarlarının korunması ve geliştirilmesi için emperyalizm kendi yoz kültürünü her türlü olanaktan yararlanarak en etkin bir biçimde yayar. Emperyalizmin sömürsünden en fazla etkilenen emekçi yığınlar, emperyalizmin yoz kültürüyle etkilendiği, uyuşturulduğu ve gerçeklere yabancılaştırılarak hayal alemine itildiği sürece emperyalizmin çıkarları emniyettedir. Emperyalizm çıkarlarını koruyabilmek ve geliştirebilmek için her türlü araçtan alabildiğine yararlanmak ister. Bu açıdan Tv. emperyalistler için eşi bulunmaz bir nimettir.

Ülkemizde on yıllarca sinemalar, gazeteler, kitaplar, dergiler, vb. ile yoz kültürünü çeşitli kılıklar altında yayan emperyalizm, Tv'nin yayına başlamasıyla on yıldan bu yana kültürel yayılması için çok önemli bir alan elde etmiştir.

Nüfusunun yarısına yakını okuma yazma bilmeyen Türkiye'de Tv. şimdilik 20 milyon dolayında kişiye ulaşabilmektedir ki bu sayı etki alanının önemini göstermektedir. On yılı aşkın süredir yayın yapan T.R.T. Tv'sinde yayınların büyük bir bölümünü emperyalist ülkelerden al-

nan diziler ve diğer yabancı kaynaklı filmler oluşturmaktadır. Müzik yayınlarını bir yana bırakacak olursak, haber programları dışında yerli yapımlar çok azdır. İktidardaki güçlere ve buna paralel olarak T.R.T. yönetiminin yapısına göre programlarda değişiklikler olabilmekte ileri nitelikte programlar tek tük de olsa yayınlanmaktadır. Bugün TRT-TV'si yayınladığı programlarla (dizi filmleriyle, bitmek tükenmek bilmeyen reklamlarıyla vb. vb.) büyük ölçüde emperyalizmin yoz kültürünü yayan, kitlelere kendi sorunlarını unutturmayı onları uyuşturmayı, afyonlamayı amaçlayan bir araç durumdadır. Esas yönü bu olan Tv' de elbette yararlı, eğitici, öğretici yayınlarda vardır. Bu doğrultuda çaba sarfeden, yurtsever T.R.T. çalışanlarına çok büyük görevler düşmektedir. Gerek T.R.T. TV'sinin bu gün izlediği yayın politikası, gerekse halk yararına izlemesi gereken yayın politikasının ne olması gerektiği konusu çok geniş kapsamlı ve incelemesi, araştırılması gereken çok önemli bir konudur. (Bu konuda bu alanda çalışan yurtseverlere çok büyük görevler düşmektedir.)

Tv'de «sinema» programı adı altında gösterilen filmlerin seçimi, T.R.T. yönetiminin yapısına göre değişiyor. Tv de «sinema»da gösterilen filmlere yerli ise 30-40 bin, yabancı ise 40-50 bin T.L. ödeniyor. M.C. iktidarları döneminde yeşilçamın en yoz filmleri ekranı doldurdu. «Salon filmi» ya da «pembe film» olarak nitelenen bu klasik yeşilçam filmleri; zengin erkek, fakir kız ya da tersi ya da bunun çeşitli varyasyonları

olan gerçek dışı uyutucu filmlerdi. CHP iktidarlarında ise, ekrana yeşilçam içinde yapılmış, gerçekçi, sinemasal açıdan daha olgun filmlerde geldi. Tv.'de yeşilçamın hemen her filmi bir yada iki defa ekrana gelmişken, ekrana hiç gelmeyen filmler de oldu. Hangi filmlerdi bunlar?...

Bunlar; Yılmaz Güney'in oynadığı yada yönetip oynadığı filmler, kısaca Yılmaz Güney filmleri...

Ekim ayı başında Seyyit Han 8 yıl sonra tekrar (2. defa) Tv. de gösterildi. 1979'a kadar ise Tv. programında başka Yılmaz Güney filmi yok... Türkiye sinemasının, bütün dünyada yüz akı olan, filmleri dünyanın hemen her yerinde gösterilen ve büyük yankılar uyandıran Yılmaz Güney'in filmleri çeşitli ülkelerin Tv. kurumlarınca satın alınıyor: İsveç, Çekoslovakya, Batı Almanya, Macaristan vb... Dünyanın dört bir tarafından Tv. lerde gösterilmek üzere Yılmaz Güney filmleri alınırken T.R.T.'nin (Seyyit Han hariç) Yılmaz Güney filmleri karşısındaki tutumu (İsmail Cem döneminde de T.R.T. hiç bir

Yılmaz Güney filmi göstermemiştir) gerçekten dikkate değer...

Neden gösterilmiyor Yılmaz Güney filmleri?... Gerekçesi nedir?... Bunca, yoz, hiç bir değer taşımayan filmler gösterilirken neden Yılmaz Güney filmleri gösterilmiyor?

Yılmaz Güney filmleri gösteren sinemalar bombalanmasına rağmen, bu sinemaları tıklım tıklım dolduran, 6-7 yıldır film yapamamasına karşın (Arkadaş hariç) filmleri Türkiye'nin her köşesinde hiç eksilmeyen bir ilgi ile izlenen, Yılmaz Güney'e karşı halkın tutumu ile yukarıdaki soruların cevabı birbirinden bağımsız şeyler olmasa gerek...

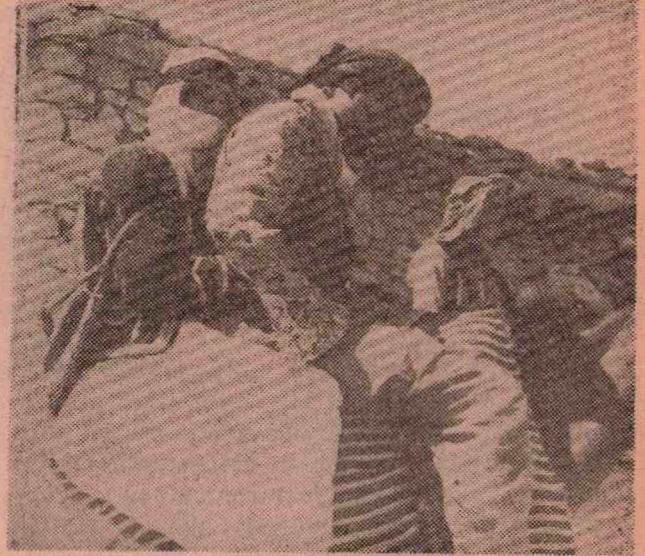
Halkın sanatçısı olan Yılmaz Güney'e ve filmlerine karşı, T.R.T. yöneticilerinin takındığı tutumu anlamak bir ölçüde mümkün...

Ama Yılmaz Güney'e, Yılmaz Güney'in filimlerinin TV'de özellikle gösterilmemesine, Yılmaz Güney filmi gösteren sinemaların bombalanmasına, suskun kalan demokratları, yurtseverleri, devrimcileri anlamak mümkün değil...

«SÜRÜ» FİLMİNİN ÇEKİMİ TAMAMLANDI

Senaryosu Yılmaz Güney tarafından yazılan Sürü (Şivan ile Berivan) filminin çekimi Eylül ayı sonunda tamamlandı. 1976 yılı başında yapılan Bir Gün Mutlaka'dan bu yana film çalışması yapmayan Güney Film, iki yılı aşkın bir aradan sonra film çalışmalarına başlamış oldu. Yönetmenliğini Zeki Ökten'in yaptığı filmin başrollerinde Tarık Akan, Melike Demirağ ve Tuncel Kurtiz oynuyorlar. Halen çeşitli laboratuvar işlemleri yapılmakta olan filmin sinemamıza yepyeni bir soluk ve canlılık getireceğini düşünüyoruz.

Öz olarak, feodal üretim ilişkilerinin çözülüşünü anlatan senaryonun filme çekimine, Sirt'in Pervari ilçesine 30 km. uzaklıkta bir yaylada başladı. Doğanın ve feodal yasaların acımasız koşullarında yaşayan göçerlerle iki hafta süresince, aynı yaşantıyı sürdüren; aynı çadırlarda yatıp, aynı giysileri giyip, göçerlerin yediğini içtiğini, yiyip içen 30 kişiyi aşkın Güney Film ekibi, göçerlerin sorunlarını, onların dramını anlatan film için canla başla çalışırken göçerlerde ekibe karşı hiçbir fedakarlıktan kaçınılmıyordu. Göçerler arasında, büyük güçlükler ve teknik zorluklar altında yapılan iki haftalık çalışmadan sonra film ekibi, çalışmalarını Pervari'de sürdürdü. Daha sonra Kurtalan'da çalışan ekip gerek Pervari'de gerekse Kurtalan'

da çevre halkından büyük yardım gördü. Ankara'da çekilen filmin son sahneleri, bazı bürokratik engeller yüzünden çok büyük güçlükler altında (Ankara'nın göbeğinde Pervari'nin yaylalarını aratacak kadar) çekildi. Çekimi altı haftayı aşkın sürede tamamlanan filmde, film ekibinin çok büyük güçlüklerle rağmen gösterdiği üstün çaba, sinemamızda iyiyi, güzeli yaratmaya duyulan özlemin bir ifadesidir.

Gerek Yılmaz Güney'in Türk sinemasındaki yeri, gerekse ekibin büyük güçlüklerle rağmen verdiği güçlü uğraş ve bu filmde sağlanan teknik olanaklar, filmin sinemamız açısından çok önemli bir film olacağının habercisi sayılabilir...

okurlardan PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE güney'e

- Almanya'dan bir grup Halkın Kurtuluşu taraftarı: «GÜNEY'i geniş halk kitlelerine ulaştırmada size yardımı devrimci bir sorumluluk olarak görüyoruz.»

Biz Batı-Almanya-Krefeldteki, Türkiyeli Halkın Kurtuluşu sempatizanları olarak Güney Dergisinin kitleleri toplumcu kurtuluşa götürececek bir mücadele içinde UDHD'nin Sanat ve Kültür alanındaki savaş organı ve bu mücadeleye önderlik edecek proletarya partisinin inşası yolundaki her türlü, küçük burjuva tekkeci ve grupçu tavırlara karşılık, proleter devrimcilerin birliğini kararlı bir şekilde savunan Kültür ve sanat dergisi olarak görmeyi arzuluyoruz. Güney içinde süren mücadelenin proleter yanına sahip çıkıyor ve destekliyoruz.

Ve biz bu nedenledir ki, Türkiye devrimci hareketinin büyük eksiği olan Proleter Kültür ve Sanatın oluşturulması için mücadele veren Devrimci Güney'i geniş halk kitlelerine ulaştırmada size yardımı devrimci bir sorumluluk olarak görüyoruz.

Bulunduğumuz bölge devrimci mücadele açısından zayıf olduğu için, biz Halkın Kurtuluşu yolundaki devrimciler, buradaki Sosyal-faşist çatıyı kırmanın ve gerçek devrimci siyaseti Türkiyeli işçilere götürmenin isteğini taşıyoruz.»

BİR YÜK SANKİ SIRTIMDA YÜZYILLARDIR BOYA SANDIĞI

Gelişi ilkbaharın
İndirtir çatıdan boya sandığımı.
Papatyalar açmış olur o sıra,
Çiçekler.
Gidemem çocuk dolu kırlara,
Oyunlara...

Anya manya kunpanya,
Fış, fış kayıkçı..
Sokaklar beni bekler, caddeler.
Boyasız ayakkablar.

En çok parayı gençler verir.
En azını memurlar, emekliler.
En çok boyayı da onlarınki yer,
Eskidir, boyanmamıştır alinalı beri.

En çok sevdiğim çalışırken
Fırça sallamak;
Vurarak arada bir
Tıkır-tıkır sandığa.

Kırlarda papatyalar açmış olur.
Kiraz ağaçları, gelincikler.
Kırmızı, beyaz, mor, sarı.

Ayakkablar renklenir benim ellerimde.
Beyaz, kırmızı, mavi, siyah.
Ben ilkbaharımı boya sandığımda yaşarım.

ALİ KÜÇÜKTOP
(Akşehir)

■ GÜNEY'in MÜCADELESİNE YÜREKTEN İNANIYORUM»

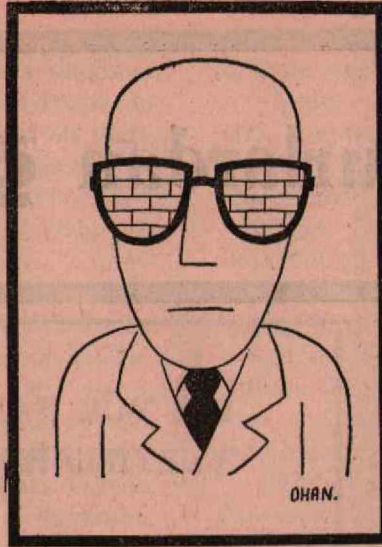
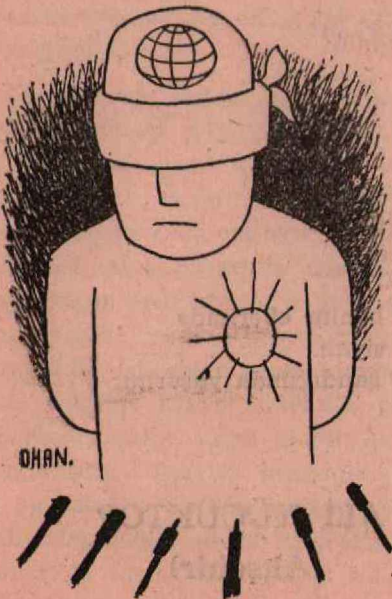
Ben Ankara Atatürk Lisesi mezunuyum. Lise hayatımda H.K. siyasetinin savunuculuğunu yaptım.

Demokratik Halk Devrimine inanıyorum. Devrimin proletarya önderliğinde ve devrimden çıkarı olan tüm güçlerin verecekleri Halk Savaşı ile başarıya ulaşacağına inanıyorum.

İçinde bulunduğumuz örgütsüzlüğün, dağınıklığın proletarya partisinin inşasını zorunlu kıldığı bilincindeyim.

Güney'in oportünist, reformist, revizyonist akımlara ve yeni Aydınlık-TİKP revizyonistlerine karşı kararlı mücadelemizi çelikleştiriceğine inanıyorum.

Güney'in revizyonizme ve hertürden gericiliğe karşı yılmaz mücadelesinde başarılar dilerim. Ü. U - ANKARA

■ «Sömürücü zorbalara karşı verilen devrimci mücadele, devrimci sanat ve kültür mücadelesinden ayrı düşünülemez.»

Emperyalizme göbekten bağımlı ülkemizde faşizmin alabildiğine azgınlaştığı her geçen gün yazarların, ozanların, proleter devrimcilerin vermekte oldukları mücadeleleri, kitleler halinde vurularak yok edilmek istendiği bir dönemde yaşıyoruz. Ama boşuna. Kan ağlayan halkımız başlattı bu kavgayı, artık durdurulamaz. Elini dünya halklarının kanıyla yıkanan bu sömürücü zorbalara

karşı verilen devrimci mücadele, devrimci sanat ve kültür mücadelesinden ayrı düşünülemez Emperyalizme, Faşizme, Feodalizme karşı gelişen bu mücadeleye sanat ve kültür yönünden büyük katkıları olacağına inandığım «GÜNEY»in yükleneyeceği görevlerden biride kendilerine devrimci süsü veren bir yığın burjuva yazarlarının revizyonist, karşı devrimci yüzlerinin gelişen halk mücadelesini nasıl hakim sınıfların kuyruğuna taktığını ve devrimci yurtseverlere nasıl küfür ettiklerini açığa çıkarmak ve onların günümüzdeki işçi sınıfı, gençlik üzerindeki büyük yük çapta olan etkinliklerinin kırılması yönünde yoğun bir mücadeleye girmesi bunun yanı sıra halkın içinden çıkan fakat yazılarını yayınlamayan gençlere ve yazar olma yönünde kendi olanakları dahilinde çalışmalar yapan yeni nesilleri tek devrimci sanat dergisi olan «GÜNEY»in etrafında toplanarak bu unsurların çeşitle sapık karşı devrimci yazarların etkisinden koparması, eğitimlerini ve yazım güçlerinin gelişmesi yönünden yardımcı olmayı ana hatlarıyla (M-L) olan «GÜNEY» ilke saymalıdır. S. K. Gölcük

■ Arpaçay'dan Koray ÇELİK: «GÜNEY'İN KAVGASI HALKIN KAVGASIDIR»

GÜNEY'e Doğunun en doğusundan; yani istenerek, yani bilerek geri bırakılmış bir kasabasından yazıyorum. GÜNEY, Doğunun en doğusuna ulaşıyor... daha da ulaşacak. «Deli Fişek-Deli Dinamit Yürekli» buradaki halkımızın da yüreği. Sosyalisttir. Devrimcidir çünkü. Ben burada «Yarıncı Kavga» için «Güç Bileyen-Umut Eken» DEVRİMİN NEFERLERİ'nden salt biriyim.

Kim istemez GÜNEY'e güç katmayı...

S. Koray ÇELİK Arpaçay

Yılmaz Güney OĞLUMA HİKÂYESLER

Kitap olarak çıkıyor

SAKIZAĞACI CAD.
GÜNEY HAN Kat:1
Beyoğlu-İST

yılmaz güney'in GÜNEY FİLM YAYINLARINDA YAYINLANAN KİTAPLARI

- Salpa
- *Sanık
- *Hücrem
- *Boynu Bükük Öldüler
- Umut
- Arkadaş
- Umutsuzlar
- Seyyit Han
- Endişe
- Söz Sanığın
- Selimiye Mektupları
- Senaryo Yazma Tekniği
- Ağıt
- *Yumurtalık Olayı
- Savunma
- *Dünya Basınında Yılmaz Güney
- *Zavallılar
- *Acı
- Acı Lokma
- *Baba
- *Kızılırmak Karakoyun
- *Hudutların Kanunu
- Yılmaz Güney Dosyası
- Bir Gün Mutlaka
- Aç Kurtlar
- Soba, Pencere Camı ve
- İki Ekmek İstiyoruz

• : Tükendi.

nihat behram

SER VERİP SIR VERMEYEN
BİR YİĞİT
İBRAHİM KAYPAKKAYA'NIN HAYATI
VE MÜCADELESİ

(Bir yılda 40 bin satış)
-Yeni basım ÇIKTI-

HAYATI TUTUŞTURAN
ACILAR

(Yazarın, 1. Basım kısa bir
sürede tükenen son şiir kita-
bının 2. Basım ÇIKTI.

may yayınları

Babıâli Cad.No:19
Cağaloğlu/İST
Tel: 27 71 61

ENVER HOCA SEÇME ESERLER-1 günce yayınları

Emil Galip SANDALCI SEYREDERKEN KENDİMİZİ

Koral Yayınları
P. K : 4 Sirkeci-İst.

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE

güney

HİÇBİRŞEY HALKIN ANTI-FAŞİST LÂNETİNDEN DAHA GÜÇLÜ DEĞİLDİR

DEMOKRASİ VE ÖZGÜRLÜK DÜŞMANLIĞININ «HIŞMI»
DEVİRİMCİ YAYINLARIN ÜZERİNDEYSE, HALKIMIZIN ANTI-FAŞİST
LANETİ DE ONLARIN ÜZERİNDEDİR...

Sayılarımızın peşpeşe toplatılması ve yasaklanması zincirine 10. sayımızı da eklediler. 10. sayımızdaki yazılarımızdan ötürü Yılmaz Güney, Nihat Behram ve yazarları müdürümüz hakkında ağır cezalı yeni dava soruşturmaları açıldı.

Faşist cinayet ve terör yuvaları uluorta halka ve bütün insani değerlere karşı kara zehrini kusar ve bunu onlarca yayın organlarıyla yaygınlaştırırken, devrimci yayın organları ve devrimci kültür ve sanat dergisi olan GÜNEY'e «hızlı» operasyonlar uygulanıyor oluşu, yürürlükteki hükümetçe temsil edilen, «siyasi gericiliğin» yoğunluğunu bütün çıplaklığıyla sergilemiyor mu? Şu anda sadece Yılmaz Güney'in hakkında, yazdığı yazılardan ötürü, idam talep eden 125. maddeden dava soruşturmaları ve ağır ceza talep eden 142. maddeden bir dizi dava açılmış bulunmaktadır. Çağımızda yetişen en seçkin sanatçılardan birinin, düşünme ve düşündüğünü yaygınlaştırma özgürlüğü çevresine konulmak istenen bu kara sınır, burjuva diktatörlüğünün sadece halka değil, insanlığa da düşman yüzünün bir simgesidir.

Defalarca söyledik; yine söylüyoruz: düşünme ve düşündüğünü yaygınlaştırma mücadelesi önünde hiçbir engel tanımadık, tanımıyoruz ve bundan sonra da tanımayacağız. Biz hiçbir zaman kendimizi engellerle sınırlamadık. Bu mücadeleyi halkın mücadelesi kılmayı görev sayıyoruz.

PROLETER DEVRİMCİ KÜLTÜR MÜCADELESİNDE
güney